
A
0
000
927
195
8
UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

SEAL OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LET THERE BE LIGHT
1868

HANS FÄDERS GUD

HANS FÄDERS GUD

OCH ANDRA BERÄTTELSER FRÅN KLONDYKE

AV

JACK LONDON

ÖVERSÄTTNING AV *M. DRANGEL*

STOCKHOLM, BOHLIN & Co.

STOCKHOLM
EDVARD RYDAHLS BOKTRYCKERI 1918

HANS FÄDERS GUD.

I.

Åt alla håll sträckte sig urskogen, skådeplatsen för bullersamma lustspel och tysta sorgespel. Här fortfor kampen för tillvaron att rasa i hela sin gamla brutalitet. Britter och ryssar hade ännu icke översvämmat landet vid regnbågens fot — här var just själva hjärtat av detta land — ej heller hade Nordamerikas guld ännu köpt dess stora vidder. Vargflockar förföljde ännu hjordar av vildrenar, utvalde de svaga och de dräktiga och fällde dem lika obarmhärtigt som för tusen och åter tusen generationer sedan. De tunnsådda infödingarna böjde sig ännu under sina hövdingars och medicinmäns välde; de utdrevo onda andar, brände häxor, slogos med sina grannar och åto upp sina fiender med ett välbehag, som vittnade om ypperliga magar. Men landets stenålder led nu mot sitt slut. På obanade vägar över okända vildmarker nalkades redan stålets bärare — ljushyade, blåögda, energiska män, inkarnationer av den rastlöshet, som utmärker deras ras. Av tillfällighet eller beräkning, en och en eller två och tre i sällskap, kommo de — ingen visste varifrån — kämpade, stupade eller gingo vidare, ingen visste varthän. Prästerna rasade emot dem, hövdin-

garna samlade sina stridsmän och sten smattrade mot stål, men till föga gagn. Liksom vatten sipprar ut från en väldig reservoar, så trängde de fram genom de mörka skogarna och bergspassen, färdades över vattendragen i kanoter eller trampade med mockasinklädda fötter väg för sina varghundar. De stammade från ett stort släkte med talrika mödrar, men de pälsklädda invånarna i Nordlandet hade ännu icke lärt sig inse detta. Mången obesjungen vandringsman kämpade sin sista strid och lät sitt liv under norrskenets kalla flammor, så som hans medbröder gjorde på brännande sandslätter och i ångande djungler, och så som de skola fortfara att göra intill den tid, då deras släktes öde har nått sin fullbordan.

Det var nära midnatt. Utmed horisonten i norr låg ett rosenfärgat skimmer, som bleknade åt väster och blev djupare i öster, markerande den dolda punkt, där midnattssolen befann sig. Den försvinnande dagen och daggryningen stodo varandra så nära, att där icke fanns någon natt, utan endast ett sammansmältande mellan dag och dag, en knappt märkbar övergång mellan solvarven. Regnfågeln pep ett sakta »godnatt», och rödhakesångaren sjöng med full hals »god morgon». Från en ö midt i Yukon gav en koloni vildfåglar luft åt sitt ändlösa missnöje, medan en islom skickade sitt gäckande skratt tillbaka över en lugn sträcka av floden.

I förgrunden vid stranden, som här bildade en liten udde, lågo en del kanoter av björkbark i två- och tredubbla rader. Spjut med elfenbensklinga, pilar med benspets, bågar med bockskinnsremmar och simpla fällor av korgflätning utvisade, att laxen måste

hålla på att leka i flodens gyttjiga strömfåra. Från bakgrundens labyrint av torkställningar och djurhudstält hördes fiskarfolkets röster. Ynglingar rasade i upptåg med varandra eller nojsade med flickorna, och de äldre kvinnorna, som voro ur leken, emedan de redan fyllt sin tillvaros ändamål i fråga om släktets fortplantning, pratade, medan de flätade rep av slingervinrankans färska rötter. Vid deras fötter lekte och kivades deras nakna avföda eller tumlade omkring i smutsen med de brungula varghundarna.

På ena sidan om lägerplatsen och påfallande avskilt från densamma fanns ett annat läger, bestående av två tält. Men detta läger var en vit mans. Det bevisades tydligt först och främst genom valet av plats. I händelse av anfall behärskade det indianlägret på ett avstånd av hundra yards; gällde det försvar, så hade det fördelen att ligga högt och ha en fri plats framför sig; och led man nederlag, så hade man endast tjugu yards utför sluttningen ner till kanoterna. Från ett av tälten hördes ett sjukt barns gnällande skrik och moderns gnolande sång. Ute i det fria sutto två män och pratade vid de falnande glöden av en eld.

»Vad? *Jag* kyrkan tillgiven som en god son? *Bien!* Hyser så stor kärlek till henne, att jag har användt mina dagar på att fly henne och mina nätter på att drömma om hur jag gjort räkenskap med henne. Hör på!» Mannen — bastard av vit och indian — höjde rösten så att den lät som ett ilsket morrande. »Jag är född vid Red River. Min far var vit, lika vit som ni. Men ni är yankee, och han var britt, en gentlemans son. Och min mor var dotter till en hövding, och jag var en man. Ja — och det var inte så lätt att se

vad slags blod som rann i mina ådror, för jag levde bland de vita och var en av dem, och min fars hjärta slog i mitt bröst. Och så var det så, att det fanns en flicka — en vit flicka — som såg på mig med milda ögon. Hennes far hade mycket jord och många hus, och han var en förnämlig man bland sitt folk, och han hade franskt blod i sina ådror. Han sade, att flickan inte visste vad hon ville, och han talade många ord med henne och blev vred över att hon hade fått sådana tankar.

Men hon visste vad hon ville, och vi skyndade oss till prästen. Men hennes far hade kommit till honom före oss med lögnaktiga ord eller falska löften — jag vet inte vad. Så att prästen var styvnackad och ville inte hjälpa oss att få leva tillsammans med varandra. Liksom det i begynnelsen var kyrkan, som inte ville ge sin välsignelse till min födelse, så var det nu återigen kyrkan, som vägrade mig giftermål och färgade mina händer med människors blod. *Bien!* På det sättet har jag ju all orsak att hysa kärlek till kyrkan. Nå — jag slog prästen på hans käringmun, och vi togo ett par raska hästar, flickan och jag, och redo till Fort Pierre, där det fanns en präst med godt hjärta. Men tätt efter oss följde hennes far och bröder och andra män, som han hade samlat omkring sig. Och vi kämpade medan hästarna flögo framåt, tills jag hade gjort tre sadlar tomma och våra övriga förföljare begåvo sig bort och fortsatte till Fort Pierre. Så styrde vi kurs österut, flickan och jag, till höjderna och skogarna, och där levde vi tillsammans, och vi voro inte vigda — och detta var ett verk av den goda kyrkan, som jag älskar som en son.

Men märk nu väl — ty detta är en egenhet hos kvinnan, vars väsen ingen man kan förstå. En av sadlarna jag hade tömt var hennes fars, och de följande hästarna hade krossat honom under sina hovar. Det sågo vi, flickan och jag, men jag skulle ha glömt det, om hon inte haft det i minne. Och under aftonens stillhet, sedan dagens jakt var över, kom det emellan oss, och under nattens tystnad, då vi lågo under stjärnorna och skulle ha varit ett. Det fanns där alltid. Hon sade aldrig någonting om det, men det satt vid vår eld och skilde oss åt. Hon försökte hålla det tillbaka, men i sådana stunder reste det sig, tills jag kunde läsa det i hennes ögon och höra det på hennes andedrag.

Så födde hon mig till sist ett barn, ett flickebarn, och dog. Då gick jag till min mors folk för att barnet skulle bli lagt till ett varmt bröst och kunna leva. Men mina händer voro våta av människoblod, ser ni — för kyrkans skull — våta av människoblod. Och från Norden kommo ryttare för att söka efter mig, men min moders bror, som då var hövding efter sin far, gömde mig och gav mig hästar och föda. Och vi begovo oss av, mitt flickebarn och jag, ända till landet vid Hudson Bay, där vita män voro få och inte gjorde många frågor. Och jag arbetade för kompaniet som jägare, som vägvisare och hundkörare, tills mitt flickebarn hade växt upp till kvinna, lång och smärt och fager att skåda.

Ni vet, att vintern är lång och enslig och alstrar onda tankar och onda gärningar. Faktoriföreståndaren var en hård man, och djärv. Och han var icke sådan, att en kvinna kunde finna behag i att se på honom. Men han hade kastat sina ögon på mitt flicke-

barn, som nu var kvinna. Guds moder! Han skickade mig bort på en långfärd med hundarna, för att han skulle kunna — ja, ni förstår — han var en hård man och utan hjärta. Hon var så vit och hennes själ var vit, och hon var en god kvinna och — nåja, hon dog.

Det var en bister köld den kvällen jag kom tillbaka, och jag hade varit borta i månader, och hundarna haltade svårt då jag kom till fortet. Indianerna och männen av blandad ras sågo på mig under tystnad, och jag kände en fruktan jag vet inte för vad, men jag sade ingenting förrän hundarna hade fått sin föda och jag hade ätit så som det hövdes en man med arbete framför sig. Men då talade jag och begärde förklaring, och de ryggade tillbaka för mig i fruktan för min vrede och för vad jag skulle göra. Men historien kom fram, den eländiga historien, ord för ord och dåd efter dåd — och de förvånade sig över att jag kunde vara så lugn.

När de hade slutat, gick jag till föreståndarens hus, och jag var lugnare då än nu, då jag berättar om det. Han hade varit rädd och kallat halvbloden till hjälp, men de tyckte inte om hans dåd och hade låtit honom ligga som han hade bäddat åt sig. Så hade han flytt till en präst. Jag följde efter dit. Men när jag kom fram, stod prästen i min väg och talade milda ord och sade, att när en man var vred, skulle han varken gå åt höger eller vänster, utan rakt till Gud. Med en faders rättmätiga vrede fordrade jag, att prästen skulle gå ur vägen för mig, men han sade, att jag endast kunde komma fram över hans döda kropp och besvor mig att bedja. Ser ni, det var kyrkan igen —

alltid kyrkan — och jag gick över hans döda kropp och skickade föreståndaren att möta mitt flickebarn inför hans gud, som är en dålig gud — de vita männens gud.

Och så blev där stor uppståndelse och bud skickades till stationen nedanför, men jag kom undan. Genom Stora Slavsjöns land, utför Mackenzieflodens dal till den aldrig smältande isen, över Vita Bergen, förbi Yukons stora krökning ända hit till denna plats. Och från och med den dagen är ert ansikte det första jag har skådat av dem som tillhöra min fars folk. Måtte det också bli det sista! Folket här, som är mitt folk, är ett enkelt folk, och jag har blivit en hedrad man bland dem. Mitt ord är deras lag, och deras präster göra vad jag bjuder, i annat fall skulle jag inte kunna lida dem. Då jag talar på deras vägnar, talar jag på mina egna. Vi fordra att få vara i fred. Vi vilja inte veta av ert släkte. Om vi tilläte er att sitta vid våra eldar, så skulle er kyrka, edra präster och gudar snart komma efter er. Och kom ihåg, att varje vit man, som kommer till min by, skall jag tvinga att förneka sin gud. Ni är den förste, och jag ger er nåd. Men det är bäst att ni går — och gör det fort.»

»Jag är inte ansvarig för mina bröder», svarade den andre mannen, i det han stoppade sin pipa med begrundande min. Hay Stockard var emellanåt lika betänksam i ord som han var övermodig i handling, men bara ibland.

»Jag känner ert släkte», förklarade den förste. »Edra bröder äro många, och det är ni och de edra som bana väg för dem att följa. Med tiden skall

landet komma i deras händer, men inte i min tid. Redan, så har jag hört, ha de nått den Stora flodens huvudflöden, och långt där nedanför äro ryssarna.»

Hay Stockard lyfte hastigt på huvudet. Detta var en överraskande geografisk upplysning. Vid Hudson-Baystationen Fort Yukon hade man en annan uppfattning av flodens lopp — trodde att den föll ut i Norra Ishavet.

»Yukon faller således ut i Behrings hav?» frågade han.

»Det vet jag inte, men nedanför äro ryssar, många ryssar. Och det finns det varken här eller där. Ni kan gå och se med egna ögon. Men uppför Koyukuk skall ni *inte* gå, så länge prästerna här och de stridbara männen göra vad jag bjuder. Detta befaller jag, Röde Baptiste, som är överhuvud för detta folk och vars ord gäller som lag.»

»Och skulle jag inte kunna gå ned till ryssarna eller tillbaka till mina bröder?»

»Då skall ni gå med snabba fötter till er gud, som är en dålig gud och de vita männens gud.»

Drypande blodröd höjde solen sig över horisonten i norr. Röde Baptiste steg upp, nickade kort och återvände till sitt läger genom purpurfärgade skuggor och under rödhakesångarnas kvitter.

Hay Stockard rökte slut på sin pipa vid elden. Stirrande på rökvirvlarna och kolen sökte han föreställa sig riktningen av Koyukuks okända övre lopp — den sällsamma strömmens, som här ändade sin arktiska färd och blandade sitt vatten med den gyttjiga Yukonflodens. Om man finge sätta tro till en skeppsbruten sjömans sista ord, som hade gjort den

fruktansvärda färden till lands, och om flaskan med guldstoft, som han hade i sin skinnväska, bevisade någonting, så skulle Norden ha sin skattkammare någonstädes däruppe i detta vinterns land. Och som portvakt stod Röde Baptiste, den halvengelske bastarden och renegaten, på post för att stänga vägen dit upp.

»Ba!» Hay Stockard sparkade omkring glöden, reste sig i sin fulla längd, sträckte sig lättjefullt och vände sig sedan med obekymrat sinne mot den flammande norden.

II.

Hay Stockard svor till barskt på sitt modersmåls enstaviga sätt. Hans hustru lyfte sin blick från grytor och pannor och lät den med ett skarpt forskande uttryck följa samma riktning som hans utåt floden. Hon var från Taslins Land och väl förfaren i sin mans uttryckssätt, då han gav luft åt häftig sinnesrörelse. Vad den än gällde — från en bristande snöskorem till och med faran för plötslig död — kunde hon mäta stundens vikt och betydelse efter kraften och antalet av hans svordomar. Och därför visste hon nu, att det var fråga om någonting som förtjänade att uppmärksammas. En lång kanot, från vars paddlande åror den sjunkande solens strålar återkastades, nalkades uppifrån floden och styrde kurs mot landningsplatsen. Hay Stockard betraktade båten med spänd uppmärksamhet. Tre män lyfte och sänkte, lyfte och sänkte med taktfast säkerhet — men en röd

bandanna, lindad omkring ett av de tre huvudena, fängslade och kvarhöll hans blick.

»Bill!» ropade han. »Hallå, Bill!»

En slankig jätte med knekande gång tumlade ut från ett av tälten, gäspade och gnuggade sömnen ur ögonen. Så fick han sikte på den främmande kanoten och blev ögonblickligen klarvaken.

»Vid den hoppande Metusalem! Den fördömde himlalotsen!»

Hay Stockard nickade bistert och sträckte sig till hälften efter sin bössa, men så ryckte han på axlarna.

»Ge'n ett skott», föreslog Bill, »så blir vi av me'n. Han kommer alldeles säkert att fördärva oss, om vi inte gör'et». Men den andre avböjde detta drastiska förslag och vände sig om, tillsade kvinnan att återvända till sitt arbete och ropade sedan Bill tillbaka från stranden. De bägge indianerna i kanoten förtöjde farkosten nere vid stranden, medan den vite resenären i den granna huvudbonaden begav sig uppåt land.

»Liksom Paulus av Tarsus giver jag er min hälsning! Frid vare med eder och nåd inför Herren!»

Hälsningen mottogs buttert och utan ord.

»Till er, Hay Stockard, hädare och filisté, min hälsning! Ert hjärta är fånget av lusten till mammon, ert sinne behärskas av sluga djävlar, och i ert tält har ni denna kvinna, med vilken ni lever i lösaktighet. Och på grund av alla dessa synder kommer jag, Sturges Owen, Herrens apostel, till er här i vildmarken för att mana och bjuda er att ångra och övergiva edra missgärningar.»

»Spar ert pladder! Spar ert pladder!» utbrast Hay

Stockard vresigt. »Ni kommer att behöva allt vad ni kan och lite till för Röde Baptiste där borta.»

Han visade bortåt indianlägret, varifrån Röde Baptiste höll skarp utkik och försökte urskilja de nykomna. Sturges Owen, ljusspridare och Herrens apostel, gick fram till randen av branten och befallde sina män att bära upp vad som behövdes för att slå läger. Stockard följde efter honom.

»Hör på», sade han, i det han grep missionären i axeln och svängde om honom, »sätter ni värde på att få behålla ert skinn?»

»Mitt liv är i Herrens hand, jag är en arbetare i hans vingård», svarade Sturges Owen högtidligt.

»Å, håll inne med det där! Har ni aptit på att bli martyr?»

»Om så är Herrens vilja.»

»Nå, det målet står er till buds här när som helst, men först vill jag ge er ett råd. Ni kan följa det eller inte, hur ni vill. Om ni stannar här, blir ni hejdad midt i er verksamhet. Och detta öde drabbar inte allenast er, utan också edra följeslagare, jämte Bill, min hustru ...»

»... som är en Belials dotter och inte lyssnar till det sanna evangeliet.»

»... och mig. Ni bringar inte endast fördärv över er själv, utan även över oss. Jag var infrusen tillsammans med er förra vintern, som ni nog kommer ihåg, och jag vet att ni är en god människa och en dåre. Om ni anser det vara er plikt att arbeta med hedningarna, så kan det ju vara godt och väl; men gå förnuftigt till väga. Den där mannen Röde Baptiste är inte indian. Han tillhör vår gemensamma

ras och är lika stor tjurskalle som någonsin jag — lika ursinnig fanatiker åt den ena riktningen som ni åt den andra. När ni bägge drabba samman, blir det ett helvetes oväsen, och jag har ingen lust att bli inblandad i det. Förstår ni? Lyd mitt råd och ge er av härifrån. Om ni far utför strömmen, träffar ni på ryssarna. Det måste finnas grekisk-katolska präster bland dem, och de ska nog skaffa er lyckligt och väl fram till Behrings hav — där Yukon faller ut — och därifrån blir det inte svårt att komma tillbaka till civilisationen. Lita på mina ord och laga att ni kommer härifrån så fort vår Herre vill tillåta.»

»Den som har Herren i hjärtat och evangelium i sin hand fruktar varken människor eller djävul», svarade missionären ståndaktigt. »Jag vill träffa denne man och brottas med honom. Att återföra en avfälling till fårahuset är en större seger än att vinna tusen hedningar. Den som är stark i det onda kan bli lika mäktig i det goda, vilket bevisas av Saul, som reste upp till Damaskus för att föra kristna fångar med sig till Jerusalem. Och under vägen hörde han Frälsarens röst, som ropade: Saul, Saul — vi förföljer du mig? Varefter Paulus omvände sig till Herren och blev sedermera en av de verksammaste att frälsa själar. Och liksom denne Paulus av Tarsus arbetar jag i Herrens vingård; jag vill bära prövning och vedermöda, förakt och bespottelse, slag och pina för Herrens skull. — Bär upp den lilla påsen med te och en kittel vatten!» ropade han i nästa ögonblick till sina följeslagare. »Och glöm inte renköttet och pannan.»

Då hans män, som han själv hade omvändt, kom-

mo i land, föllo alla tre på sina knän med händer och ryggar lastade med lägerattiraljer och tackade Gud för sin lyckliga framkomst efter färden genom vildmarken. Hay Stockard betraktade dem med en min av hånfullt ogillande; det romantiska och högtidliga i deras förehavande gick förlorat för hans prosaiska sinne. Röde Baptiste fortfor att stirra tvärsöver den fria platsen; han kände igen de bedjandes välbekanta ställning, och han tänkte på den unga kvinnan, som på höjder och i skogar hade delat hans läger under stjärnevalvet, och på flickebarnet, som vilade någonstädes vid den kulna Hundson's Bay.

III.

»Nej, tusan, Baptiste — skulle aldrig kunna ha en tanke på det. Inte för ett ögonblick. Medger att karlen är en dåre och till föga gagn i världen, men jag kan i alla fall inte lämna ut honom, förstår ni!»

Hay Stockard gjorde ett uppehåll och försökte sedan kläda sin primitiva etik i ord.

»Han har förargat mig, Baptiste, både förr och nu, och vållat mig allehanda besvärligheter. Men ni förstår väl i alla fall — han är av samma ras som jag — en vit man — och — och — ja, jag skulle aldrig kunna köpa mitt liv med hans, inte ens om han vore neger.»

»Må så vara», gav Röde Baptiste till svar. »Jag har lämnat er fritt val. Jag skall nu komma med mina präster och krigare, och antingen skall ni förneka er gud eller också dödar jag er. Överlämna prästen åt mig, så må ni draga hädan i frid. I annat fall ändas

er bana här. Mitt folk är emot er, till och med barnen. Se dit — de ha just nu stulit edra kanoter.»

Han pekade nedåt floden. En hop nakna pojkar hade drivit med strömmen från en udde där ovanför, kastat loss kanoterna och dragit dem ut i strömmen. När de hade kommit ur skotthåll för reffelbössorna, klättrade de uppöver båtkanterna och rodde i land.

»Låt mig få prästen, så skall ni få igen båtarna. Nå! Säg ifrån, men utan förhastande.»

Stockard skakade på huvudet. Hans blick föll på kvinnan från Teslins Land, som satt där med hans gosse vid bröstet, och han skulle ha sviktat i sitt beslut, om han icke hade sett upp på männen framför sig.

»Jag är inte rädd», förklarade Sturges Owen. »Herren bär mig i sin högra hand, och jag är redo att gå allena till denne otrognes läger. Det är icke för sent. Tron kan flytta berg. Till och med i elfte timmen kan jag vinna hans själ för den sanna tron.»

»Sätt krokben för den kanaljen Baptiste och tag honom fast», viskade Bill hest i örat på sin herre, medan missionären fortfor att tala till hedningen. »Håll honom kvar som gisslan och pina honom, om de andra bli obehagliga.»

»Nej», svarade Stockard. »Jag gav honom mitt ord på att han skulle få tala med oss utan att ofredas. Vanliga krigslagar, Bill — bara vanliga krigslagar. Han har handlat ärligt, varnat oss och allt så'nt där, och — ja, för tusan, karl, jag kan inte bryta mitt ord!»

»Ni behöver då aldrig vara rädd för att inte han håller sitt.»

»Tvivlar inte på det, men jag vill inte att ett halvblod skall överträffa mig i redlighet. Men varför inte

göra som han vill — om vi skulle ge honom missionären och få ett slut på saken?»

»Ne-ej, ånej», sade Bill tveksamt och utdraget.

»Klämmer skorna — va?»

Bill rodnade litet och svarade ej. Röde Baptiste väntade ännu på det slutliga avgörandet. Stockard gick fram till honom.

»Så här står det till, Baptiste. Jag kom till er by i avsikt att färdas uppför Koyukuk. Utan någon ond avsikt. Mitt hjärta var fritt från ondt. Det är så ännu. Så kommer den här prästen, som ni kallar honom. Jag har inte fört honom hit. Han skulle ha kommit antingen jag var här eller inte. Men då han nu är här och han tillhör mitt folk, måste jag bistå honom. Det skall jag. Och det blir inte någon barnlek. När leken är slut, skall er by vara tyst och öde, ert folk ödelagt som efter en hungersnöd. Visserligen ska vi också vara borta, såväl som de flesta av edra krigare, men...»

»Men de kvarlevande få sedan vara i fred; främmande gudars och främmande prästers prat skall inte surra i deras öron.»

De bägge männen ryckte på axlarna och vände sig bort från varandra; halvindianen vände tillbaka till sitt eget läger. Missionären ropade sina bägge följeslagare till sig, och alla tre försjönko i bön. Stockard och Bill började bearbeta de fåtaliga furorna i närheten med sina yxor och fällde dem till lämpliga barrikader. Barnet hade somnat, och kvinnan lade det på en hög med djurhudar, varefter hon hjälpte till med att befästa lägret. Tre sidor förskansades på samma sätt, och den branta sluttningen bakom skyddade mot an-

fall från detta håll. Då dessa anordningar voro avslutade, gingo de bägge männen ut på den öppna platsen och röjde här och där undan spridda buskar. Från det motsatta lägret hördes dånet av krigstrummor och prästernas röster, som eggade folket till vrede.

»Det värsta är väl att de komma rusande i massor», klagade Bill, då de vände tillbaka med sina yxor över axlarna.

»Och att de vänta till midnatt, då det är för skumt att skjuta.»

»Således aldrig för tidigt att sätta leken i gång.» Bill bytte ut yxan mot en reffelbössa och tog omsorgsfullt stöd. En av medicinmännen, som var längre än sina stamförvanter, urskildes mycket tydligt. Bill tog sikte på honom.

»Färdigt?» frågade han.

Stockard öppnade ammunitionslådan, anvisade kvinnan en plats, där hon var i säkerhet, och gav Bill tecken att skjuta. Medicinmannen föll. Ett ögonblick rådde djup tystnad, men så höjdes ett vildt tjut och en skur av benpilar ven genom luften.

»Jag skulle vilja se på den där kanaljen jag fällde», förklarade Bill, i det han lade in en ny patron. »Jag kan svära på att jag träffade honom midt emellan ögonen.»

»Tjänade till ingenting!» Stockard skakade på huvudet med dyster uppsyn. Baptiste hade tydligen lugnat de mest krigslystna av sina män, och i stället för att framkalla en attack vid dagsljus hade skottet föranledt en hastig reträtt. Indianerna drogo sig utom skotthåll, ut från byn.

Medan omvändelseivern svallade som högst och

Sturges Owen känt sig som buren av Guds hand, skulle han utan tvekan ha vågat sig in i den otrognes läger, lika beredd på ett mirakel som på martyrdöden. Men under den väntan, som nu följde, lade sig småningom fanatismens feberglöd och den naturliga människan tog ut sin rätt. Fysisk fruktan trädde i stället för extatiskt hopp, kärleken till livet överröstade kärleken till Gud. Det var ingenting nytt. Han kände svagheten komma över sig, och han kände igen den sedan gammalt. Han hade kämpat mot den och blivit överväldigad av den förut. Han kom ihåg huru han i ett kritiskt ögonblick, medan de andra arbetade som vanvettiga med sina åror mot flodens vältrande och dånande ismassor, hade släppt sin åra och i förtvivlan ropat till Gud om förbarmande. Och det hade också funnits andra tillfällen. Hågkomsten av detta var ingalunda behaglig. Han kände sig skamsen över att hans ande var så svag och köttet så starkt. Men — kärleken till livet, kärleken till livet! Han kunde ej bli den kvitt. På grund av den hade hans förfäder sedan urminnes tider fortplantat sitt släkte, och på grund av den var han bestämd att fortplanta sitt. Hans mod, om man kunde benämna det så, var alstrat av fanatism. Stockards och Bills mod var ett fasthållande vid djupt rotade ideal. Icke så att kärleken till livet var mindre hos dem, men kärleken till rasens traditioner var större — de voro icke utan fruktan för döden, men de voro tillräckligt modiga att ej vilja köpa sitt liv med skam.

Missionären reste sig, för ögonblicket behärskad av offervillighet. Han till hälften kröp över barrikaden för att bege sig till det andra lägret, men så

sjönk han till marken, skälvande i hela sin kropp, och klagade: »Anden är villig! Anden är villig! Vem är jag, att jag skulle hunna förändra Guds rådslut? Innan världens grund lades, voro alla ting skrivna i livsens bok. En mask som jag — skulle jag kunna utplåna en enda sida eller minsta ord därav? Anden är villig att följa Guds vilja.»

Bill sträckte sig över barrikaden, lyfte upp prästen och skakade honom häftigt utan att säga ett ord. Sedan släppte han denna massa av skälvande nerver och riktade i stället sin uppmärksamhet på de bägge omvända. Men hos dem märktes föga fruktan; de tycktes med glad iver bereda sig på den kommande striden.

Stockard hade med låg röst talat med kvinnan från Teslin, och nu vände han sig om och såg efter missionären.

»Skaffa honom över hit igen», befallde han Bill.

Och sedan Sturges Owen hade blivit vederbörligt placerad framför honom, kommenderade han: »Seså — gör oss nu till man och hustru, och raska på med det.» Därefter vände han sig till Bill och sade i urskuldande ton: »Det kan ingen veta hur den här affären slutar, så jag kom att tänka på, att det kan vara så godt att ha sina saker klara.»

Kvinnan lydde sin vite herres befallning. För henne var vigseln utan all betydelse. Enligt sin åskådning var hon hans hustru och hade varit det från och med första dagen av deras samliv. De bägge roddarna tjänstgjorde som vittnen. Bill stod bredvid missionären och hjälpte honom till rätta, då han stapplade. Stockard lade orden i kvinnans mun, och

när ringen skulle sättas på, fattade han i brist på bättre om hennes finger med tummen och pekfingret.

»Så — kyss nu bruden!» dundrade Bill. Och Sturges Owen var svag nog att icke lyda.

»Och döp nu barnet!»

»Raskt och ordentligt!» kommenderade Bill.

»Skall göra oss färdiga till långresa», förklarade fadern, i det han tog gossen ur moderns armar. »Jag var en gång ute på färdväg och hade allting med mig utom salt. Kan aldrig glömma det. Och om nu hon och gossen gå över på andra sidan i natt, så är det bäst att de äro beredda. Ett försök på måfå, förstår du, Bill — men som aldrig kan skada.»

Ett kärl med vatten hämtades, och efter dopet lades barnet i säkert skydd i ett hörn invid barrikaden. De bägge männen gjorde upp eld och kvällsvarden tillagades.

Solen ilade mot norr och sänkte sig mot horisonten. Skyarna därborta blevo blodröda. Skuggorna förlängdes, dagsljuset mattades, och i skogens dunkla djup dog så småningom livet bort. Till och med vildfåglarna ute på floden upphörde med sitt hesa tjattrande och uppförde den nattliga farsen att gå till vila. Infödingarnas oväsen i det motsatta lägret blev emellertid allt högljuddare, krigstrummorna ljödo, och vilda stridssånger uppstämdes. Men när solen gick ned, upphörde deras tumult. Vid midnatt rådde fullkomlig stillhet. Stockard reste sig på knä och spejade över trädstammarna. En gång jämrade sig gossen i sömnen, och detta irriterade honom. Modern lutade sig ned över den lille, men han hade somnat in igen. Tystnaden var fullkomligt ljudlös. Plötligt

började rödhakesångarna sjunga med full hals. Natten var förbi.

En flod av mörka gestalter strömmade ut över den öppna platsen. Pilar visslade, och det sjöng i bågsträngarna. Reffelbössorna svarade med skarpa tungor. Ett spjut, som kastats med kraftig arm, genomborrade kvinnan från Teslin, där hon satt lutad över barnet. Och en pil dök in mellan trädstammarna och fastnade i missionärens arm.

Ingenting hejdade de framstormande. Midt på den fria platsen lågo högar av lik, men de kvarlevande rusade vidare och störtade sig mot och över barrikaden som en väldig havsvåg. Sturges Owen flydde till tältet, och de tre andra männen sopades omkull och begravdes under den framvältande människofloden. Hay Stockard var den ende som åter kom upp till ytan, han kastade undan infödingarna som gnällande hundvalpar. Han hade lyckats få tag i en yxa. En mörk hand grep tag i barnets nakna fot och drog fram den lille under hans mor. Den späda kroppen virvlade om i luften en armslängd från handens ägare och krossades mot trädstammarna. Stockard klöv gärningsmannens huvud ända ned till hakan och röjde rum omkring sig. Kretsen av vilda ansikten slöt sig allt närmare omkring honom, spjut och pilar regnade över honom som en störtskur. Solen stack upp, och de stridande svängde av och an i det purpurfärgade dunklet. Två gånger, då hans yxa fastnat för att han huggit för djupt, kastade de sig över Stockard, men han slängde dem åter åt sidan. Fallna fiender hopade sig omkring honom, han trampade på döda och döende, marken var slipprig

av blod. Och dagsljuset blev allt starkare och fåglarna sjöngo... Då drogo sig de anfallande tillbaka från honom helt förfärade och han stödde sig flämtande mot sin yxa.

»Vid min själ!» ropade Röde Baptiste. »Du är sannerligen en man. Förneka din Gud, så må du leva.» Stockard svor på att han icke skulle göra det, sakta men med eftertryck.

»Se, se! Feg som en kvinna!» Det var Sturges Owen som fördes fram till halvindianen.

Förutom rispan i armen var missionären osårad, men hans ögon stirrade vildt omkring i vanvettig förskräckelse. Hädaren Stockards hjältegestalt, späckad med sår och pilar, trotsigt stödd mot sitt vapen, likgiltig, okuvlig, överlägsen, fängslade hans irrande blick. Och han kände en stor avund mot denne man, som kunde så lugnt nalkas dödens mörka portar. Helt säkert hade Kristus varit av samma art — men icke han, Sturges Owen. Och varför inte han? En svag förnimmelse av det nedärvdas förbannelse smög sig över honom — sin feghet hade han fått i arv från det förflutna, och han fylldes av vrede mot den skapande kraften, huru dén än symboliserades, som hade gjort honom, sin tjänare, så svag. Till och med en kraftigare man skulle ha frestats till avfall genom en sådan vrede och under sådana omständigheter, och för Sturges Owen var det oundvikligt. I sin fruktan för människors vrede skulle han trotsa Guds. Han hade blivit uppfostrad till att tjäna Herren endast för att bli slagen till jorden. Han hade fått tro, men var utan trons kraft, han hade fått ande, men saknade andens styrka. Detta var orättvist.

»Var är nu din gud?» frågade halvindianen.

»Jag vet inte.» Han stod rak och stel, som då ett barn läser upp sin katekesläxa.

»Har du någon gud alls?»

»Jag har haft det.»

»Och nu?»

»Nej.»

Hay Stockard strök undan blodet från sina ögon och skrattade. Missionären betraktade honom nyfiket som i en dröm. En känsla av oändligt avstånd kom över konom, som om han hade förflyttats långt bort. I vad som där hade händt och vidare skulle ske hade han ingen del. Han var blott en åskådare — på långt håll — ja, på mycket långt håll. Han hörde endast otydligt att Baptiste sade:

»Mycket bra! Se till, att den där mannen blir fri och att intet ondt händer honom. Låt honom ge sig av härifrån i frid. Ge honom en kanot och proviant. Må han ställa sin färd till ryssarna och berätta för deras präster om Röde Baptiste, i vars land det inte finns någon gud.»

De ledde missionären fram till sluttningen, men där stannade de med honom för att bevittna sista scenen av sorgespelet. Halvindianen vände sig nu till Hay Stockard.

»Det finns ingen gud», dikterade han.

Stockard svarade med ett skratt. En av de unga infödingarna höjde sitt krigsspjut till kast.

»Har du någon gud?»

»Ja! Mina fäders gud.»

Han grep bättre tag om yxan. Röde Baptiste gav ett tecken, och spjutet flög rakt emot Stockards bröst.

Sturges Owen såg dess spets tränga ut genom mannens rygg — han såg honom vackla med ett skratt och såg att spjutskaftet rände in längre, då han föll framstupa över det. Och så gick han ner till floden för att till ryssarna framföra hälsningen från Röde Baptiste, i vars land det icke fanns någon gud.

DEN STORA FRÅGAN.

I.

Mrs Saythers karriär i Dawson var minst sagt meteorisk. Hon kom dit på våren med hundslädar och franskkanadensiska *voyageurs*, lyste och strålade där en kort månad och fortsatte uppåt floden så snart den blev fri från is. Det kvinnofattiga Dawson kunde aldrig riktigt förstå denna hastiga avfärd, och platsens yppersta män kände sig ensamma och bedrövade ända tills fyndet vid Nome gjordes och gamla sensationer avlöstes av nya. Ty Dawson hade varit alldeles förtjust i mrs Sayther och tagit emot henne med öppna armar. Hon var vacker, förtjusande och därtill änka. På grund av allt detta fick hon genast i hälarna ett helt anhang av Eldoradomatadorer, tjänstemän och äventyrslystna yngre familjesöner, vilkas öron länge hade trånat efter att få höra fraset av kvinnokjolar.

Gruvingenjörerna voro intagna av den största vördnad för hennes mans, överste Saythers minne, och medlemmarna av syndikatet jämte stadens mera framskjutna representanter talade med beundran om hans handel och vandel, ty nere i Staterna var han känd som en stor gruvkarl och i London kanske som än-

nu större. Men varför just hans änka — framför alla andra kvinnor — hade kommit upp till Nordlandet, *det* var den stora frågan. Männen däruppe voro emellertid ett praktiskt släkte, de hyste en genomgående likgiltighet för teorier och höllo sig uteslutande till fakta. Och för ett icke obetydligt antal av dem var Karen Sayther ett högst viktigt faktum. Att hon däremot icke såg saken i samma ljus bevisades bäst av den hastighet och behändighet, varmed frierier och avslag avlöste varandra under de fyra veckor hon uppehöll sig på platsen. Med henne försvann det faktum som tjusat dem, men den stora frågan stod kvar.

Slumpen kom med en möjlighet till gåtans lösning. Sedan hennes senaste offer, Jack Coughran, förgäves lagt både sitt hjärta och en inmutning på femhundra fot vid Bonanza för hennes fötter, firade han sitt nederlag genom att en hel natt leva i sus och dus. Ungefär vid midnatt råkade han stöta på Pierre Fontaine, som icke var mer eller mindre än den främste av Karen Saythers *voyageurs*. Med sammanträffandet följde igenkännande och drickande, och slutligen voro de bägge männen så där tämligen ankomna.

»Vasa?» sluddrade Pierre Fontaine efter en stund med tjock röst. »Vad madame Sayther kom hit till landet för? Bäst att ni frågar henne själv. Jag vet ingenting alls — bara att hon hela tiden frågat efter någon med ett visst namn. 'Pierre', sa hon till mig, 'ni måste ta rätt på honom åt mig, så ska jag ge er mycket pengar — ni får tusen dollars, om ni tar rätt på den mannen.' — Jaså, den mannen? *Ah oui.* —

Och den mannens namn — så som ni uttalar det — var David Payne. *Oui, m'sieu,* David Payne. Hela tiden tala' hon om det namnet. Och hela tiden såg jag mig om överallt, ansträngde mig av bara tusan, men kunde inte få rätt på den fördömda karlen och fick inte heller några tusen dollars, inte. Anfäkta det!

Vasa? *Ah oui.* En gång kom det folk från Circle City, och de kände den där mannen. Han fanns vid Birch Creek, sa' de. Och madame? Hon sa 'Bon!' och såg alldeles överlycklig ut. Och hon sa till mig: 'Pierre', sa hon, 'sela på hundarna. Vi ska resa nu genast. Om vi finna honom, ger jag er tusen dollars till.' Och jag svara: '*Oui* — nu genast? *Allons, madame!*'

Och då trodde jag förstås, att jag var säker på mina tvåtusen dollars. Men jag var så tusan heller! Det kom flera från Circle City, och de sa, att den där David Payne hade rest till Dawson för lite se'n. Så madame och jag reste inte alls.

Oui, m'sieu. Den dagen sade madame: 'Pierre', sa hon och gav mig femhundra dollars, 'gå och köp en båt. I morgon ge vi oss av uppåt floden.' *Ah oui,* i morgon, uppåt floden — och den fördömde Sitka Charley lät mig också betala femhundra dollars för båten. Anfäkta det!»

På det sättet gick det till — sedan Jack Coughran dagen därpå hade talat om vad han visste — att Dawson började undra vem David Payne kunde vara och i vad mån hans tillvaro kunde ha någon betydelse för Karen Sayther. Men samma dag, alldeles som Pierre Fontaine hade sagt, stakade sig mrs Sayther

och hennes barbariska besättning *voyageurs* uppåt östra strandbrädden till Klondyke City, sköto över till den västra för att undgå klippbranterna och försvunno i labyrinten av öar söderut.

II.

»*Oui, madame,* just här är det. Första, andra, tredje ön nedanför Stuart River. Och det här är ön numro tre.»

Medan Pierre Fontaine sade detta, stötte han sin stake mot strandbanken och höll båtens akter mot strömmen. Därigenom pressades fören inåt land, så att en vig yngling kunde ta ett hopp dit över med fånglinan och göra fast den.

»Ett ögonblick, madame, jag skall gå och se efter.»

En kör av hundskall hälsade honom, då han försvann över strandbanken, men han var tillbaka igen efter en minut.

»*Oui,* madame, där står en hydda. Jag har tittat in i den. Där finns ingen hemma. Han kan i alla fall inte vara mycket långt borta, för då skulle han inte ha lämnat hundarna kvar. Han kommer snart, det kan ni lita på.»

»Hjälp mig ur båten, Pierre. Jag är så förskräckligt trött efter färden. Ni kunde ha gjort min sittplats litet bekvämare, tycker jag.»

Från en massa pälsskinn, som voro placerade midskepps, reste sig Karen Sayther i hela sin längd och i all sin smidiga skönhet. Men om hon föreföll bräcklig som en lilja i sin elementära omgivning, motsades

detta av det fasta grepp, varmed hon fattade tag i Pierres hand, av hennes armmusklers spänning, då de uppburo hennes kroppstyngd, och av hennes energiska sätt att klättra uppför den branta strandbanken. Ehuru ett mjukt och vackert hull omslöt hennes spensliga benbyggnad, var hennes kropp ett säte för styrka.

Men trots hennes obesvärade lätthet att stiga i land hade dock hennes ansikte en varmare färg än vanligt, och hennes hjärta slog märkbart fortare. Och det var med en viss bävande nyfikenhet hon närmade sig hyddan, medan rodnaden på hennes kinder blev allt djupare.

»Se här!» Pierre visade på de kringströdda spånorna vid vedstapeln. »Nyss varit här — för två, tre dagar se'n, inte längre.»

Mrs Sayther nickade. Hon försökte titta in genom det lilla fönstret, men det var gjort av oljat pergament, som släppte in ljus, men hindrade en från att se in. Då detta icke lyckades, gick hon omkring hyddan till dörren och lyfte till hälften upp den primitiva klinkan för att öppna och gå in, men så ändrade hon tanke och lät den falla igen. Plötsligt föll hon på knä och kysste den grovt tillyxade tröskeln. Om Pierre Fontaine såg det, låtsade han ej om det, och under kommande tider delade han aldrig detta minne med någon. Men en av båtkarlarna, som helt lugnt höll på att tända sin pipa, ryckte nu till vid ett ovanligt barskt tillrop från sin befälhavare.

»Hej! Le Goire! Laga att bädden blir mjukare!» kommenderade Pierre. »Mera björnhudar! Mera filtar! Hör opp, för tusan!»

Men bädden blev snart därefter uppriven, och större delen av hudarna och filtarna kastades upp på strandbankens krön, där mrs Sayther slog sig till ro för att vänta i all bekvämlighet. Hon låg på sidan och blickade ut över den vidsträckta Yukon. Ovanför bergen bortom den motsatta stranden fördunklades himmelen av röken från avlägsna skogseldar, och genom detta dunkel skimrade eftermiddagssolen svagt och sände ut en obestämd glans över jorden med spöklika skuggor. Ända bort till horisonten åt alla fyra väderstrecken sträckte sig vildmarker, som aldrig trampats av människofot — furuklädda öar, mörka vatten och av isen fårade bergåsar. Intet tecken till mänskligt liv märktes i denna enslighet, intet ljud bröt tystnaden. Landet tycktes ligga bundet under det okändas overklighet, insvept i den mystik som ruvar över de stora vidderna.

Det var kanske detta som gjorde mrs Sayther nervös. Ty hon ändrade oupphörligt ställning, spejade än uppåt och än nedåt floden eller också lät hon forskande blickar följa de dunkla stränderna för att söka efter halvt undangömda åmynningar. Efter ungefär en timme eller så skickades besättningen i land för att slå läger för natten, medan Pierre stannade hos mrs Sayther för att hjälpa henne hålla utkik.

»Se där kommer han ändå», viskade han efter en lång tystnad, med blicken riktad uppåt floden mot öns norra ända.

En kanot med en blixtrande paddelåra på vardera sidan kom glidande utför floden. I aktern syntes en manlig gestalt och i fören en kvinna; bägge skötte säkert och taktmässigt sitt arbete. Mrs Sayther

fäste ingen uppmärksamhet vid kvinnan, förrän båten kom närmare och hennes säregna skönhet nödvändigt måste fängsla ögat. En tätt åtsittande blus av älgskinn med fantastiska pärlbroderier följde troget de väl avrundade linjerna av hennes kropp, och en sidenduk i lysande färger, måleriskt draperad, betäckte delvis de rika massorna av hennes blåsvarta hår. Men det var hennes ansikte — vilket föreföll som gjutet i koppar — som fängslade och kvarhöll mrs Saythers flyktiga blick. Ett par genomträngande, stora och svarta ögon med en traditionell skymt av snedhet blickade fram under en välformad, vackert välvd panna. Kindkotorna voro visserligen höga och framträdande, men utan att påminna om dödskalle, och kinderna avsmalnade och möttes slutligen vid en mun med tunna läppar och ett på samma gång mildt och kraftigt uttryck. Det var ett ansikte, som svagt antydde gammalt mongolblod — en återgång till fädernestammen efter århundradens vandringsliv. Denna effekt förhöjdes av den fint krökta näsan med dess tunna, dallrande näsvingar och den allmänna prägel av örnlik vildhet, som tycktes karakterisera såväl hennes ansikte som hela hennes varelse. Hon var faktiskt den tartariska typen modifierad till någonting rent av idealiskt, och den röde mannens stam kan skatta sig lycklig, om den frambringar en så unik skapelse en enda gång under tjugu generationer.

Med långa, kraftiga årtag vände flickan under samarbete med mannen plötsligt deras lilla farkost mot strömmen och förde den varsamt in till stranden. I nästa ögonblick stod hon uppe på strandbanken, och med ett rep halade hon tag efter tag upp ur bå-

ten en fjärdedel av en nyss dödad älg. Sedan följde mannen efter, och de hjälptes åt att med ett hastigt ryck draga upp kanoten. Hundarna omringade dem genast, och medan flickan lutade sig smekande över dem, föll mannens blick på mrs Sayther, som hade rest sig upp. Han såg på henne, gned sig instinktmässigt i ögonen, som om han trodde att de hade bedragit honom, och såg på henne om igen.

»Å, det är ni, Karen», sade han lugnt, i det han gick fram och räckte henne sin hand, »jag trodde ett ögonblick att det var en synvilla. Jag var snöblind en tid i våras, och sedan dess ha mina ögon emellanåt spelat mig åtskilliga spratt.»

Mrs Sayther rodnad hade blivit allt djupare och hennes hjärta slog med pinsam häftighet; hon hade varit beredd på nästan allting utom att han skulle så lugnt räcka henne handen. Men hon behärskade sig taktfullt och tryckte den hjärtligt i sin.

»Ni vet, Dave, att jag ofta hotade er med att komma efter. Och det skulle jag också ha gjort, om bara — om bara...»

»Om jag bara hade uppmanat er.» David Payne skrattade och följde med sin blick indianflickan, som gick in i hyddan.

»Å, jag förstår, Dave — och om jag varit i ert ställe, skulle jag säkert ha handlat på samma sätt. Men jag har i alla fall kommit — nu.»

»Gå då litet längre — in i hyddan där, så att ni får någonting att äta», sade han muntert, utan att lägga märke till det kvinnligt bedjande tonfallet i hennes röst. »Och ni måste vara trött också. Vilken väg reser ni? Uppåt? Då har ni varit över vintern i

Dawson eller också har ni färdats över den sista isen. Är detta ert läger?» Han såg bortåt hennes *voyageurs*, som hade lägrat sig i en krets omkring en eld ute i det fria, medan han höll upp dörren för att hon skulle stiga in.

»Jag kom hit upp över isen från Circle City i vintras», fortsatte han, »och så slog jag mig ned här för en tid. Har gjort en del spaningar efter guld vid Henderson Creek, och om de slå fel, har jag tänkt att i höst pröva lyckan uppåt Stuart River.»

»Ni är inte mycket förändrad, eller hur?» frågade hon helt plötsligt med ett försök att tvinga samtalet in på mera personlig grund.

»Litet mindre fet kanhända, och litet mera muskler. Vad tycker ni?»

Men hon ryckte på axlarna, och i det matta ljusskenet betraktade hon den indianska flickan, som hade tändt upp eld och höll på att steka stora bitar älgkött, blandade med tunna fläskskivor.

»Uppehöll ni er länge i Dawson?» Han sysslade ivrigt med att sätta fast ett skaft av björkträ på en yxa och gjorde sin fråga utan att lyfta på huvudet.

»Å, några dagar», svarade hon, fortfarande med ögonen fästade på flickan och nästan utan att höra vad han sade. »Vad var det ni frågade, Dave? I Dawson? Jo, där var jag en månad, sedan var jag glad att komma därifrån. Mannen i de arktiska trakterna är mycket naiv, som ni vet, och litet för kraftig i sättet att uttrycka sina känslor.»

»Måste ju vara det i så nära förbindelse som han står med jorden. Med resårsoffan hemma lämnar han allt konventionellt bakom sig. Men ni har valt

tiden för er resa mycket klokt. Ni skall vara ur landet innan mosquitotiden kommer, vilket är en välsignelse som er brist på erfarenhet hindrar er från att uppskatta.»

»Det tror jag inte. Men berätta nu för mig om er själv, om ert liv här. Vad har ni för grannar? Har ni några sådana alls?»

Medan hon gjorde dessa frågor, betraktade hon indianflickan, som satt och krossade kaffe, inlagt i hörnet på en mjölpåse, mot härdens stenar. Med en kraft och en skicklighet, som utvisade att hennes nerver voro lika primitiva som hennes sätt att gå till väga, malde hon de inneslutna bönorna med ett tungt stycke kvarts. David Payne lade märke till sin gästs blick, och skymten av ett leende flög över hans läppar.

»Jag har haft grannar här», svarade han. »Karlar från Missouri och ett par från Cornwall, men de gåvo sig av ner till Eldorado för att arbeta för dagspenning vid en inmutning.»

Mrs Sayther kastade en begrundande blick på flickan. »Men här finns naturligtvis fullt med indianer?»

»Varenda en av dem har givit sig av ner till Dawson för längesedan. Det finns inte en enda inföding i hela landet, utom Winapie här, och hon är från Koyokuk — har kommit tusen mil eller så utför floden.»

Mrs Sayther kände sig plötsligt nära att svimma. Det intresserade leendet försvann icke från hennes läppar, men det föreföll henne som om David Paynes ansikte drog sig tillbaka i ett teleskopiskt fjärran, och som om de sammanfogade bjälkarna i hyddans väggar

vacklade och ville falla. Men så blev hon inbjuden att gå till bords, och under måltiden fick hon tid och rådrum att hämta sig. Hon talade föga, och vad hon sade rörde sig förnämligast omkring landet och vädret, medan Payne däremot fördjupade sig i en lång beskrivning på olikheten mellan de grunda sommargrävningarna i de lägre trakterna och de djupa vintergrävningarna i de övre.

»Ni frågar inte varför jag kommit norrut?» sade hon. »Men det vet ni helt säkert.» De hade nu gått ifrån bordet, och David Payne hade återtagit sitt arbete med yxan. »Har ni fått mitt brev?»

»Ert sista? Nej, det tror jag inte. Det är antagligen på väg rundt om Birch Creek Country, eller också ligger det hos någon handlande vid Lower River. Deras sätt att sköta posten är rent av skamligt. Ingen ordning, intet system, intet...»

»Var inte så tråkig, Dave! Hjälp mig!» Hon talade i skarp ton nu, med en ansats av myndighet, som hade sin rot i det förflutna. »Varför frågar ni mig inte om mig själv? Och om dem vi kände i forna tider? Har ni inte längre något intresse för den yttre världen? Vet ni, att min man är död?»

»Är han det? Det gör mig ondt. Huru länge sedan...»

»David!» Hon var färdig att skrika av harm, men den förebråelse, som hon inlade i sin röst, lugnade henne.

»Har ni inte fått några av mina brev? Ni måste ha fått somliga av dem, fastän ni aldrig har svarat.»

»Jag har i alla händelser inte fått det sista, vilket tydligen måste ha innehållit underrättelsen om er

mans död — och det är mycket troligt, att även andra ha kommit på villovägar — men jag har fått några. Jag har — hm — jag har läst dem högt för Winapie som en varning — det vill säga för att låta henne få ett djupt intryck av hennes vita systrars opålitlighet. Och jag tror — hm — jag tror, att hon har dragit nytta av det. Vad tror ni?»

Hon låtsades ej om det styng hon fått, utan fortsatte: »I mitt sista brev, det som ni inte har fått, berättade jag — alldeles som ni antar — om överste Saythers död. Det skrevs för ett år sedan. Jag skrev också, att om ni inte kom ut till mig, så skulle jag resa in till er. Och jag kom — så som jag redan förut ofta hade lovat.»

»Jag vet inte om något löfte i den vägen.»

»I de tidigare breven?»

»Ja, ni lovade, men då jag varken har begärt eller besvarat det löftet, så var det ogiltigt. Och därför vet jag inte heller om något sådant löfte. Men jag känner däremot till ett annat, som ni också antagligen kommer ihåg. Det gavs för mycket länge sedan.» Han släppte yxskaftet till golvet och höjde sitt huvud. »Det var för mycket länge sedan, men jag minns det tydligt — dagen, timmen, varenda detalj. Vi befunno oss i en trädgård full av rosor, ni och jag — det var er mors trädgård. Allt stod i knopp och i blomstring, och vårsaven steg också inom oss. Så drog jag er intill mig — det var första gången — och jag kysste er midt på munnen. Minns ni det?»

»Rör inte upp det där igen, Dave — gör det inte! Jag minns ju alltsammans till min blygsel. Hur

ofta har jag inte gråtit över det! Om ni bara visste vad jag har lidit...»

»Och då lovade ni mig — ja, och så tusen gånger om igen under den ljuva tiden som sedan följde. Varje blick ur edra ögon, varje beröring av er hand, varje stavelse, som gick över edra läppar, var ett löfte. Och så — ja, hur skall jag uttrycka mig? — så kom en annan man. Han var gammal, tillräckligt gammal för att kunna vara er far — och han var inte vacker att se på, men hederlig efter världens sätt att döma. Han hade inte gjort någonting orätt, hade följt lagens bokstav och var således aktningsvärd. Vidare — och det var ju det förnämsta — rådde han om en massa eländiga gruvor, ett tjog, tror jag — och han ägde stora landsträckor och undersökta jordlotter — och han klippte kuponger. Han...»

»Men det var annat också», avbröt hon. »Jag sade er det. Det var tvingande omständigheter — penningbekymmer — de mina voro i nöd — hade svårt att reda sig. Ni såg och förstod hela den sorgliga belägenheten. Jag kunde inte hjälpa det. Det var inte min vilja. Jag offrades — eller jag offrade mig, ni må ta det hur ni vill. Ack, min Gud — ja, jag övergav er, Dave! Men ni har aldrig gjort mig rättvisa. Tänk på vad jag har gått igenom.»

»Var det inte er vilja? Tvingande omständigheter? Det fanns ju ingenting i världen, som kunde tvinga er att dela hans bädd eller någon annans!»

»Men mitt hjärta tillhörde er hela tiden», sade hon bedjande. »Jag var inte van vid ert sätt att uppfatta kärleken. Och jag är fortfarande främmande för det. Jag förstår det inte alls.»

»Men nu — nu! Vi talade om den ni ansåg lämplig att gifta er med. Vad slags man var han? Varigenom tjusade han er? Vilka storartade dygder hade han? Det är sant, att han hade förvärvsförmåga, en utomordentlig förvärvsförmåga. Han kände till alla möjligheter. Han förstod sig på konsten att förtjäna hundra procent. Han var slug och hade ett förträffligt väderkorn i fråga om enfaldigt folk, och därigenom förstod han att locka pengarna ur fickan på den mannen och den mannen och så vidare. Och lagen hade ingenting att invända. Den dömde honom icke; vår kristna etik gillade hans handlingssätt. Efter social måttstock var han ingen dålig människa. Men efter er måttstock, Karen, och efter min — efter den måttstock som vi hyllade, vi från trädgården med rosorna, vad var han då?»

»Kom ihåg att han är död.»

»Det förändrar inte saken. *Vad* var han? En stor, grov, materialistisk varelse, döv för sång, blind för skönhet, död för andlig överlägsenhet. Han hade fetmat i lättja, han hade pussigt hängande kinder, och hans omfångsrika buk vittnade om hans glupskhet...»

»Men han är död, Dave! Det är vi som finnas kvar i livet nu — *nu!* Hör ni inte? Det är som ni säger, jag har varit trolös. Jag har förbrutit mig. Nåväl! Kan inte också ni med skäl säga: *jag har syndat?* Jag har brutit löften, men har inte ni gjort detsamma? Er kärlek därborta i rosengården skulle vara i evighet, åtminstone sade ni så. Men var är den nu?»

»Den är här! Nu!» utbrast han och slog sig lidelse-

fullt för bröstet med knuten hand. »Och den har alltid funnits här.»

»Och er kärlek var en stor kärlek — det kunde inte finnas någon större», fortsatte hon, »åtminstone sade ni så i rosengården. Och ändå är den inte nog stor och upphöjd att kunna förlåta, då jag nu gråter vid edra fötter!»

David Payne tvekade. Han öppnade munnen för att tala, men orden ville ej över hans läppar. Hon hade tvingat honom blotta sitt hjärta för henne och uttala sanningar, som han dittills hade dolt för sig själv. Och hon var härlig att se på, där hon stod framför honom i en gloria av lidelse och frammanade gamla minnen om ett varmare liv. Han vände bort sitt huvud för att slippa se henne, men hon tog några steg och såg honom åter i ögonen.

»Se på mig, Dave! Se på mig! Jag är ändå densamma som förr. Och det är du också, om du vill vara ärlig. Vi ha inte förändrats.»

Hennes hand vilade på hans axel, och hans arm sträcktes plötsligt ut för att famna hennes liv, men det skarpa raspandet av en tändsticka väckte honom till besinning. Winapie, som stod utanför alltsammans, tände en lampa, vars veke långsamt fattade eld. Hennes gestalt avtecknade sig mot en bakgrund av nattsvart mörker, och då ljuslågan plötsligt flammade upp, lyste hennes bronsfärgade skönhet med kunglig, gyllene glans.

»Ni ser, att det är omöjligt», flämtade han, i det han varsamt sköt den blonda kvinnan ifrån sig. »Det är omöjligt», upprepade han. »Omöjligt.»

»Jag är ingen liten flicka längre, Dave, och jag

har inga flickaktiga illusioner», sade hon mildt, men hon vågade icke komma tillbaka till honom. »Jag är en mogen kvinna, och därför förstår jag. Män äro män... Det är ju en vanlig sed här i landet, detta — och det chockerar mig inte. Jag gissade det från början. Men — å! Det är väl bara en sådan förbindelse som är vanlig här i landet — och inte ett riktigt giftermål?»

»Sådana frågor göra vi inte här i Alaska», invände han med svag stämma.

»Jag vet det, men...»

»Nåväl — det är bara ett äktenskap enligt landets sed, ingenting annat.»

»Och det finns inga barn?»

»Nej.»

»Inte heller...»

»Nej, nej, ingenting... Men det är ändå omöjligt.»

»Det är det *inte*.» Hon stod åter bredvid honom, och hennes hand berörde lätt och smekande hans solbrända nacke. »Jag känner mycket väl till vad som här är skick och sed. Sådant händer här varje dag. Männen vilja inte stanna här i alla sina dagar, utestängda från världen. De ge en anvisning på P. C. C. kompaniet för ett års underhåll förutom en summa kontant, och så är den övergivna nöjd. Efter den tidens förlopp kan mannen...» Hon ryckte på axlarna. »Så kan man också göra med flickan här. Vi ge henne en anvisning på kompaniet, inte för ett år, utan för hela hennes livstid. Vad var hon, då ni först träffades, Dave? En rå, köttätande vilde, som levde på fisk om sommaren och på älgkött om vintern, fråssade när tillfälle gavs och svälte då det var hun-

gersnöd. Om du inte hade kommit i hennes väg, skulle hon ha förblivit sådan. Din ankomst gjorde henne lyckligare; och om du går och lämnar henne jämförelsevis i välstånd för hela hennes liv, skall hon i alla fall bli lyckligare än om ni aldrig hade råkats.»

»Nej, nej», invände han, »det vore inte rätt.»

»Hör på, Dave, du måste förstå. Hon är inte av ditt släkte. Det finns ingen rasfrändskap mellan er. Hon är inföding här, har sitt ursprung från vildmarken, står i frändskap med den och kan omöjligt höja sig över den. Hon är född vilde och skall dö som vilde. Men vi — du och jag — vi tillhöra den härskande, den utvecklade rasen, som är jordens salt och som råder över den! Vi äro skapade för varandra. Dragningen mellan varelser av samma ras är den mäktigaste, och vi tillhöra samma ras. Både förnuft och känsla understödja denna dragning. Själva instinkten dikterar den. Det kan du inte förneka. Du kan inte göra dig fri från de generationer, som ha gått före dig. Du är ättling av förfäder, som ha fortplantat sig i tusen — ja, i hundratusen århundraden, och din ätt får inte avbrytas här. Det kan inte ske. Din härkomst tillåter det inte. Instinkten är mäktigare än viljan. Rasen är mäktigare än du. Kom och låt oss resa, Dave! Vi ä' unga ännu, och livet är skönt. Kom!»

Winapie gick ut för att ge hundarna mat, hans blick följde henne, och han skakade på huvudet och upprepade med svag röst sina invändningar. Men Karen Sayther lade sin arm om hans hals och tryckte sin kind intill hans. Och hela ödsligheten i hans nuvarande liv reste sig inför honom — den fåfänga

kampen mot skoningslösa naturkrafter, de långa åren av köld och hungersnöd, den hårda och skärande kontakten med naturlivet, den pinande tomheten, som ej kunde fyllas av en blott animalisk existens. Och där stod nu frestelsen vid hans sida och viskade om soligare, varmare länder, om musik, om ljus och glädje, och framkallade minnet av forna tider. Han såg dem omedvetet framför sig. Ansikten trängde sig fram, glimtar av förgätna tilldragelser, minnen av lyckliga stunder; han tyckte sig höra sång och klingande skratt...

»Kom, Dave, kom! Jag har tillräckligt för oss båda. Vägen ligger jämn framför oss.» Hon såg sig omkring i den torftiga hyddan. »Jag har nog åt oss bägge. Världen ligger för våra fötter, och all glädje hör oss till. Kom, kom!»

Hon skälvde i hans armar, och han höll henne hårdt sluten intill sig. Så steg han upp... Men de hungriga hundarnas morrande och Winapies gälla rop, då hon stiftade fred mellan de stridande, trängde dämpat till hans öron genom de tjocka väggarna. Och för hans inre syn stod plötsligt en annan tilldragelse. En kamp i skogen — en ohygglig gråbjörn, sårad i bogen, vild av raseri; hundarnas ursinniga morrande cch Winapies gälla skri, varmed hon hetsade dem till anfall; han själv i björnens ramar, andlöst flämtande under sina bemödanden att undgå en blodig död; hundar med ryggen bräckt och inälvorna utslitna tjutande i vanmäktig pina och besudlande snön; den oskuldsvita ytan färgad skarlakansröd av blodet från männniska och vilddjur; den rasande björnen omotståndligt famnande och kramande ända intill hans

livsmärg — och slutligen Winapie midt i detta ohyggliga kaos, med flygande hår och ljungande ögon — raseriet livslevande — gång på gång höjande och sänkande den långa jaktkniven... Svetten trängde ut på hans panna. Han skakade av sig den ljushåriga kvinnan och stapplade tillbaka mot väggen. Och hon som visste att nu var det avgörande ögonblicket kommet, men omöjligt kunde gissa sig till vad som hade försiggått inom honom, kände, att allt vad hon hade vunnit gled ifrån henne.

»Dave! Dave!» utbrast hon. »Jag vill inte avstå från dig! Jag vill inte avstå från dig! Om du inte vill komma med, så stanna vi här. Jag stannar hos dig. Världen betyder mindre för mig än du. Jag skall bli din Nordlandshustru. Jag vill laga din mat, fodra dina hundar, bana väg åt dig, ro tillsammans med dig. Jag kan göra det. Tro mig, jag är stark.»

Han tvivlade icke på det, då han såg på henne och höll henne på avstånd från sig. Men hans ansikte hade blivit dystert och färglöst, och värmen hade dött bort ur hans blick.

»Jag skall ge Pierre och båtkarlarna deras lön och skicka dem härifrån. Och jag skall stanna hos dig med eller utan präst, med eller utan vigsel — jag vill följa dig nu och vart det bär! Dave! Dave! Hör på mig! Du sade, att jag gjorde dig orätt i forna tider — och det var så — men låt mig nu få godtgöra det, låt mig försona! Om jag inte förstod att ge kärlek rätt förut, så låt mig visa att jag kan det nu!»

Hon sjönk till golvet och lindade gråtande sina armar om hans knän. »Och du *har* ömhet för mig. Du *har* ömhet för mig. Tänk på alla de långa år,

som jag har väntat och lidit! Å, du kan aldrig, aldrig föreställa dig det!» Han lutade sig ned och lyfte upp henne.

»Hör vad jag har att säga», sade han i befallande ton, i det han öppnade dörren och satte ned henne där utanför. »Det kan inte ske. Vi få inte bara tänka på oss. Ni måste gå. Jag önskar er en lycklig resa. Färden blir besvärligare, då ni kommer upp till Sixty Mile, men ni har de bästa båtkarlar i världen, så att det går nog bra. Vill ni nu säga farväl?»

Ehuru hon redan hade fått makt med sig själv, såg hon på honom med ett hopplöst uttryck i blicken. »Om — om — om Winapie skulle...» flämtade hon och tystnade sedan.

Han uppfattade den outtalade tanken och svarade: »Ja.» Men i detsamma kände han sig slagen av det oerhörda i en sådan idé. »Det är inte att tänka på. Det är alls inte sannolikt. En sådan tanke måste vi slå ifrån oss.»

»Kyss mig!» viskade hon med ljusnande uppsyn. Och så vände hon sig bort och gick.

»Vi bryta genast upp, Pierre», sade hon till sin förare, den ende som vaken inväntade hennes återkomst. »Vi måste resa.»

Hans skarpa ögon uppfattade i eldskenet smärtan i hennes ansikte, men han tog emot den underliga befallningen som om den vore det naturligaste i världen. »*Oui, madame*», sade han. »Vilken väg? Till Dawson?»

»Nej», svarade hon behärskat. »Uppåt — utåt — till Dyea.»

Då vände han sig till sina sovande *voyageurs*,

sparkade dem grymtande ut ur deras filtar och drev dem till arbete med gälla rop, som genljödo i lägret. Inom några minuter var mrs Saythers lilla tält nedtaget, pannor och grytor hopsamlade, filtarna sammanrullade och männen stapplande under sina bördor på väg till båten. Nere vid stranden väntade mrs Sayther tills bagaget var instuvat och hennes plats ordnad.

»Vi släpa båten med oss upp till öns övre ända», förklarade Pierre, medan han vecklade upp den långa släplinan. »Och se'n gå vi genom sundet, där strömmen inte är så strid, så tänker jag allt går bra.»

Ett prasslande och trampande i fjolårets torra gräs uppfångades av hans skarpa öra, och han vände på huvudet. Den indianska flickan, omgiven av en krets varghundar med rest ragg, kom emot dem. Mrs Sayther såg, att hennes ansikte, som hade förefallit apatiskt under hela uppträdet inne i hyddan, nu blossade av flammande vrede.

»Vad ni ha gjort honom?» frågade hon häftigt mrs Sayther. »Han ligga på sin bädd och se dålig ut hela tiden. Och jag säga: 'Vad är det, Dave? Du vara sjuk?' Men han inte svara någonting. Efter en stund han säga: 'Winapie, goda flicka, gå din väg. Jag snart bli bra igen.' Men *vad* ni ha gjort honom, säg? Ni vara en dålig kvinna.»

Mrs Sayther betraktade nyfiket barbarkvinnan, som delade David Paynes liv, medan hon själv färdades ensam därifrån i nattens mörker.

»Jag tänka ni vara dålig kvinna», upprepade Winapie på det långsamma, metodiska sätt, varmed man famlar efter ord på ett främmande tungomål.

»Jag tänka bäst ni gå er väg och aldrig mer komma igen. Nå? Vad ni tänka själv? Jag ha en enda man. Jag indiansk flicka. Ni amerikansk kvinna. Ni vacker att se på. Ni finna så många män ni vilja ha. Edra ögon blåa som himlen. Er hud så vit, så mjuk.»

Hon sträckte helt lugnt ut sitt bruna pekfinger och tryckte det mot den andras mjuka kind. Och det må vara sagt till Karen Saythers evinnerliga ära att hon icke ryggade tillbaka. Pierre var nära att ta ett steg framåt för att skydda henne, men hon gjorde en avvärjande vink, fastän hennes hjärta svällde av hemlig tacksamhet mot honom för detta. »Ingen fara, Pierre», sade hon. »Var snäll och gå längre bort.»

Han begav sig aktningsfullt ur hörhåll, men där stannade han, brummade för sig själv och mätte med ögonen avståndet språngvis mellan sig och de bägge kvinnorna.

»Så vit — så mjuk — som ett barn.» Winapie kände nu också på den andra kinden och drog sedan tillbaka sin hand. »Men mosquitos snart komma. Då den fina huden bli sårig och svälla upp — å, så svårt. Många, många mosquitos — många, många sår. Jag tänka bäst ni resa nu genast innan mosquitos komma. Den väg» — hon pekade nedåt strömmen — »ni komma till St. Michaels. Den väg» — pekande uppåt floden — »ni komma till Dyea. Bäst ni gå till Dyea. Farväl.»

Och vad mrs Sayther nu gjorde väckte den största förvåning hos Pierre. Ty hon slog sina armar omkring indianskan, kysste henne och brast i gråt.

»Var god emot honom», snyftade hon, »var god emot honom!»

Sedan gled hon halvvägs utför strandbanken, ropade ett »Farväl!» uppåt land och släppte sig så ned i båten. Pierre följde efter och kastade loss. Han sköt in styråran på dess plats och gav signal till avfärd. Le Goire stämde upp en gammal fransk *chanson*. Som en rad vålnader i det matta stjärnljuset böjde männen sina ryggar under arbetet med släplinan; styråran skar skarpt igenom det svarta vattnet, och båten gled ut i natten.

VAD MAN MÅSTE MINNAS.

Fortune La Pearle arbetade sig framåt i snön, pustande, flämtande och svärjande över sin otur, över Alaska och Nome, över korten och mannen som han hade huggit med sin kniv. Det varma blodet höll på att frysa till is på hans händer, och han såg hela uppträdet klart för sina ögon — mannen, som plötsligt grep tag i bordet och sedan sjönk långsamt till golvet; de rullande spelmarkerna och de kringspridda korten; den hastiga rysningen, som gick genom rummet, och så den plötsliga tystnaden — inga rop från markörerna längre, intet rullande av tärningar; alla ansikten stela av fasa; ett evighetslångt ögonblick av ljudlös tystnad... Och så kom det väldiga blodtörstiga rytandet och den störtsjö av hämndlystnad, som nu följde honom i hälarna och hade drivit hela staden till vanvettigt raseri.

»Hela helvetet är löst», flämtade han hånfullt, i det han tog av åt sidan i mörkret för att komma ner till stranden. Ljusskenet strömmade ut från öppna dörrar — från tält, hyddor och danssalar kommo människor för att deltaga i jakten. Männens rop och hundarnas tjut skar i hans öron och påskyndade hans flykt. Han sprang och sprang... Ljuden dämpades och den förföljande skaran skingrades under

fåfängt raseri och gagnlöst letande. Men en irrande skugga följde honom. Då han såg sig över axeln, uppfångade han en och annan skymt av den — än antog den en obestämd form på de öppna, snötäckta platserna, än dök den in bland de djupare skuggorna från någon oupplyst hydda eller från någon farkost, som låg förtöjd invid stranden.

Fortune La Pearle svor med så svag och darrande röst som en kvinnas, med en aning om gråt, som kommer av utmattning, och han strävade vidare bland massor av hopad is, mellan tält och gruvhål. Han stapplade över hårdt spända trossar och vedhögar, han sprang emot vanvettigt anbragta tältlinor och lika vansinnigt placerade stolpar, och han föll upprepade gånger över isbelupna hopar av drivved. Ibland, då han trodde att han kunde vara lugn för sina förföljare, saktade han sina steg, yr i huvudet av hjärtats plågsamma dunkande i bröstet och de flämtande andedragen — men ständigt dök åter den förföljande skuggan ut ur mörkret och tvingade honom att fortsätta sin andlösa flykt. En plötslig tanke fick makt med honom och framkallade en isande, vidskeplig rysning. Den envist förföljande skuggan fick i spelarens ögon en symbolisk betydelse. Stum, obeveklig och oundkomlig som den var, såg han i den det öde, som väntade efter spelets slut, då vinst och förlust gjordes upp. Fortune La Pearle trodde på sällsynta, bländande, ljusa ögonblick, då intelligensen frigör sig från tid och rum, tränger blott och bar genom evighetens rymder och läser livets fakta i slumpens öppna bok. Att detta var ett sådant ögonblick, därom hyste han intet tvivel, och när han så

vände sig inåt land och rusade över den snötäckta tundran, förvånade det honom icke alls, att skuggan fick en mera bestämd form och kom närmare. Kuvad av sin egen vanmakt stannade han midt på den vita öde slätten och vände sig hastigt om. Hans högra hand gled ut ur vanten och en höjd revolver glimmade i det bleka stjärnljuset.

»Skjut inte! Jag har ingen bössa.»

Skuggan hade fått fast form, och vid ljudet av dess mänskliga röst råkade Fortune La Pearles knän i skakning, och han fick kväljningar av den plötsliga lättnaden.

Det är möjligt att saker och ting utföllo annorlunda därför att Uri Bram icke hade någon bössa den där kvällen, då han satt på en av de hårda bänkarna i El Dorado och såg mordet begås. Detta faktum var kanske också orsaken till den långfärd han efteråt företog tillsammans med en så högst olika kamrat. Vare därmed hur som helst, så upprepade han för andra gången: »Skjut inte. Kan ni inte se att jag är utan bössa?»

»Vad i rödaste helvete följer ni då efter mig för?» frågade spelaren och sänkte sin revolver.

Uri Bram ryckte på axlarna. »Det kan göra det samma. Jag vill bara att ni skall komma med mig.»

»Vart då?»

»Till min koja därborta vid utkanten av lägret.»

Men Fortune La Pearle stampade i snön med hälen på sin ena mockasin och svor vid åtskilliga av sina gudomligheter att den andre var splitter galen. »Vem är ni», orerade han, »och vem är jag, efter ni tror,

att jag skulle sticka mitt huvud i snaran på er uppmaning?»

»Jag är Uri Bram», svarade den andre helt lugnt, »och jag har min koja därborta vid utkanten av lägret. Jag vet inte vem ni är, men ni har drivit själen ur kroppen på en levande man — hans blod lyser rödt där på er ärm — och i denna stund är ni en ny Kain. Hela mänskligheten lyfter sin hand mot er, och det finns inte en fläck, där ni kan vila ert huvud. Men jag har ett ide...»

»Vill ni tiga, människa, för ers mors kärleks skull!» avbröt Fortune La Pearle, »så vida ni inte vill, att jag skall göra er till en ny Abel — Gud hjälpe mig, har jag inte lust till det! Med tusen män i hälarna på mig för att ta mitt liv och snokande överallt — vad skulle jag med ert ide? Jag måste bort härifrån — bort, bort, bort! Förbannade svin! Jag kunde nästan ha lust att vända om och rusa in midt i hopen och sticka ned några till av dem, de nöten! En vild, ärofull strid — och så slut på hela den fördömda leken. Det är bara strunt med hela livet, det är just vad det är, och jag är riktigt sjuk åt'et!»

Han teg, slagen och förkrossad av sin ytterliga övergivenhet, och Uri Bram grep tillfället i flykten. Han var icke fallen för att hålla tal, den mannen, och det han nu höll var det längsta han kom ut med i hela sitt liv, förutom ett som han höll långt efteråt på en helt annan plats.

»Det var därför jag talade med er om mitt ide. Jag kan stuva in er där, så att de aldrig få tag i er, och jag har livsmedel i överflöd. Ni kan inte komma undan på något annat sätt. Ni har inga hundar,

ingenting alls, sjöfarten är stängd, St. Michaels är den närmaste stationen, löpare skickas ut att sprida underrättelsen om ert brott i förväg för er, sak samma bortåt Anvik — det finns ingen möjlighet i världen för er att komma undan! Stanna nu hos mig tills stormen får rasa över. De ska glömma er helt och hållet inom en månad eller kortare tid, och antingen ni då vill ge er av till York eller inte, så kan ni gå vägen rakt fram midtför deras näsa utan att de säga smack åt er. Jag har mina egna idéer i fråga om rättvisa. När jag satte i väg efter er ut ur El Dorado och utmed stranden, var det inte för att ta fast er och överlämna er åt dem. För jag har mina egna idéer, och det där skulle inte passa i stycke med dem.»

Han tystnade, då mördaren drog upp en bönbok ur sin ficka. Med norrskenet gulaktigt glimmande i nordost, med sina huvud blottade i kölden och med bara händer hållande den heliga boken stodo de bägge männen där, medan Fortune La Pearle förestavade och den andre upprepade en ed, varmed Uri Bram besvor de ord han nyss hade sagt — en ed, som han aldrig hade för avsikt att bryta och aldrig bröt.

I dörren till kojan stannade spelaren ett ögonblick, tveksamt undrande över denne besynnerlige man, som hade ställt sig på hans sida. Men då ljus tändes, såg han att bostaden var ordentlig och utan andra invånare, och han rullade hastigt en cigarrett, medan den andre kokade kaffe. Hans muskler tinade upp i värmen, och han satt tillbakalutad med halvt låtsad lojhet, medan han uppmärksamt studerade Uris ansikte mellan de virvlande rökskyarna. Det var ett kraftigt

ansigte, men dess styrka var av det slutna och inåtvända slaget. Dess veck voro så djupa, att de liknade ärr, och de stränga dragen mildrades icke genom minsta skymt av känslighet eller humor. De gråa ögonen lyste med kall glans under framskjutande buskögonbryn. Kindknotorna voro höga, utstående och undergrävda av djupa håligheter. Hakan och underkäken utvisade en fasthet i föresatser, vilken den smala pannan bekräftade som genomgående och — om så skulle behövas — skoningslös. Allting var skarpt — näsan, läpparna, rösten, linjerna omkring munnen. Detta ansikte tillhörde tydligen en människa, som var van att sluta sig mycket inom sig själv och icke brukade ta råd av andra — en som ofta om nätterna kämpade med änglar och om morgnarna mötte den nya dagen med hårdt slutna läppar för att ingen skulle få veta någonting därom. Han var en svåråtkomlig, men djupt anlagd människa, och Fortune La Pearle med sin öppna och grunda natur kunde icke alls komma på det klara med honom. Om Uri hade sjungit när han var glad och suckat när han var bedrövad, kunde han ha förstått det. Men som det nu var, föreföllo honom de strängt slutna dragen outgrundliga; han kunde icke bedöma vad slags själ som gömde sig bakom dem.

»Kom nu och hjälp till, mister — vad ni nu heter», kommenderade Uri sedan kaffet var drucket. »Vi måste vara berdda på obehagliga besök.»

Fortune La Pearle sade sitt namn och hjälpte händigt till med arbetet. De uppförde en koj invid ena sidoväggen längst bort i stugan. Den var helt primitiv, dess botten bestod av drivved, täckt med mossa.

Vid den nedre ändan stucko bjälkarna fram i ojämn rad. Närmast intill väggen rev Uri undan mossan och tog bort tre av stockarna, men sågade av de ojämna ändarna och satte dit dem igen, så att den framskjutande raden förblev sig lik som förut. Fortune bar in mjölsäckar från förrådsrummet och lade ned dem i urhålkningen. Över den bredde Uri ett par långa skinnpåsar och täckte sedan över dem med mossa och filtar. Där kunde sedan Fortune ligga med sovfällar utbredda över det hela, och ingen människa kunde tro annat än att kojan var oupptagen.

Under de närmast följande veckorna företogs en mängd husvisitationer; icke en enda koja eller ett tält i Nome förbigicks, men Fortune låg i ostörd ro i sitt gömsle. Egentligen tänkte ingen på att rannsaka Uri Brams koja så synnerligt noga, därför att den väl var det sista ställe i världen, där man kunde vänta att finna John Randolphs mördare. Utom vid sådana tillfällen, då han måste hålla sig gömd, gick Fortune och slog dank, spelade långa partier solitär och rökte otaliga cigarretter. Han med sin lätta natur var böjd för livlighet, prat och skratt, men han vande sig hastigt vid Uris fåordighet. Förutom vad som rörde de förföljandes företag och planer, vägarnas tillstånd och priset på hundar, talade de aldrig med varandra, och även dessa ämnen diskuterades mycket sällan och så kortfattat som möjligt. Men så började Fortune utarbeta ett nytt system för kortspel, och timme efter timme, dag efter dag satt han och blandade och gav, blandade och gav, gjorde anteckningar om kortens kombinationer i långa kolumner, och så blandade han och gav igen. Slutligen förlo-

rade han också intresset för detta tidsfördriv, och han satt med pannan sänkt mot bordet och såg för sin inre syn de livliga spelhusen i Nome, där bankhållare och cropierer ständigt voro sysselsatta och rulettkulans skrammel aldrig tystnade. I sådana stunder verkade hans enslighet och övergivenhet förlamande på honom, och han kunde sitta timtal i samma ställning. Vid andra tillfällen gav hans länge kuvade bitterhet sig luft i lidelsefulla utbrott. Ty han hade ställt det illa för sig i världen och tyckte icke om att veta det med sig.

»Det här livet är bara uselhet», brukade han upprepa den ena gången efter den andra, och detta tema varierade han sedan på åtskilliga sätt. »Jag har aldrig haft den ringaste tur. Jag blev lurad vid min födelse och skojad på själva modersmjölken. Min mor hade skött sitt spel med falska tärningar, och min födelse blev ett bevis på att hon gick ur spelet med förlust. Men inte var det något skäl för att hon skulle klandra mig för det och betrakta mig som en förlorad insats — men det gjorde hon, jaha, det gjorde hon. Varför lät hon mig inte komma till heders? Och varför gjorde inte världen det? Varför skulle jag bli pank i Seattle? Varför skulle jag ta mellandäcksplats och ha det som ett svin, tills vi kommo till Nome? Varför gick jag till El Dorado? Jag ville ju till Big Peters och gick bara in för att få tändstickor. Varför hade jag inga tändstickor? Vad behövde jag röka för? Ser ni inte alltsammans, Uri? Allting var förut bestämt, vartenda grand, allt passade ihop. Troligen innan jag blev född. Jag vill våga det guldstoft jag aldrig kan hoppas få, att det var uträknat alltsam-

mans på förhand, innan jag blev född. *Därför* var det, ja! Därför blev John Randolph oppkäftig och stoppade sin anvisning i fickan... Må fan ta honom! Det var rätt åt honom att det gick som det gick. Varför höll han inte munnen och lät mig få tillfälle att reparera mina affärer? Han visste att jag var nästan pank. Varför kunde jag inte hålla min hand i styr? Ja, varför? Varför? Varför?»

Och Fortune La Pearle rullade sig på golvet och upprepade fåfängt sina förtvivlade frågor. Vid dessa utbrott sade Uri icke ett ord, och hans gråa ögon tycktes bli kallare och mattare, liksom av brist på intresse för saken. Det fanns ingenting gemensamt mellan dessa bägge män, och detta faktum kom ibland Fortune att undra, varför Uri hade kommit honom till hjälp.

Men väntetiden nalkades sitt slut. Ett samhälles blodtörst kan icke hålla ut gent emot dess guldtörst. Mordet på John Randolph hade redan inskrivits i lägrets annaler, och där fick det vila i ro. Om mördaren visat sig, skulle männen i Nome helt visst ha upphört med sitt jäktande efter guld, tills rättvisa skipats, men var Fortune La Pearle fanns var dem icke längre ett problem som nödvändigt måste lösas. Det fanns guld i flodbäddarna och de röda strandbankarna, och när isen gick upp, skulle de som hade sina pungar väl fyllda ge sig av därifrån till platser, där allt livets goda stod att få till löjligt billigt pris.

En kväll hjälpte Fortune La Pearle Uri Bram att sela på hundarna och surra fast packningen på slädarna, och de bägge männen begåvo sig söderut vin-

tervägen över isen. Men icke så alldeles rakt söderut, ty vid St. Michaels togo de av åt öster, gingo över vattendelaren och kommo till Yukon vid Anvik många hundra mil från dess mynning. Sedan bar det av vidare åt nordost, förbi Koyokuk, Tanana och Minook, varefter de gjorde den stora kurvan vid Fort Yukon, gingo över polcirkeln ett par särskilda gånger och styrde kurs söderut över flacklandet. Det var en tröttsam färd, och Fortune skulle ha undrat, varför Uri följde honom, om denne icke hade talat om, att han ägde inmutningar och hade arbetare vid Eagle. Och Eagle låg alldeles invid gränsen; endast ett par mil därifrån vajade Englands flagga över barackerna vid Fort Cudahy. Därefter kom Dawson, Pelly, Five Fingers, Windy Arm, Caribou Crossing, Linderman, Chilcoot och Dyea.

På morgonen sedan de hade passerat Eagle stego de tidigt upp. Detta var deras sista gemensamma lägerplats, och nu skulle de skiljas. Fortune kände sig lätt om hjärtat. Det låg en aning om vår över landet, och dagarna tilltogo i längd. Vägen ledde in på Canadas område. Friheten var nära, solen kom tillbaka, och med varje dag nalkades han den vida världen utanför. Världen var stor, och ännu en gång skulle han kunna måla sin framtid i gyllenrödt. Han visslade under frukosten, och han gnolade på en frivol visa, medan Uri selade på hundarna och packade in. Men när allt var färdigt och det kliade i Fortunes fötter att få ge sig av, lade Uri nytt bränsle på elden och satte sig.

»Har ni någonsin hört talas om 'Hästarnas dödsväg'?»

Han såg tankfullt upp på Fortune, och denne skakade på huvudet, misslynt över dröjsmålet.

»Det händer ibland, att man kan mötas under omständigheter som göra, att man *måste* minnas», fortsatte Uri med låg röst och mycket långsamt, »och under sådana omständigheter mötte jag en gång en man på 'Hästarnas Dödsväg'. Att frakta resgods över White Pass 1897 var hjärtskärande för mången, ty det fanns orsaker i överflöd till att vägen fick det namnet. Hästarna dogo som mosquitos vid första frost, och från Skaguay till Bennet lågo de och ruttnade högtals. De dogo bland klipporna, de förgiftades uppe på höjden och de svälte ihjäl nere vid sjöarna. De stapplade och föllo på vägen, om man nu kan kalla det för väg; de drunknade i floden under sina bördor eller krossades mot skarpa stenar; de bröto sina ben i klipprämnorna och bröto ryggen då de föllo baklänges med sin packning; de sjönko ner i morasen och försvunno eller kvävdes i dyn; de ristes upp så att inälvorna runno ut där kavelbroarnas syllar stucko upp sina vassa ändar ur träsken; man sköt ned dem, sedan man hade låtit dem arbeta ut sig, och då de voro förbi, vände man om för att köpa nya. Somliga besvärade sig icke med att skjuta dem — togo bara av dem sadlar och skor och läto dem sedan ligga där de hade fallit. Ty deras hjärtan hade förvandlats till sten — de som icke voro nära att brista av medlidande — och de betedde sig som vilddjur, männen på 'Hästarnas Dödsväg'.

Det var där jag råkade på en man med hjärta och tålamod som en kristen. Han var en redlig man. Då han vilade vid middagstiden, tog han packningen av

hästarna, för att de också skulle få vila. Han köpte rikligt med foder åt dem. Han tog sina egna sovfiltar och lade över dem, då de hade fått skavsår på ryggen. Andra kunde låta sadlarna skava hål så stora som vattenhinkar. Och när hästskorna lossnade, kunde andra låta djuren nöta på hovarna tills bloden rann om deras fötter. Men han gav ut sin sista dollar för hästskosöm. Jag *vet* det, därför att vi sovo i samma bädd och åto ur samma gryta och ingingo fostbrödralag på en plats, där människorna förlorade allt fäste här i livet och dogo med hädelse på sina läppar. Aldrig var han för trött att lossa en rem eller dra till ett spänne, och det kom ofta tårar i hans ögon, då han såg det stora eländet omkring sig. På ett ställe bland klipporna, där djuren måste resa sig på bakbenen och sträcka på frambenen som kattor för att komma uppför branten, lågo hela högar med kadaver av hästar, som hade störtat tillbaka ner och fördärvat sig. Och där stod han i denna helvetesstank och uppmuntrade djuren med vänliga ord och ett tag om länden i rättan tid, tills hela raden hade passerat. Så snart någon av hästarna föll, ställde han sig i vägen tills allt åter var klart, och det fanns nog inte heller någon levande själ, som trängdes med honom vid sådana tillfällen.

Vid vägens slut kom en man som hade gjort ända på femtio hästar och ville köpa våra, men vi sågo på honom och på våra djur — bergponies från östra Oregon. Femtusen bjöd han, och vi voro alldeles panka, men vi tänkte på det giftiga gräset uppe på höjden och på den svåra passagen bland klipporna, och han som var min fosterbroder sade inte ett ord,

men han skilde våra dragare åt i två grupper — hans i den ena och mina i den andra — och så såg han på mig och vi förstodo varandra. Han drev mina åt ett håll, och jag drev hans åt ett annat, och vi hade våra bössor med oss och sköto ned vartenda ett av djuren, medan han som hade gjort ända på femtio hästar svor och förbannade oss tills det slog lock i hans strupe. Men den där mannen, som jag hade ingått fostbrödralag med på 'Hästarnas Dödsväg'...»

»Ja, det var naturligtvis John Randolph», ifyllde Fortune La Pearle med ett hånfullt leende.

Uri nickade och sade: »Det gläder mig att ni förstår det.»

»Jag är beredd», svarade Fortune, och det gamla bittra uttrycket spred sig åter över hans ansikte. »Gå på bara, men skynda er.»

Uri Bram steg upp.

»Jag har trott på Gud i alla mina livsdagar. Jag tror, att han älskar rättvisa. Jag tror, att han ser ned på oss nu i denna stund och väljer mellan oss. Jag tror, att han skall låta sin vilja verkställas genom denna min högra arm. Och min övertygelse därom är så stark, att jag vill ge oss bägge lika stora möjligheter — vi låta Gud själv uttala sin dom.»

Fortunes hjärta slog häftigare, då han hörde detta. Han visste icke mycket om Uris Gud, men han trodde på tur och otur, och han hade haft tur med sig ända sedan den där kvällen, då han flydde nedåt stranden och över snön. »Men det finns bara ett skjutvapen», invände han.

»Vi skjuta turvis», svarade Uri, i det han tog den andres revolver och undersökte den.

»Och korten må avgöra vem som skall börja!» utbrast Fortune. »Sju kort var.»

Han kände sig helt ivrig för saken, och då Uri nickade bifall, drog han upp en kortlek ur fickan. Helt visst skulle turen icke svika honom nu! Han tänkte på att solen var på återväg, då han lyfte för given, och en skälvning gick igenom hans kropp, då han fann att given var hans. Han blandade och gav, och Uri lyfte för trumf. Det var spader knekt. De lade upp sina kort. Uri hade icke ett enda trumf, men Fortune hade ässet och tvåan. Räddningen hägrade för honom mycket nära, medan de mätte ut de femtio stegen.

»Om Gud håller sin hand tillbaka och ni dödar mig, så bli hundarna och bagaget er tillhörighet. Ni finner då en laglig köpehandling på alltsammans i min ficka», förklarade Uri och intog sin plats, högrest och bredbröstad.

Fortune skakade av sig en fantastisk föreställning om strålande solsken över oceanen och tog sikte. Han var mycket noggrann. Två gånger sänkte han vapnet igen, därför att vårvinden kom furornas grenar att vaja. Men tredje gången föll han på sitt ena knä, grep stadigt om revolvern med bägge händerna och sköt. Uri gjorde en sväng åt sidan, sträckte upp bägge armarna, sviktade våldsamt ett ögonblick och sjönk sedan ned i snön. Men Fortune visste, att han hade hållit för långt åt ena sidan, ty eljest skulle Uri icke ha gjort den där svängen.

Då Uri förmådde göra våld på sig och stapplande reste sig upp, i det han gav den andre ett tecken att komma med vapnet, rann det Fortune i hågen att

skjuta på nytt. Men han visade den tanken ifrån sig. Han kände med sig, att slumpen redan hade visat sig synnerligen blid mot honom, och om han nu spelade falskt, finge han säkert böta för det efteråt. Nej, han skulle spela ärligt. Dessutom var Uri svårt sårad och kunde troligen icke hålla den tunga revolvern tillräckligt länge för att sikta rätt.

»Nå, var har ni nu er gud?» frågade han gäckande, då han räckte revolvern till den sårade.

Och Uri svarade: »Gud har ännu inte talat. Bered er på att han gör det.»

Fortune återtog sin plats, men han vände sig åt sidan för att erbjuda mindre ytvidd för skottet. Uri vacklade som en drucken, men också han inväntade ett lugnt ögonblick mellan väderilarna. Revolvern var mycket tung, och han såväl som Fortune hyste sina tvivel på grund av dess vikt. Men han lyfte den med utsträckt arm över sitt huvud och sänkte den sedan långsamt framåt och nedåt. I det ögonblick då den var inriktad mot Fortunes vänstra bröst, tryckte han av. Fortune La Pearle snurrade ej rundt, men det glada San Francisco sveptes i dimma och försvann för hans inre syn, den solbelysta snön blev allt mörkare och slutligen alldeles svart för hans ögon, och han utandades sin sista förbannelse över slumpen, som åter hade sändt honom otur.

SIWASHKVINNAN.

»Om jag vore man ...»

Hennes ord voro icke så skarpa i och för sig, men det tillintetgörande förakt, som lyste ur hennes svarta ögon, gick icke förlorat för de bägge männen i tältet. Tommy, den engelske sjömannen, vred sig, men den ridderlige gamle Dick Humphries, fiskare från Cornwall och f. d. amerikansk laxkapitalist, strålade emot henne lika välvilligt som någonsin. Han hade givit kvinnorna ett alltför stort rum i sitt råbarkade hjärta för att kunna harmas på dem, när de voro surmulna, sade han, eller när deras begränsade synvidd hindrade dem från att kunna betrakta en sak från alla sidor. Och därför sade de nu ingenting, dessa bägge män, som för tre dagar sedan hade tagit den halvt förfrusna kvinnan in i sitt tält och värmt upp henne och givit henne föda och räddat hennes bagage ur de indianska bärarnas händer. Detta sista hade tvingat dem att ge ut en hel massa dollars, för att nu icke tala om att de måste bruka våld — Dick Humphries nödgades hela tiden stå med bössan vid ögat, medan Tommy delade ut pengarna bland dem efter sin egen uppskattning av deras arbete. Det hela hade ju varit en småsak i och för sig, men det be-

tydde mycket för en kvinna, som stod förtvivlat ensam i den lika förtvivlade rusningen till Klondyke 1897. Männen voro i allmänhet upptagna av egna trängande angelägenheter, och de sågo med ogillande, att kvinnor på egen hand trotsade den arktiska vinterns svårigheter.

»Om jag vore man, så vet jag nog vad jag skulle göra», återtog Molly, hon med de blixtrande ögonen, och gav därigenom uttryck åt fem amerikanskfödda generationers nedärvda morskhet.

Under den tystnad som nu följde satte Tommy in en långpanna med skorpor i Yukonspiseln och lade på mera bränsle. Hans solgarvade hud hade fått en rödaktig skiftning, och då han lutade sig ner, var hans nacke skarlakansröd. Dick körde oupphörligt en trekantig segelnål genom en samling trasiga spännremmar och lät på intet vis sin godmodighet störas av det oväder, som hotade att bryta löst inom det skamfilade tältet.

»Nå — och om ni vore man?» frågade han med rösten vibrerande av vänlighet. Den trekantiga nålen fastnade i det fuktiga lädret, och han lät arbetet vila ett ögonblick.

»Då skulle jag också *vara* en man. Jag skulle spänna bördor på min rygg och ge mig av med dem. Jag skulle inte ligga i läger här, då Yukon kan frysa till vilken dag som helst och bagaget inte ens är transporterat halvvägs den sträcka som det måste bäras. Och ni — ni ä' män, och ni sitta här med händerna i kors och ä' rädda för en smula blåst och regn! Det vill jag då säga er rent ut, att det är helt annat gry i våra yankees. *De* skulle ge sig i väg till

Dawson, om de så skulle nödgas gå genom helvetets eld. Och ni, ni... Jag önskar bara att jag vore man.»

»Jag är glad över att ni inte är det, kära barn.» Dick Humphries snurrade tråden om nålen och drog sedan igenom den med ett par behändiga vridningar och en knyck.

En häftig vindstöt gav tältet en bredhändt kindpust i förbifarten, och det med isbark blandade regnet smattrade med ursinnig ilska mot den tunna tältduken. Röken, som hejdades i sina bemödanden att tränga uppåt, slog i stället ut genom eldstadens lucka och förde med sig en skarp lukt av färsk granved.

»Du gode Gud! Varför kan inte en kvinna lyssna till förnuftsskäl?» Tommy dök upp med huvudet ur röken och såg på flickan med svidande och rinnande ögon.

»Och varför kan inte en man visa mannamod?»

Tommy rusade upp med en svordom, som skulle ha förfärat en mindre oförskräckt kvinna. Han ryckte upp de starka revknutarna, så att tältdörren öppnade sig.

Alla tre tittade ut. Det var ingen uppmuntrande syn. Några genomblötta tält utgjorde den bedrövliga förgrunden, och därifrån sluttade den översvömmade marken nedåt en hålväg, som en bergfors fyllde med sitt fradgande vatten. Här och där stodo dvärggranar, som rotat sig i den grunda, uppslammade jorden och vittnade om skogens närhet. Där bakom, på den motsatta sluttningen, syntes genom drivande regn de obestämda konturerna av en glaciär, som reste sig där i spöklik vithet. Just då de tre tittade ut, störtade ett skred från dess massiva framsida ner

i dalen och träffade någon yta med underjordisk ihålighet, så att det uppstod ett dån, som överröstade stormens tjut. Molly ryggade ofrivilligt tillbaka.

»Se hit, kvinna! Se med uppspärrade ögon! Tre mil i stormen till Crater Lake — över två glaciärer — över klippor, slippriga av rimfrost — vadande ända upp till knäna i brusande strömdrag! Se, säger jag, ni yankeekvinna. Se! Där har ni edra landsmän!» Tommy pekade med lidelsefullt skälvande hand bortåt de sviktande tälten. »Det är yankees, varenda en. Och ä' *de* på väg kanske? Finns där en enda av kvinna född, som har spänt bördor på sin rygg? Och ni vill lära oss män vad vi ha att göra? Se, säger jag!»

Ett nytt fruktansvärdt skred störtade ner från glaciären. Blåsten piskade in genom tältöppningen och kom tältets sidor att svälla ut, så att det vaggade som en stor, fastgjord ballong. Röken virvlade omkring dem och isbarken piskade dem i ansiktet och på händerna. Tommy drog hastigt igen dörrskynket och vände om till sitt tårutpressande arbete vid spiseln. Dick Humphries slängde de lagade remmarna i en vrå och tände sin pipa. Molly var tystad för ögonblicket.

»Mina kläder!» utbrast hon plötsligt nästan halvgråtande — det kvinnliga elementet fick nu övertaget hos henne. »De ligga alldeles ovanpå i förrådshuset, och där bli de naturligtvis förstörda! Totalt förstörda!»

»Så, så», sade Dick, då det sista jämrande ordet hade gått över hennes läppar. »Var inte ledsen för det, lilla vän. Jag är gammal nog att vara er farbror,

och jag har en dotter som är äldre än ni, och jag skall rigga upp er, när vi komma till Dawson, om det så skall kosta min sista dollar.»

»När vi komma till Dawson!» Hennes ton uttryckte på nytt det djupaste förakt. »Å, ni komma allt att multna under vägen, ni drunkna i en dypöl — ni, — ni, britter där!»

Med detta sista i explosiv häftighet uttalade ord hade hon nått höjden av sina smädelser. Om *det* inte ruskade upp de där karlarna, vad skulle då kunna göra det? Tommy blev återigen eldröd i nacken, men han bet ihop tänderna och teg. Dicks ögon blevo ännu mildare än förut. Han hade en fördel framför Tommy, ty han hade en gång i tiden haft en vit hustru.

Fem amerikanskfödda generationers blod kan under vissa omständigheter vara ett rätt besvärligt arv, och bland dessa omständigheter kan man räkna den att vara inhyst hos medlemmar av sin närmast befryndade nation. De bägge männen voro britter. Till lands och sjöss hade hennes förfäder och deras ättlingar slagit dem och deras. Och till lands och sjöss skulle de fortfara att göra så. Traditionerna inom hennes ras kämpade för gammal hävd. Hon var ju endast en nutidskvinna, men hela det mäktiga förflutna sjöd inom henne. Det var icke allenast Molly Travis som satte på sig gummistövlar, guttaperkarock och spännremmar; det var också tiotusen hädangångna varelsers skugghänder som drogo så hårdt till alla spännen och hjälpte till att göra uttrycket kring hennes fast sammanpressade läppar och i hennes ögon så beslutsamt. Hon, Molly Travis, hade

för avsikt att skämma ut dessa britter, och de otaliga skuggorna ville hävda den gemensamma rasens övertag.

De bägge männen gjorde ingenting för att hindra henne. En gång föreslog Dick att hon skulle ta hans oljekläder, därför att hennes regnrock inte var stort bättre än papper i en sådan storm. Men hon fnös ut sin egenvilja så eftertryckligt, att han ägnade sig uteslutande åt sin pipa, tills hon knöt ihop tältflikarna utanför och plaskade i väg utåt den översvämmade marken.

»Tror du hon gör'et?» Dicks uppsyn stod i strid med hans likgiltiga ton.

»Gör'et? Om hon kan hålla sig uppe för stormen tills hon kommer till förrådshuset, så kan du lita på att hon blir splitter galen av köld och elände. Gör'et? Lamslagen och virrig, det är vad hon blir. Du vet hur det är, Dick, för du har gått i storm omkring Cap Horn. Du vet vad det vill säga att ligga ute på ett märssegelsrå i så'nt här väder och kämpa med isbark och snö och frusen segelduk, tills man är färdig att släppa alltsammans och börja gråta som en barnunge. Hämta kläder? Hon ska inte se om det är kjolar eller vaskpanna eller tekittel hon har framför sig.»

»Det kanske var orätt att låta henne gå då?»

»Visst inte. Gud hjälpe mig, Dick, hade hon inte gjort det här tältet till ett litet helvete för oss under hela den återstående delen av färden, om vi inte hade låtit henne gå. Felet är det, att hon har fått för mycket kurage. Men det här ska väl skruva ner det en smula.»

»Ja, hon är alldeles för morsk», medgav Dick.

»Men duktig är hon i alla fall. Förbaskat galet av henne att ge sig ut på en så'n här färd, men jag tycker ändå mycket bättre om henne än om den där sortens kvinnor, som ständigt se ut som 'ta-mig-på-armen-och-bär-mig'! Hon är av samma gry som våra mödrar, Tommy, så du får väl ha överseende med hennes morskhet. Behövs en duktig kvinna för att föda en duktig man. Ingen suger mannamod från ett modersbröst som tillhör en pjåskig kvinna. En ko kan aldrig föda en tiger.»

»Och när de ä' oresonliga, ska vi bara ha fördrag med dem, eller vad?»

»Det vore nog bäst. En skarp slidkniv skär djupare sår än en slö — men det är inte något skäl för att man skulle hacka bort eggen på den.»

»Det kan du nog ha rätt i, men blir det fråga om kvinnfolk, så tror jag nog att jag vill ha en som är litet mindre vass.»

»Vad kan du veta om det?» frågade Dick.

»Något ändå.» Tommy sträckte sig efter ett par av Mollys våta strumpor och slätade ut dem över sina knän, för att de skulle torka.

Dick såg på honom med retlig min och gick sedan och grävde i hennes nattsäck, varur han fiskade upp åtskilliga fuktiga klädespersedlar, som han bredde ut till torkning i hettan från spiseln.

»Vill minnas du har sagt, att du aldrig har varit gift?» sade han.

»Har jag? Nå, det har jag då inte heller — det vill säga — jo, så sannerligen har jag inte det! Och det med en så präktig kvinna, som någonsin har lagat mat åt en man.»

»Släppte moringarna och drev ut?» Dick gjorde en åtbörd som skulle symbolisera oändliga vidder.

»Ja... I barnsbörd», tillade Tommy efter ett par ögonblicks tystnad.

Bönorna kokade för häftigt på det främre spiselhålet, och han måste flytta pannan på en lugnare plats. Sedan såg han efter sina skorpor, prövade dem med en trästicka och ställde dem åt sidan, sedan han hade täckt över dem med en fuktig handduk. Som det anstod en karl av hans sort lade Dick band på sitt livliga intresse och väntade tyst.

»Helt annan kvinna det än Molly. Av Siwashstam, ser du.»

Dick nickade till tecken att han förstod.

»Inte så stolt och viljekraftig, men trofast i lust och nöd. Skötte åran så bra som någon och svälte lika tåligt som Job. Gick i fören, då den oftare var under än över vattnet, och tog in seglet så raskt som en karl. Var med på en guldsökningstur en gång uppåt Teslinhållet, förbi Surprise Lake och Little Yellow-Head. Födan tog slut, och vi åto hundarna. Hundarna togo slut, och vi åto seltyg, mockasiner och pälsskinn. Men aldrig en klagan, aldrig en enda min som sa' 'tag-mig-på-armen-och-bär-mig'. Innan vi begåvo oss av hade hon sagt, att jag borde se mig om efter mera proviant, men när vi sedan voro utan, sa' hon inte: 'vad-var-det-jag-sa?' en enda gång. 'Det gör detsamma, Tommy', sa' hon dag efter dag, fastän hon var så klen att hon knappt kunde lyfta en snösko och hennes fötter voro flådda av ansträngning. 'Det gör ingenting alls. Jag vill hellre torka ihop av hunger och vara din, Tommy, än jag ville ha *potlach*

varenda dag och vara hövdingen Georges *klooch.'* George var hövding för Chilcatfolket, ser du, och han ville fasligt gärna ha henne.

Stora dagar det där. Var nog en duktig pojke, när jag kom till kusten. Smet ifrån en valfångare, *Pole Star*, i Unalaska och strävade mig ner till Sitka med en utterjägare. Där slog jag mig ihop med Lycko-Jack — känner du honom?»

»Hade uppsyn över mina fällor därnere i Columbia», svarade Dick. »Ganska vildsint krabat, eller hur? Och varmt hjärta för whisky och för kvinnor?»

»Just han. Handlade tillsammans med honom i ett par säsonger — *hooch* och filtar och mera sådant. Se'n skaffade jag mig egen slup, och för att inte gå i vägen för honom, gav jag mig av nedåt Juneauhållet. Det var där jag träffade på Killisnoo — för korthetens skull kallade jag henne Tilly. Råkade henne vid en indiansk danstillställning nere vid stranden. Hövdingen George hade för året avslutat sina affärer med Sticksfolket på andra sidan passen, och han hade kommit ner från Dyea med halva sin stam. Myllrade av siwasher vid dansen, och jag var den ende vite. Ingen kände mig, utom ett par av de unga männen, som jag hade träffat bortåt Sitkahållet, men jag hade hört mycket talas om dem av Lycko-Jack.

Allesammans talade Chinookspråket, men hade ingen aning om att jag kunde babbla det bättre än de flesta — i synnerhet ett par flickor, som hade kommit från Haines Missions uppåt Lynn Canal. Det var ett par smånätta töser, behagliga att se på, och det var nära att jag hade slagit mig ut för dem. Men de voro så pigga till humöret som ett par nyfångade

torskar — alldeles för skarpa i eggen, förstår du. Eftersom jag var nykomling, började de göra narr av mig utan att veta, att jag begrep vartenda ord de sade.

Jag låtsade om ingenting och började dansa med Tilly, och ju längre vi dansade, desto varmare blev vi om hjärtat. 'Han ser sig visst om efter en flicka', sa' den ena av missionsflickorna, och den andra knyckte på huvudet och svarade: 'Det sitter nog åt att han får någon, när flickorna se sig om efter gossar.' Alla de unga karlarna och kvinnorna, som stodo omkring, började nu att flina och fnittra och upprepa vad som sagts. 'Det är en vacker gosse', sa' den första. Jag vill inte neka för att jag var len i hyn och såg pojkaktig ut, men jag hade varit en karl som andra i mången god dag, så att det retade mig. 'Dansar med hövdingens flicka', fnittrade den andra, 'jag tänker att han, George, ger honom ett slag med flata åran och skickar honom dit han hör.' Hövdingen hade förut sett dyster ut hela tiden, men nu skrattade han och slog sig på knäna. Han var en rå krabat och kunde nog ha begagnat åran.

'Vad är det där för flickor?' frågade jag Tilly, medan vi svängde om i dansen. Och så snart hon hade sagt deras namn, kom jag ihåg allt vad jag hade hört om dem av Lycko-Jack. Hela deras krönika i minsta detalj — många saker, som inte ens deras egna anförvanter kände till. Men jag höll mig tyst och fortfor att slå mig ut för Tilly, medan de bägge flickorna allt emellanåt slängde ut skarpa ord och alla de andra skrattade. 'Vänta litet, Tommy', sade jag till mig själv, 'vänta litet.'

Och jag väntade tills laget var färdigt att bryta upp, och jag såg, att George hade skaffat sig en åra för att ha till hands för min räkning. Alla beredde sig på krakel efter dansen. Men jag gick in midt i högen, så obesvärad som aldrig det. Missionsflickorna slängde åt mig något kvickt, och hur ond jag än var, måste jag bita mig i läppen för att inte skratta. Så vände jag mig plötsligt emot dem.

'Ha ni slutat nu?' frågade jag på deras språk. Du skulle ha sett deras min, när de hörde mig tala Chinookspråket. Och nu öppnade jag min vältalighets slussar. Jag talade om allt vad jag visste om dem själva och om hela deras släkt — om deras fäder och mödrar och systrar och bröder — talade om allting om varenda en. Vartenda dåligt streck de hade gjort sig skyldiga till, varenda knipa de hade befunnit sig i, varenda skamfläck de hade ådragit sig. Skamfilade dem utan fruktan och utan barmhärtighet. Alle man samlades omkring oss. Aldrig hade de hört en vit man så slängd i deras rotvälska som jag. Allesammans skrattade utom de bägge missionsflickorna. Hövdingen George glömde till och med bort åran, eller åtminstone hade han fått för stor respekt för mig för att komma sig för med att använda den.

Och flickorna! 'Var tyst, Tommy!' ropade de och tårarna strömmade utför deras kinder. 'Å, var så snäll och var tyst. Vi ska vara så snälla. Det är alldeles säkert, Tommy, det kan ni lita på.' Men jag kände dem nu och skonade inte en enda öm punkt hos dem. Och jag höll inte upp, förrän de föllo på sina bara knän och tiggde och bad att jag skulle vara tyst. Jag sneglade på hövdingen George, men han

tycktes inte veta, om han skulle våga sig på mig eller inte, så att han bara skrattade bort alltsammans.

Så var det. Och när jag skildes från Tilly den kvällen, gav jag henne mitt ord på att jag skulle komma igen om en vecka eller så, och jag sa' att jag då ville träffa henne. De ä' just inte tjockhudade, hennes släkte, när det gäller att visa tycke eller motvilja, och hon såg så förnöjd ut, den redliga själen. Ja, hon var en präktig flicka, och jag undrar visst inte på att hövdingen var förtjust i henne.

Allt gick bra för mig. Tog vinden från hans segel vid första kryssning. Ville helst ta henne ombord och segla nedåt Wrangehållet, tills värsta stormen hade rasat över och George hade lugnat sig, men jag skulle inte få henne så lätt. Hon bodde hos en farbror — hennes beskyddare, så godt det nu gick för sig — och han höll på att stryka med i lungsot eller någon annan sorts långsam sjukdom. Var än bättre och än sämre, och hon ville inte överge honom förrän det blev slut. Gick upp till dem strax innan jag skulle resa för att se efter hur länge det kunde dröja. Men den gamle kanaljen hade lovat henne åt hövdingen, och när han fick se mig, blev han så arg, att han fick ett anfall av lungblödning.

'Kom och tag mig, Tommy', sade hon, när vi togo avsked av varandra nere vid stranden. 'Ja, så snart du ger mig bud', svarade jag. Och jag kysste henne på vitmansmanér och på älskaremanér, tills hon skalv som ett asplöv, och jag var så utom mig, att jag nära på hade lust att gå upp och hjälpa farbrodern över gränsen till en annan värld.

Nå, jag gav mig åt Wrangelhållet, förbi S:t Marys

och ända till Drottning Charlottas land, och jag handlade och fraktade whisky och använde min slup på alla tänkbara sätt. Så kom vintern, sträng och bister, och jag var tillbaka vid Juneau, när budet kom. 'Kom', sa' budbäraren hon hade skickat, 'Killisnoo säger: Kom nu!' — 'Vad står på?' frågade jag. 'Hövdingen George', svarade han. *'Potlach.* Han göra Killisnoo till sin *klooch.'*

Ja, det var bistert vinterväder. Nordanstormen tjöt, saltvattnet frös till is så snart det slog upp på däck, och den gamla slupen och jag strävade framåt på det viset de hundra milen till Dyea. Hade en öbo från Douglass till båtkarl, då jag gav mig av, men då vi va' halvvägs, spolades han överbord. Kryssade av och an på platsen tre gånger, men såg aldrig en skymt av honom.»

»Blev säkert genast stel av köld», avbröt Dick, i det han hängde upp en av Mollys kjolar på tork, »och då sjönk han, förstås, som en blyklump.»

»Tänker det. Nå, jag avslutade sedan färden ensam, men jag var halvdöd när jag kom till Dyea en mörk kväll. Tidvattnet var gynnsamt och jag styrde slupen rakt på strandbanken utmed floden. Kunde inte gå en tum längre, för sötvattnet var hårdt fruset. Fall och block va' så fulla av is, att jag varken vågade ta ner storsegel eller klyvare. Först slog jag upp en kutting av lasten, och sedan lät jag allt vara som det var, färdigt att skjuta ut, varefter jag svepte en filt om mig och styrde kurs över slätten bort till lägret. Kan man tänka sig, där var stort gästabud. Alla från Chilcat hade kommit i samlad trupp — med hundar, småbarn och kanoter — för att nu inte

tala om 'Hundöronen' och dem från Little Salmons och Missions. Där hade samlats drygt ett halvt tusental infödingar för att fira Tillys bröllop, och där fanns inte en vit man på tjugu mils avstånd.

Ingen tog vidare notis om mig, för jag hade svept filten om huvudet, så att mitt ansikte var dolt, och jag vadade upp ända till knäna bland hundar och ungar, tills jag kom ända fram till förgrunden. Festen försiggick på en stor öppen plats mellan träden; där brann väldiga eldar, och snön var tilltrampad av mockasiner så att den var hård som cement. Närmast mig stod Tilly, prydd med pärlor och scharlakanstyg, och midt emot henne stodo hövdingen och hans förnämligaste män. Shamanen hade de stora medicinmännen ur de andra stammarna till hjälp, och jag ryste ända in i märgen åt allt det sattyg de förehade. Jag överraskade mig själv med att undra, vad folket i Liverpool skulle säga, om de kunde se mig i den stunden; och jag tänkte på den ljushåriga Gossie, vars bror jag klådde upp efter min första resa, därför att han inte tyckte om att en sjöman slog sig ut för hans syster. Och med Gossie i mina tankar såg jag på Tilly. Det är allt en underlig gammal värld, tänkte jag, för man kommer nog in på vägar, som ens mor aldrig kunde drömma om, när hon hade en vid sitt bröst.

Ja, så var det. Och när larmet var som värst, när valrosshudarna dunkade och prästerna sjöngo, sade jag till Tilly: 'Är du färdig?' Du gode Gud! Inte en sprittning i hennes kropp, inte ett ögonkast åt mitt håll, inte en enda rörelse. 'Jag visste du skulle komma', svarade hon långsamt och lugnt som

ett stilla vårflöde. 'Var?!' — 'Vid den höga strandbanken strax invid isranden', viskade jag. 'Ge dig av när jag säger till.'

Har jag sagt att där fanns varghundar i massa? De voro verkligen otaliga. Här och där — överallt såg man dem — tama vargar och ingenting annat. När ätten blir för fåtalig, para de sig med sina vilda anförvanter i skogarna, och de ä' vilda slagskämpar. Alldeles framför tåspetsen på min mockasin låg ett av dessa stora odjur och tätt bakom hälen ett annat. Jag grep hastigt om den främstes svans, så att det knäckte till i den, och när hans käkar slogos ihop där min hand skulle ha funnits, hade jag huggit den andre i nackskinnet och slängde honom rakt i gapet på kamraten. 'Nu!' ropade jag till Tilly.

Du vet hur dessa hundar slåss. Inom ett par ögonblick hade minst ett hundratal rusat ihop hals över huvud, morrade, beto, revo och sleto i varandra. Barn och kvinnor tumlade om varandra, hela lägret råkade i det vildaste kaos. Tilly hade givit sig av och jag följde efter. Men då jag kom ut ur röran och såg mig om över axeln, fick den onde makt med mig, och jag kastade av mig filten och vände tillbaka igen.

Man hade nu piskat hundarna ifrån varandra och människovimlet höll på att reda ut sig. Ingen var på sin rätta plats, och därför lade de inte märke till att Tilly var borta. 'Hallå!' sade jag och fattade hövdingens hand. 'Må röken från din *potlach* ofta höja sig mot skyn, och må Sticks bringa dig många pälsskinn i vår!'

Gud förbarme sig, Dick, vad han var belåten att

se mig där! Nu var det ju han som flöt ovanpå och firade bröllop med Tilly. Kunde ordentligt brösta sig inför mig. Talet att jag var ivrig att få henne hade spridt sig över alla lägren, och min därvaro gjorde honom stolt i hågen. Alla kände igen mig, nu då jag hade kastat av mig filten, och alla började fnittra och fnysa. Det var ju rasande roligt, och jag gjorde det ännu roligare genom att låtsa mig vara okunnig om vad som var på färde.

'Vad står nu på?' frågade jag. 'Vem är det som firar bröllop här?'

'Hövdingen George', svarade shamanen och gjorde en djup bugning för denne.

'Trodde att han hade två *klooches* förut.'

'Men han ta fler — ha tre.' En ny bugning för hövdingen

'Jaså!' Jag vände mig bort, som om det inte intresserade mig alls. Men det hjälpte inte, ty nu började alla skrika med en mun: 'Killisnoo! Killisnoo!'

'Killisnoo — nå, vad är det med henne?' frågade jag.

'Killisnoo *klooch* åt hövdingen George', babblade de, 'Killisnoo *klooch*.'

Jag ryckte till och såg på hövdingen George. Han nickade och kråmade sig.

'Hon kommer inte att bli din *klooch*', förklarade jag högtidligt. 'Hon blir aldrig din *klooch*', upprepade jag, medan han blev alldeles svart i ansiktet och började famla efter sin jaktkniv.

'Se hit!' skrek jag och intog en imponerande ställning. 'Stort trolleri. Pass på, ska ni få se.' Jag drog av mina vantar, kavlade upp ärmarna och gjorde åtskilligt hokuspokus i luften.

'Killisnoo!' ropade jag. 'Killisnoo! Killisnoo!'

Jag skulle alltså trolla, och de började bli rädda. Alla höllo ögonen fästade på mig; ingen hade tid att upptäcka att inte Tilly var där. Så ropade jag Killisnoo om igen tre gånger och väntade litet, ropade sedan tre gånger till. Alltsammans bara för att göra saken mystisk och för att de skulle bli nervösa. Hövdingen George kunde inte alls förstå vad jag förehade, och han ville att det skulle sättas stopp för mina galenskaper. Men shamanerna sade att man skulle vänta och att de nog skulle ha ögonen öppna och hålla efter mig, eller någonting i den vägen. Och för resten var han en vidskeplig krake och, som jag tror, en smula rädd för den vite mannens trollkunnighet.

Så ropade jag: 'Killisnoo!' så långdraget och sjungande som vargens tjut — och alla kvinnorna skälvde och alla männen hade fått en allvarlig uppsyn.

'Se!' Jag tog ett språng framåt och vinkade åt en hop squaws — du vet, att det går lättare att lura kvinnor än män. 'Se!' Jag lyfte mitt finger och pekade uppåt luften, som om jag visade på en flygande fågel. Uppåt — uppåt — rakt över mitt huvud låtsade jag följa den med ögonen, tills den försvann uppe i skyn.

'Killisnoo', sade jag och såg på hövdingen George, varefter jag åter pekade uppåt. 'Killisnoo.'

Och Gud hjälpe mig, Dick, gjorde inte min humbug åsyftad verkan. Minst halva antalet av dem såg Tilly försvinna uppe i luften. De hade druckit min whisky i Juneau och sett ändå märkvärdigare syner, det vill jag våga. Varför skulle jag inte kunna göra

sådant, jag, som sålde onda andar i korkade flaskor? Somliga av kvinnorna skreko. Alla viskade med varandra. Jag lade armarna i kors över bröstet och höll mitt huvud högt, och de drogo sig längre bort ifrån mig. Nu var det dags för mig att gå. 'Grip honom!' skrek George. Tre eller fyra närmade sig, men jag snurrade hastigt rundt och gjorde ett par hokuspokus och pekade uppåt, som om jag ämnade skicka dem samma väg som Tilly. Röra mig? Nej, inte för allt i världen. Hövdingen höll tal till dem, men han kunde inte förmå dem att lyfta en fot. Så försökte han ta mig själv — men jag upprepade mina konster, och han blev lika rädd han som de andra.

'Må dina shamaner göra lika stora underverk som det jag gjort i kväll', sade jag. 'Må de kalla Killisnoo tillbaka ner ur skyn, dit jag har skickat henne!' Men prästerna visste nog, hur långt deras makt sträckte sig. 'Må dina *klooches* föda dig söner så många som laxens yngel', tillade jag, i det jag vände mig om för att gå, 'och må din totempåle länge stå upprätt i landet och röken från ditt läger aldrig upphöra att stiga mot höjden.'

Men om de kräken hade sett mig ta höga språng för att komma till slupen, så snart jag kom ur sikte för dem, skulle de ha trott, att min trolldom hade verkat på mig själv. Tilly hade under tiden hållit sig varm genom att hacka bort is, och vi lade genast ut. Du må tro att det gick undan med stormen tjutande efter oss och stelnade brottsjöar sopande över båtkanten i varje minut. Med allting skamfilat höllo vi ut på detta sätt halva natten —

jag vid styret och Tilly hackande bort is — tills jag satte slupen i land vid Porcupine Island och vi förtöjde vid stranden. Våra filtar voro genomvåta och Tilly lät tändstickorna torka vid sitt bröst.

Så jag tänker, att jag känner till kvinnorna, Dick. I sju år levde vi som man och hustru, seglade tillsammans i godt väder och hårdt väder. Men så dog hon, midt i vintern, dog i barnsbörd, däruppe vid Chilcat Station. Hon höll min hand till det sista, medan isen växte inne på dörren och lade sig i ett tjockt lager över fönstret. Utanför vargtjut och för övrigt den ljudlösa tystnaden; innanför döden och tystnaden. Du har inte hört den där tystnaden ännu, Dick, och Gud give att du inte måtte behöva höra den, medan du sitter vid en dödsbädd. Höra den? Ja, just det — tills man tycker att andedräkten tjuter som en mistlur och hjärtat dunkar och dånar och och slår som en bränning mot stranden...

Hon var en Siwash, Dick, men en sådan kvinna! Vit, så vit, Dick, vit och klar alltigenom. Då det led mot slutet, sade hon: 'Behåll min fjäderbolster, Tommy, behåll den alltid.' Jag lovade det. Och så slog hon upp sina ögon, fulla av smärta. 'Jag har varit dig en bra hustru, Tommy, och därför vill jag, att du skall lova — du skall lova...' — orden tycktes knappast kunna tränga över hennes läppar — 'att när du gifter dig, skall du ta en vit kvinna till hustru. Ingen Siwash mera, Tommy. Jag vet. Finns fullt med vita kvinnor nu nere vid Juneau. Å, jag vet. Ditt folk kallar dig 'squaw-man', din stams kvinnor vända huvudet åt sidan, när de möta dig på gatan, och du kan inte gå till deras hus som andra män.

Varför? Din hustru är en Siwash. Är det inte så? Och det är inte bra. Därför dör jag. Ge mig ditt löfte. Kyss mig till tecken att du lovar.'

Jag kysste henne och hon slumrade in, viskande: 'Det är bra.' I de allra sista ögonblicken, då jag höll mitt öra intill hennes läppar, vaknade hon upp ännu en gång. 'Kom ihåg dina löften, Tommy, kom ihåg!' Och så dog hon i barnsbörd däruppe vid Chilcat Station.»

Tältet krängde över och plattade nästan till sig för stormen. Dick stoppade sin pipa på nytt, medan Tommy lagade te och satte det åt sidan på spiseln till Mollys återkomst.

Och hon med de blixtrande ögonen och med yankeeblodet i ådrorna? Förblindad av isregn och storm, vacklande, fallande, krypande på händer och knän, storknande av blåsten, som trängde in i hennes strupe, var hon på återväg till tältet. Den stora packen, som var fastspänd på hennes skuldror, anfölls av stormen med fullt raseri. Hon fingrade matt på de hopknutna dörrskynkena, men det var Tommy och Dick som löste dem och kastade dem åt sidan. Så gjorde hon en sista kraftansträngning, stapplade in och föll utmattad till golvet.

Tommy spände upp remmarna och tog ifrån henne packen. Då han lyfte upp den, hördes ett skrammel av kittlar och pannor. Dick, som höll på att hälla whisky i en mugg, upphörde med detta, medan han blinkade åt kamraten på andra sidan om henne. Tommy blinkade tillbaka. Hans läppar formade ordet: »Kläder!» men Dick skakade förebrående på huvudet.

»Se här, lilla vän», sade han, sedan hon hade druckit whiskyn och kryat till sig en smula. »Här har ni några torra persedlar. Kryp nu i dem. Vi ska gå ut och göra tältet fast litet bättre. Och sedan kan ni ropa på oss, så komma vi in och få middag. Sjung bara ut när ni blir färdig.»

»Gud hjälpe mig, Dick, hoppas jag inte, att det här skall ha slipat eggen av henne för resten av resan», flämtade Tommy, medan de hukade sig ned i lä om tältet.

»Men den eggen är i alla fall det bästa hos henne», svarade Dick, i det han försökte skydda sitt huvud mot en skur isbark, som kom drivande omkring ett av tältets hörn. »Det är samma slags gry som hos dig och mig, Tommy — det gry som fanns hos våra mödrar.»

MANNEN MED ÄRRET.

Jacob Kent hade lidit av snikenhet i hela sitt liv. Det hade i sin tur alstrat en kronisk misstänksamhet hos honom, och hans karaktär och sinnelag hade blivit så förvridna, att han var en ganska obehaglig människa att ha att göra med. Han hade för övrigt också anlag för att gå i sömnen och hade mycket bestämda idéer. Ända från sin barndom hade han arbetat som klädvävare, tills Klondykefebern fick makt med honom och drev honom ur vävstolen. Hans koja stod halvvägs mellan Sixty Mile Post och Stuart River, och de som hade för vana att färdas den vägen till Dawson liknade honom vid en rövarfurste, som satt där i sin borg och fordrade tull av de karavaner, som begagnade sig av hans illa hållna vägar. Och då ett visst mått av rafflande historier behövdes för att skildra denna personlighet, visade de mindre civiliserade vägfararna från Stuart River stor benägenhet att beskriva honom på ett ännu mera primitivt sätt med synnerligen starka adjektiv.

Hyddan var emellertid icke hans; den hade byggts för flera år sedan av ett par guldgrävare, som hade fått ett skogsskifte där på platsen i sin inmutning. De hade alltid visat sig mycket gästvänliga, och även

sedan de lämnat platsen brukade resande, som kände till stället, försöka hinna dit före mörkrets inbrott. Det var mycket bekvämt, emedan det besparade dem både tid och arbete med att slå läger. Och det var så godt som ett oskrivet lagbud, att den som sist lämnade huset lagade att där fanns ett ordentligt fång bränsle för den nästkommandes räkning. Knappt en enda natt förgick utan att minst ett halvt dussin, kanske till och med ett tjogtal män trängde ihop sig i hyddan för att få tak över huvudet. Jacob Kent lade märke till detta, tillägnade sig en nybyggares rättigheter och flyttade in. Därefter måste de trötta resenärerna betala honom en dollar var för privilegiet att få sova på golvet. Jacob Kent vägde själv upp guldstoftet och underlät aldrig att stjäla övervikt. Dessutom lagade han så, att hans kortvariga gäster höggo hans ved och buro in vatten. Detta var rent prejeri, men hans offer voro medgörliga varelser, och de avskydde honom visserligen, men de läto honom ändå frodas i sina synder.

En eftermiddag i april satt han utanför sin dörr — mest av allt lik en rovgirig spindel — njöt av vårsolens värme och höll utkik efter guldsökareflugor. Nedanför hans fötter låg Yukon som ett ishav, begränsat av två stora krökar åt norr och söder och med drygt ett par mil mellan stränderna. Över flodens stelnade yta gick vägen, en smal tilltrampad linje, aderton tum bred och tvåtusen mil lång, och med flera förbannelser utösta över varje fotsbredd än på någon annan väg inom eller utom kristenheten.

Jacob Kent kände sig särskilt godlynt denna eftermiddag. Ett lysande rekord hade slagits före-

gående natt, då han sålt sin gästfrihet till icke mindre än tjuguåtta gäster. Det hade visserligen varit ganska obekvämt, och fyra hade snarkat nedanför hans koj hela natten, men den pung, vari han förvarade sitt guldstoft, hade också ganska avsevärdt ökats i vikt. Denna pung med dess glimmande, rödgula innehåll var på samma gång hans tillvaros högsta fröjd och dess största pina. Himmel och helvete dvaldes inom dess smala mynning. Det fanns ju intet säkert förvaringsrum i hans enkla bostad med dess enda rum, och i följd därav plågades han av en ständig fruktan för att bli bestulen. Det skulle ju vara mycket lätt för de skäggiga, ruskiga främlingarna att beröva honom hans skatt. Ofta drömde han att det var så, och han vaknade riden av maran. En utvald samling av rövare hemsökte honom i drömmen, och han lärde sig känna igen dem, isynnerhet den bronshyade anföraren med ärret på högra kinden. Denne var den mest påträngande av hela bandet, och för hans skull hade Jakob i vaket tillstånd inrättat en hel mängd olika gömställen inom och utom hyddan. Sedan han så hade gömt sin skatt på nytt ställe, kunde han åter andas fritt, kanske flera dygn, men endast för att helt plötsligt gripa »mannen med ärret» i kragen, just då han höll på att dra fram pungen. Och då han vaknade midt under den vanliga kampen, steg han genast upp och flyttade pungen till ett nytt och mera sinnrikt förvaringsrum. Det var icke så, att han direkt var ett offer för dessa hjärnspöken, men han trodde på förebud och på tankeöverföring, och han ansåg, att dessa drömda rövare voro en astralbild av verkliga människor, som råkade att just i dessa ögon-

blick — var deras köttsliga varelser än befunne sig — hysa planer på att bemäktiga sig hans guld. Och fortfor att pungslå de olyckliga som kommo över hans tröskel, medan samtidigt hans änslan blev allt större med varje uns guldstoft som hamnade i hans pung.

Medan nu Jacob Kent satt där och solade sig, kom han plötsligt på en tanke, som kom honom att rusa upp med fart. Hans livsglädje hade hittils kulminerat i att oupphörligt väga och väga om guldstoftet: men över denna angenäma sysselsättning hade likväl fallit en skugga, som han hittills ej hade förmått skingra. Hans vågskålar voro helt små. De rymde icke mer än ett och ett halvt skålpund — eller aderton uns — hans skatt belöpte sig till ungefär tre och en tredjedels gång denna vikt. Han hade aldrig varit i stånd att väga alltsammans på en gång och ansåg sig därför ha gått miste om en högst uppbygglig syn. Därigenom att detta förnekats honom hade halva glädjen över vad han ägde gått förlorad — ja, han tyckte att det rent av minskade det faktiska i äganderätten, liksom det minskade styrkan i förnimmelsen av densamma. Men det var lösningen av detta problem, som nyss hade blixtrat fram i hans hjärna och bragt honom så plötsligt på fötter. Han spejade uppmärksamt utåt vägen åt bägge hållen. Ingenting syntes till, och så gick han in.

Inom några sekunder hade han röjt av bordet och ställt upp vågskålarna. I den ena lade han stämplade vikter om femton uns och vägde sedan upp dem med guldstoft, varefter han tog bort vikterna och ersatte dem med guldstoft. Där hade han nu precis trettio uns. Så tömde han ihop allt detta på ena sidan och

fyllde åter den tömda skålan med stoft ur pungen — och nu var pungen nästan tömd. Jacob Kent badade i svett och skälvde av förtjusning, han var alldeles överlycklig. Han skakade ut alltsammans ur pungen, ända till sista kornet, så att den sista skålen fick övervikt och sjönk ned till bordet. Jämvikten återställdes emellertid medelst en pennyvikt och fem guldkorns överflyttande till den andra skålen. Och där stod han sedan som fastrotad vid golvet och med huvudet tillbakakastat. Pungen var tom, men viktskålarnas användbarhet hade blivit omätlig. Han kunde väga vilket belopp som helst på dem, från och med minsta guldkorn till och med skålpund på skålpund. Mammon grep med brännheta fingrar om hans hjärta. Solen skred vidare på sin väg mot väster, tills dess strålar föllo in genom den öppna dörren och lyste rakt på vågskålarna med deras gyllne börda. De dyrbara stofthögarna återkastade aftonsolens milda glöd likt de gyllne brösten på en Kleopatra av brons. Tid och rum funnos knappast till längre.

»Å, Gud bevare mig — för det där kan ni allt köpa åtskilligt med tuggtobak — eller va'?»

Jacob Kent vände sig häftigt om och sträckte på samma gång ut handen efter dubbelbössan, som stod nära till hands. Men då hans blick föll på inkräktarens ansikte, ryggade han förfärad tillbaka. *Det var mannen med ärret!*

Den främmande såg nyfiket på honom.

»Å, det är ingen fara», sade han med en lugnande åtbörd. »Ni ska inte tro, att jag vill varken er eller ert usla guld något ondt. — Ni är i alla fall en un-

derlig kurre, ni», tillade han betänksamt, då han såg hur svetten rann nedåt Kents ansikte och hur hans knän skälvde.

»Varför klarar ni inte strupen och säger nå'nting?» fortfor han, då den andre kämpade efter luft. »Har käften gått ur led på er? Eller vad står på?»

»V-v-var har ni fått det?» lyckades Kent slutligen få fram, i det han med skälvande finger pekade på det hemska ärret, som fårade den andres kind.

»En skeppskamrat märkte mig en gång ombord med en märlspik, som han tappade uppifrån bovenbramseglet. Och eftersom ni nu har fått käftamentet i ordning igen, så skulle jag just vilja veta vad mitt ärr kan röra er? Jag skulle vilja veta det, jag — vad angår det er? Gud sig förbarme, gör det *er* något ondt kanske? Eller är det inte tillräckligt vackert för att falla er i smaken? Jag skulle just vilja veta det.»

»Nej, nej», svarade Kent och sjönk ned på en stol med ett matt grin. »Jag undrade bara...»

»Har ni nå'nsin sett maken?» fortfor den andre barskt.

»Nej.»

»Och är det inte en prydnad kanske?»

»Jo.» Kent nickade erkännande, angelägen att försätta sin underlige gäst i godt humör, men fullkomligt oberedd på det häftiga utbrott, som skulle framkallas genom hans bemödande att visa sig artig.

»Ni sabla usla, eländiga, skrävlande son av en däcksvabb! Vad tusan menar ni med att säga, att det gemenaste märke, som nå'nsin har vanställt en

människas ansikte, är en prydnad? Vad menar ni med *det*, ni...»

Varpå den eldfängde sjömannen vräkte ur sig en massa yankee-svordomar och blandade gudar och djävlar, släktregister och människor, metaforer och vilddjur om varandra med så ursinnig talförhet, att Kent kände sig alldeles förlamad. Han ryggade tillbaka och lyfte upp armarna som för att avvärja fysiskt våld. Han var så uppskakad, att den andre stannade midt i sin glänsande vältalighet och brast i ett skallande skratt.

»Solen har gjort vägen bottenlös», sade mannen med ärret mellan ett par ljudliga skrattsalvor, »och jag vill bara hoppas, att ni ordentligt uppskattar tillfället att få vara tillsammans med en så'n man som jag. Laga att ni får ångan upp i eran spisel därborta. Jag går nu och selar av mina hundar och ger dem mat. Spar inte på veden, min gubbe — för det finns mycket mer av den sorten där den där är tagen, och ni har nog tid att sköta yxan. Ta också upp ett ämbar vatten, medan ni är i farten. Och raska på bara, för annars ska jag, sablar i mej sätta fötter under er.»

Detta var ju någonting oerhört. Jakob Kent göra upp eld, hugga ved, hämta vatten — göra grovsysslor åt en gäst! Men när Jim Cardegee reste från Dawson, hade han huvudet fullt av historier om denne beryktade Shylocks orättfärdigheter, och under hela vägen hade de talrika offren för Kents snikenhet spädt på summan av hans förbrytelser. Och så hade Jim Cardegee med sjömannens vanliga fallenhet för skämt genast vid sitt inträde i hyddan beslutat att skruva ned sin värds övermod ett pinnhål eller två.

Att han hade lyckats över all förväntan kunde han icke undgå att märka, fastän han svävade i okunnighet angående den roll, som hans ärr hade spelat därvidlag. Men ehuru han icke begrep anledningen, såg han den förskräckelse det framkallade, och han beslöt att begagna sig av den lika samvetslöst som en modern affärsman begagnar sig av en handelsvara, som har slagit igenom.

»Kors bevare mig, vad ni är för en präktig värd», sade han beundrande och med huvudet på sned medan Kent sysslade vid spiseln. »Aldrig skulle ni ha brytt er om att fara till Kondyke, inte. Ni är ju som klippt och skuren till värdshusvärd. Nog har jag ofta hört dem tala om er, både uppåt och nedåt floden, men inte hade jag ändå en aning om att ni var *så* förbaskat händig och duktig.»

Jacob Kent kände en brinnande längtan efter att få pröva sin dubbelbössa på honom, men den trollmakt som ärret utövade var för stark. Detta var ju den verklige »mannen med ärret» — han, som så ofta hade bestulit honom i drömmen. Det var en inkarnation av den varelse, vars astralform hade framträdt i hans drömmar — den man, som så ofta hade hyst planer på hans skatt. Och därav följde naturligtvis — det kunde icke vara annorlunda — att mannen med ärret nu hade kommit i köttslig skepnad för att bestjäla honom. Det där ärret! Han kunde lika litet ta ögonen från det som han kunde hindra sitt hjärta från att slå. Hur han än bemödade sig, drogos de tillbaka till denna enda punkt lika oemotståndligt som magnetnålen mot polen.

»Har *ni* ondt av'et kanske?» dundrade Jim Car-

degee plötsligt, då han såg upp från sina filtar, som han höll på att breda ut, och mötte den andres förhäxade blick. »Det faller mig just in, att det kan vara lämpligt för er att reva segel, släcka lyset och gå till kojs, när jag ser hur förbi ni ser ut. Nå, kila på med det nu, eran svabb, om ni inte vill att jag ska hjälpa er med tjänliga medel!»

Kent var så nervös, att han måste blåsa tre gånger på lampan, innan den slocknade, och han kröp in mellan sina filtar utan att ens ta av sig mockasinerna. Sjömannen snarkade snart av hjärtans lust i sin hårda bädd på golvet, men Kent låg och stirrare ut i mörkret med ena handen på bössan och fast besluten att inte sova en blund på hela natten. Han hade icke haft rådrum att få gömma undan sina fem skålpund guld; det låg i ammunitionslådan vid huvudgärden i hans koj. Men oaktat alla sina föresatser slumrade han slutligen in med guldstoftet hårdt tyngande på sinnet. Hade han nu icke oförvarandes fallit i sömn under ett sådant sinnestillstånd, så hade somnambulismens dämon icke blivit ditlockad — och Jim Cardegee hade icke sysslat med vaskpanna dagen efteråt.

Elden i spiseln kämpade förgäves för sin tillvaro och slocknade slutligen; frosten trängde in genom de mossfyllda springorna mellan väggstockarna och kylde av luften i hyddan. Hundarna utanför upphörde med sitt tjut, kröpo ihop i snön och drömde om paradis, fulla med torkad lax, där pådrivare och med dem besläktade varelser icke funnos till. Inne i hyddan låg sjömannen orörlig som en stock, då däremot hans värd kastade sig oroligt av och an, ett offer för besynnerliga fantasier. Strax före midnatt kastade han plötsligt

av sig filtarna och steg upp. Det var märkvärdigt att han kunde göra vad han gjorde utan att tända ljus. Kanske var det för mörkrets skull han höll sina ögon slutna, eller också var det kanske av fruktan för att han eljest skulle se det förskräckliga ärret på gästens kind. Det var i alla händelser ett faktum, att han, utan att se någonting, öppnade sin ammunitionslåda, tömde en väldig laddning i mynningen på sin bössa utan att spilla ett enda grand, drev ned den med dubbla stötar av laddstaken, lade sedan allting på sin plats och gick till sängs igen.

Just som daggryningen vidrörde pergamentfönstret med sina stålgråa fingrar, vaknade Jacob Kent. Han reste sig på armbågen, öppnade ögonen och tittade i ammunitionslådan. Vad han där såg eller vad han icke såg, utövade en rätt egendomlig verkan på honom, i betraktande av hans nervösa temperament. Han såg på den sovande mannen på golvet, lade sakta på locket igen och återtog sin liggande ställning. Ett märkvärdigt lugn vilade över hans ansikte. Icke en muskel rörde sig. Icke den ringaste skymt av sinnesrörelse eller förvirring. Han låg där en lång stund och tänkte, och när han steg upp och började stöka omkring, skedde det på ett lugnt och sansat sätt, utan buller och utan brådska.

En väldig trätapp hade händelsevis blivit indriven i pålen, som tjänade till stöd för ryggåsen, rakt ovanför Jim Cardegees huvud. Jacob Kent slängde helt varligt ett halvtumstjockt hamprep över tappen och drog ner bägge ändarna. Den ena av dem knöt han om sin midja, i den andra gjorde han en rännsnara. Sedan spände han hanen på sin bössa och lade vap-

net inom räckhåll bredvid en massa remmar av älghud. Med ytterlig viljeansträngning uthärdade han åsynen av ärret, trädde snaran över den sovandes huvud och drog till den genom att själv tynga på sin ända av repet, medan han på samma gång fattade bössan och riktade dess mynning mot Jim.

Jim Cardegee vaknade nära att kvävas och stirrade förbluffad på de bägge stålpiporna.

»Var är det?» frågade Kent och lättade litet på repet.

»Å, ni förbannade — uff...»

Kent tyngde på repet igen, och den andre kämpade efter luft.

»Ni djäkla usl... Uff...»

»Var är det?» upprepade Kent.

»*Vad?*» frågade Cardegee, så snart han kunde dra andan.

»Guldstoftet.»

»Vad för guldstoft?» frågade den förbluffade sjömannen.

»Det vet ni nog — mitt.»

»Har inte sett skymten av'et. Vad tar ni mig för? En kassakista kanske? Och vad skulle jag ha kunnat göra me't, det vill jag fråga?»

»Kanske ni vet'et, och kanske ni inte vet'et, men i alla fall kommer jag att krama er strupe tills ni vet. Och om ni rör ett finger, så skjuter jag er.»

»Herre du store!» stönade Cardegee, då repet åter drogs till.

Kent släppte efter ett ögonblick, och då sjömannen i detsamma gjorde en knyck med nacken som om det skedde på grund av trycket, lyckades han lossa på

snaran en smula och rubba den så, att trycket kom midt under hakan.

»Nåå?» frågade Kent i väntan på en bekännelse.

Men Cardegee gjorde en grimas. »Gå på med hängningen, ni förbannade gamla grytslickare!»

Och nu gick det som sjömannen hade väntat — sorgespelet förvandlades till en fars. Cardegee var den tyngste av de bägge männen, och hur Kent än kastade sig bakåt och nedåt, förmådde han icke få upp honom i luften. Hur han ryckte och stretade, nådde sjömannens fötter likväl alltid golvet och buro en del av hans tyngd. Det övriga vilade på repet under hakan. Då nu Kent omöjligt kunde få upp honom från golvet, grep han tag i repet och beslöt sig för att långsamt strypa honom eller tvinga honom att bekänna vad han hade gjort med guldet. Men mannen med ärret ville inte låta strypa sig. Fem, tio, femton minuter gingo under fåfänga bemödanden, och när den tiden var förbi, släppte Kent i förtvivlan ner sin fånge.

»Nåja», sade han, i det han torkade av sig svetten, »vill ni inte hänga, så ska ni bli skjuten. Somliga ä' inte skapade för att hängas, när allt kommer omkring.»

»Jo, det ä' ett vackert spektakel ni ämnar ställa till härinne.» Cardegee ville vinna tid. »Hör på nu, så ska jag säga er vad vi ska göra — vi ska slå våra kloka huvud ihop och resonera lite med varandra. Ni tycks ha förlorat en del guldstoft. Och ni säger att jag vet var det finns, och jag säger att jag vet'et inte. Låt oss nu noga besinna den saken, innan vi handla . . .»

»Herre du store!» inföll Kent, spefullt härmande den andres utrop. »Handlingen sköter jag nog på egen hand, och ni har ingenting annat att göra än att ge akt och hålla er stilla. Gör ni någonting mer, så är ni genast dödens!»

»Hå — men för min mors skull...»

»Gud hjälpe henne, om hon håller något vidare på er! Åhå! Vad tar ni er för?» Han hejdade en misstänkt åtbörd av den andre genom att trycka den kalla bössmynningen hårdt mot hans panna. »Ligg stilla bara! Om ni rör på ett enda hårstrå, så skjuter jag.»

Det blev egentligen ett besvärligt arbete, eftersom han ständigt måste ha fingret i närheten av trycket på bössan, men Kent var vävare, och inom några minuter hade han sjömannen bunden till händer och fötter. Sedan släpade han ut honom och lade honom utanför kojan, där han kunde hålla utkik utåt floden och se solen nå sin middagshöjd.

»Nu får ni tid på er till klockan tolv, men då...»

»Nå, vad blir det då?»

»Då skickar jag er åt helsike. Men om ni bekänner, så behåller jag er tills nästa trupp ridande polis drar förbi.»

»Nå, så Gud förbarme sig, är inte *det* en vacker historia! Här är jag, oskyldig som ett lamm — och där är ni, utan allt förnuft och rim och reson — och så överfaller ni mig i sömnen och vill skicka mig in i helvetets eld. Ni förbannade gamla rövare! Ni...»

Jim Cardegee lät ånyo sina otidigheter flöda, och han överträffade till och med sig själv. Jacob Kent hämtade ut en stol åt sig, för att han skulle få njuta

av det hela i all bekvämlighet. Sedan sjömannen hade uttömt hela sitt ordförråd med alla dess kombinationer, tystnade han och började fundera av alla krafter, medan hans ögon ihärdigt följde solens gång, där den steg uppåt från öster med rent otillbörlig hastighet. Hans hundar trängdes omkring honom, undrande över att de icke för längesedan hade fått seltygen på sig. Hans hjälplöshet oroade dem. De hade en förnimmelse av att någonting var på tok, fastän de icke visste vad, och de trängdes omkring honom, tjutande av medkänsla.

»Bort med er, indianpack!» skrek han och försökte sparka till dem genom att vrida och slingra sig som en mask, och nu gjorde han den upptäckten, att han måste ligga alldeles invid randen av en sluttning. Så snart hundarna hade skingrats, började han fundera över vad denna sluttning kunde betyda, som han kände fanns där, men icke kunde se. Det dröjde icke länge förrän han kom till en riktig slutsats. Det ligger i sakens natur att människan är lat, tänkte han. Man gör inte mer än man behöver. Om en man bygger en hydda, måste han täcka taket med jord. Och naturligtvis bär han inte jorden längre än det är absolut nödvändigt. Därför låg Jim Cardegee nu utan tvivel vid randen av den grop, varur jorden hade hämtats till taket på Jacob Kents hydda. Och han kom på den tanken, att om han på lämpligt sätt drog nytta av vad han nu hade utfunderat, så skulle det möjligen förskaffa honom någon tidsutdräkt. Han började nu ägna sin uppmärksamhet åt älghudsremmarna, med vilka han var bunden. Hans händer voro bakbundna, och då han tryckte dem mot snön,

blevo de våta. Remmarna, som voro skurna av ogarvad hud, skulle kunna sträckas, om de blevo fuktiga, det visste han, och utan någon synbar ansträngning bemödade han sig att sträcka dem allt mer och mer.

Han stirrade med giriga ögon utåt vägen, och då en mörk fläck ett ögonblick visade sig bortåt Sixty Mile mot den vita bakgrunden av en ismassa, kastade han en ängslig blick på solen. Den hade icke långt kvar till zenit. Då och då uppfångade han en skymt av den mörka fläcken, som än rörde sig över iskullarna och än försvann i sänkningarna mellan dem, men han vågade icke tillåta sig mer än de mest flyktiga ögonkast, för att icke väcka sin fiendes misstankar. En gång, då Jacob Kent steg upp och uppmärksamt spejade utåt isen, kände sig Jim Cardegee helt förskräckt, men den annalkande släden hade just då kommit in på ett stycke väg, som gick parallellt med en ismassa, och var undanskymd av den, tills faran var över.

»Jag ska laga att ni blir hängd för det här», hotade Cardegee. Han ville vända den andres uppmärksamhet till sig. »Och ni ska få ruttna i helvetet — det är en säker sak.»

»Hör nu — tror ni på gengångare?» utbrast han efter ett litet uppehåll. Då Kent ryckte till, kände han sig inne på säker mark och fortsatte: »Jag ska säga er, att ett spöke har rättighet att hemsöka en man, som inte gör på pricken vad han har sagt — och därför kan ni omöjligt ge mig respass, förrän åtta glas — ja, det vill säga, klockan tolv — eller hur? För om ni det gör, kan ni vara säker på att jag ska gå igen och krama er. Hör ni? En enda

minut eller bara en sekund för snart, så går jag igen — ja, så Gud hjälpe mig, gör jag inte det!»

Jacob Kent såg tvivlande ut, men sade ingenting.

»Hurudan klocka har ni? Vad är er longitud? Hur vet ni att ni på pricken vet eran tid?» envisades Cardegee i den fåfänga förhoppningen att kunna lura sin bödel på några minuter. »Är det baracktid ni har, eller är det kompaniets? För om ni gör'et innan klockan slår, så spökar jag. Kom ihåg, att jag har varnat er. Jag spökar. Och om ni inte har nå'n tidvisare, hur kan ni då veta vad tiden lider? Det skulle jag just vilja veta — *hur* kan ni veta det?»

»Ja ska nog passa tiden rätt», svarade Kent. »Har en solvisare här.»

»Duger inte. Kan skilja på trettitvå grader.»

»Märkena gjorda.»

»På vad sätt? Efter kompass?»

»Nej, efter nordstjärnan.»

»Är det säkert det?»

»Alldeles säkert.»

Cardegee stönade och stal sig till en blick utåt vägen. Släden kom just uppför en backe på endast en mils avstånd, och hundarna voro i fullt lopp med lätta språng.

»Hur långt har skuggan fram till märket?»

Kent gick fram till den primitiva tidvisaren och betraktade den noga. »Tre streck», förkunnade han efter noggrann undersökning.

»Hör nu — vill ni ropa ut 'åtta glas', innan ni trycker av skottet, säg?»

Kent samtyckte, och de tystnade. Remmarna omkring Cardegees handleder hade långsamt tågnat,

och han hade börjat arbeta på att kränga dem av sig.

»Hur nära är skuggan nu?»

»Ett streck.»

Cardegee vred litet på sig, för att förvissa sig om, att han skulle rulla ner i rätta ögonblicket, och i detsamma fick han det första varvet av remmarna lossat.

»Hur nära?»

»Ett halvt streck.» Kent fick nu höra det knarrande ljudet av medarna och tittade utåt vägen. Den som körde låg framstupa på släden och hundarna rusade framåt raka vägen till hyddan. Kent vände sig hastigt om och lade bössan till kinden.

»Det är inte åtta glas än!» invände Cardegee. »Kom ihåg, att jag går igen!»

Jacob Kent tvekade. Han stod bredvid solvisaren, kanske tio steg från sitt offer. Mannen på släden måste ha märkt, att någonting ovanligt var på färde, ty han hade rest sig på knäna och piskade häftigt på sina hundar.

Skuggan kröp intill märket. Kent siktade.

»Giv akt!» kommenderade han högtidligt. »Åtta gl...»

Men en bråkdel av en sekund för tidigt rullade Cardegee baklänges ner i gropen. Kent hejdade sitt finger på trycket och rusade dit fram. Pang! Bössan smällde av midt i ansiktet på sjömannen, då han kom på fötter. Men ingen rök kom ur gevärets mynning; i stället flammade en låga ut från sidan av pipan nära kolven, och Jacob Kent föll raklång till marken. Hundarna kommo rusande uppför backen och drogo släden efter sig över hans kropp, och den som åkte

hoppade av just då Jim Cardegee hade frigjort sina händer och lyfte sig på dem upp ur gropen.

»Jim!» Den nykomne kände igen honom. »Vad står på?»

»Vad som står på? Å, ingenting alls! Jag har bara händelsevis så'na här små roligheter för mig för min hälsas skull... Vad som står på, din djäkla idiot? Vad som står på? Hjälp mig loss, annars ska jag lära dig, jag! Raska på, om du inte vill att jag ska svabba däcket med dej!»

»Uff!» utbrast han, sedan den andre hade börjat skära av remmarna med sin slidkniv. »Vad som står på? Jag skulle just vilja veta det, jag. Tala om för mig, du, vad som står på, är du snäll! Nå?»

Kent var stendöd, då de vände honom om. Bössan, en tung gammal mynningsladdare, låg helt nära liket. Stål och trä hade skilt sig åt. Nära den övre ändan av högra pipan gapade en flera tum lång rämna med utåtvikta kanter. Sjömannen lyfte undrande upp vapnet. En glittrande massa gult stoft rann ut genom rämnan. Och nu började saken klarna för Jim Cardegee.

»Kors för sjutton hakar!» utbrast han, »*det* var också en historia! Här är ju det förbannade guldet! Gud straffe mig, och dig också, Charley, om du inte genast springer in efter en vaskpanna!»

TJURSKALLIGE JAN.

»Ty varken Guds eller människors lag råder norr om femtiotredje graden.»

Jan rullade om, klöste och sparkade omkring sig. Han kämpade med både händer och fötter, och han kämpade ursinnigt och tyst. Två av de tre männen, som hade huggit tag i honom, skreko anvisningar till varandra och försökte få bukt med den kortväxte, lurvige kanaljen, som ej ville låta kuva sig. Den tredje av dem tjöt. Hans finger satt fast mellan Jans tänder.

»Låt bli att bråka längre nu, Jan, och var stilla!» flämtade Röde Bill, i det han tog ett kraftigt tag om Jans nacke. »Varför i all världen kan du inte låta hänga dig stilla och anständigt?»

Men Jan släppte icke sitt bett i den tredjes finger, och han rullade omkring över hela tältet, in bland grytor och pannor.

»Ni är ingen gentleman, sir», förebrådde mr Taylor, som måste följa efter sitt finger och försöka lämpa sina rörelser efter varenda knyck på Jans huvud. »Ni har dödat mr Gordon, en gentleman så redlig och hedervärd som någonsin har färdats fram här efter hundar. Ni är en mördare, sir, och utan all heder.»

»Och du har ingen kamratkänsla heller», inföll

Röde Bill. »För om du det hade, så skulle du låta hänga dig utan att väsnas och bråka på det här sättet. Seså, Jan, var snäll nu och gör oss inte mer bekymmer. Släpp nu bara, så hänger vi dig se'n så smidigt och behändigt som aldrig det — och så är det gjort.»

»Hugg i, alle man!» vrålade sjöman Lawson. »Kör hans huvud i bönpannan och slå, tills han släpper.»

»Men mitt finger, sir», protesterade mr Taylor.

»Så dra dä'n ert finger då! Det är ju i vägen!»

»Jag kan inte, mister Lawson. Det sitter ju fast mellan det asets tänder, och han har nästan bitit tvärs av det.»

»Pass på, go' vänner!» Just då Lawson gav denna varning, lyfte Jan på sig till hälften, och den kämpande kvartetten vältrade tvärs över tältet i ett kaos av pälsskinn och filtar. Därvid kom en femte person i dagen, en man, som låg orörlig och blödande ur såret efter en kula i nacken.

Allt detta kom sig därav, att ett vanvett hade gripit Jan — det vanvett, som kommer över en man, som har flängt av den råa huden från jordens yta och grävt sig långt in i dess primitiva nakenhet, men så helt plötsligt tycker sig se hemlandets dalar för sina ögon och tror sig känna doften av hö och gräs och blommor och nyplöjd jord. I fem hårda år hade Jan arbetat som en träl. Stuart River, Forty Mile, Circle City, Koyukuk och Kotzebue hade varit föremål för hans fåfänga och ihärdiga grävningsarbete, och nu var det Nome som bar skörden — icke guldsandens och de gyllenröda strändernas Nome, utan 1897 års Nome, innan Anvil City var anlagt eller Eldoradodistriktet organiserat. John Gordon var yankee och borde ha

vetat bättre. Men han fällde det skarpa ordet i en stund, då Jans blodsprängda ögon flammade och hans tänder gnisslade i själskval. Och därför luktade där nu krut i tältet och en man låg där fullkomligt orörlig, medan en annan kämpade för livet som en fångad råtta och vägrade att låta hänga sig på det stilla och anständiga manér, som kamraterna förordade.

»Om ni vill tillåta mig att säga en sak, mister Lawson, innan vi fortsätta, så vore det nog en god idé att försöka bända den här bråkmakarens tänder åtskils. Han vill ju varken bita av fingret eller släppa det, sir. Han har ormens slughet, sir, just precis ormens slughet.»

»Ska försöka med yxan!» förklarade sjömannen. »Ska försöka med yxan.» Han sköt eggen tätt intill mr Taylors finger och försökte bända mot Jans tänder. Jan höll hårdt emot och andades genom näsan, frustande som en ångmaskin. »Håll stadigt i nu, allesammans! Så, nu går det.»

»Å, tack, tack, sir — det var en utomordentlig lättnad.» Och nu slog mr Taylor sina armar omkring offrets vildt sparkande ben.

Men Jan tycktes vara i fullt bärsärkaraseri, blödande, svärjande och med fradga om munnen; de fem froståren tinade plötsligt upp till ett helvete. Han och hans angripare tumlade av och an, flämtade och svettades likt något cyklopartat, mångbent vidunder, som arbetat sig upp ur ett avgrundsdjup. Tranlampan slogs omkull och dränktes i sitt eget fett, medan den skumma middagsdagern med knapp nöd trängde igenom den smutsiga tältduken.

»För Guds skull, Jan, försök att sansa dig!» bad

Röde Bill. »Vi vill ju inte göra dig illa eller mörda dig eller nå'nting i den vägen. Vi vill ju bara hänga dig, det är alltsammans — och för det väsnas och bråkar du så här förskräckligt. Att tänka sig att vi har färdats så länge tillsammans, och så kan du ändå behandla oss på det här viset. Vem skulle ha kunnat tro dig om det, Jan!»

»Nu har han kommit för långt åt styrbords sida. Hugg tag i hans ben, Taylor, och hyva honom rätt.»

»Ska ske, sir. Bäst att ni pressar emot med hela er tyngd, när jag säger till.» Kentuckyern trevade omkring sig i det dystra dunklet. »Nu, sir, pass nu på.» Det blev nytt oväsen, och en fjärdedels ton människokött vacklade en stund hit och dit och dunsade sedan mot tältets sidovägg. Tältpinnar drogos upp och tågändar lossnade, tältet flög ihop och insvepte de stridande i sina smutsiga veck.

»Du gör det bara svårare för dig på det här sättet», fortsatte Röde Bill, i det han tryckte bägge sina tummar mot en hårbeväxt hals, vars ägare han hade fått under sig. »Du har redan gjort tillräcklig skada, och det kommer att ta en halv dag att få allting i ordning här igen, se'n vi ha hissat upp dig i luften.»

»Jag skulle vara mycket tacksam, om ni ville släppa mig, sir», flämtade Taylor.

Röde Bill släppte grymtande sitt tag, och de bägge männen kröpo ut i det fria. I samma ögonblick sparkade Jan sig fri från sjömannen och tog till flykten utåt snön.

»Hej, ni lata hundar! Buck! Bright! Buss — buss på honom!» skrek Lawson, i det han satte av i snön efter den flyende. Buck och Bright, följda av

de övriga hundarna, rusade förbi honom och hunno snart upp mördaren.

Det fanns intet förnuftigt skäl varför dessa män skulle göra detta — intet skäl för Jan att försöka fly och intet skäl för dem att försöka hindra honom. Åt det ena hållet ingenting annat än snövidder, åt det andra isbelagt vatten. Utan föda och utan skydd mot kölden kunde han omöjligt komma långt. Allt vad de egentligen hade att göra var att vänta tills han vände om till tältet, vilket han oundgängligen måste göra, då hunger och köld ansatte honom. Men de gåvo sig icke tid att tänka. Det var som om en början till vanvett hade gripit dem alla. Dessutom hade blod utgjutits, och nu anfäktades de i sin tur av lusten att döda. »Hämnden är min», säger Herren, men det säger han i tempererade klimat, där solvärmen förlamar människans energi. I Nordlandet har man gjort den upptäckten, att böner nödvändigt måste stödjas av muskelkraft för att göra gagn, och man har vant sig vid att sköta sina saker på egen hand. Gud finns överallt, det har man hört, men halva tiden av året sveper han landet i skugga, så att man ej kan finna honom; och därför famla de i mörker, och man kan icke förvåna sig över att de ofta äro tvivlare och anse, att de tio budorden inte gälla längre.

Jan rusade blindt framåt utan att besinna vart det bar, ty han drevs och behärskades uteslutande av verbet »leva». Att leva! Att få vara till! Buck tog ett vildt språng emot honom, men förfelade sitt mål. Jan slog ursinnigt efter hunden och stapplade. I detsamma högg Bright tag i hans jacka med sina vita betar, och Jan drogs omkull i snön. *Att få leva! Att*

få vara till! Jan kämpade lika ursinnigt som förut, medelpunkten i en våldsamt slängande massa av män och hundar. Med sin vänstra hand grep han en av varghundarna i nackskinnet, medan han höll armen om Lawsons hals. Varje ryck, som hunden gjorde för att komma lös, var nära att strypa den olycklige sjömannen. Jans högra hand var djupt begravd i de rika lockarna på Röde Bills lurviga huvud, och inunder allt detta låg Taylor hjälplös utan att kunna röra ett finger. Omöjligt att göra sig fri från Jans järngrepp, ty hans vanvett förlänade honom oerhörda krafter. Men så helt plötsligt släppte Jan sina grepp utan någon synbar orsak, rullade om och lade sig helt lugnt på rygg. Hans motståndare drogo sig litet tillbaka, undrande och misstänksamma. Jan gjorde en illfundig grimas.

»Mina vänner», sade han, fortfarande grimaserande, »ni ha uppmanat mig att vara stilla, och nu är jag stilla. Vad är det ni vill mig egentligen?»

»Det var rätt, Jan. Var stilla nu», sade Röde Bill lugnande. »Jag visste nog, att du snart skulle komma till dina sinnen igen. Var bara lugn och stilla, Jan, så ska vi göra't så smidigt och behändigt som aldrig det.»

»Vad då? Va' ska ni göra?»

»Hänga dig, förstås. Och du kan då riktigt tacka din lyckliga stjärna, för här finns en som förstår sin sak. Jag har gjort'et förr, ser du, mer än en gång, därnere i staterna, och jag kan göra't alldeles perfekt.»

»Hänga mig, säger du? Mig?»

»Ja visst.»

»Hahaha! Nä, hör på den, så han pratar galen-

skaper! Räck mig din hand, Bill, så ska jag stiga upp och bli hängd.» Han reste sig mödosamt och såg sig omkring. »Godt! hör så han pratar! Hänga mig! Hohoho! Blir ingenting av med det, tänker jag.»

»Men jag tänker att det blir av, jag», förklarade Lawson gäckande, i det han skar itu ett surrtåg och ringlade upp det över armen med olycksbådande noggrannhet. »Det är domaren Lynch som sitter ting i dag.»

»Vänta lite.» Jan drog sig undan den framsträckta rännsnaran. »Jag har nå'nting att fråga och ett stort förslag att göra. Jaså. Kentucky, ni känner till domaren Lynch, ni?»

»Ja, sir. Det är en institution av fria män och gentlemän, en gammal och aktad institution. Magistratspersoner kan ta mutor, sir, men på domaren Lynch kan man alltid lita — han skipar rättvisa utan rättegångskostnader. Jaha, sir, utan rättegångskostnader. Den skrivna lagen kan köpas och säljas, men i det här upplysta landet är rättvisan fri som luften vi andas, stark som whiskyn vi dricka och rask som . . .»

»Inga vidlyftigheter! Ta reda på vad han vill», avbröt Lawson den andres vältaliga föredrag.

»Nå, Kentucky, svara mig nu på det här: om en man dödar en annan man, säger domaren Lynch då att mannen ska hängas?»

»Ja, sir — om det finns tillräckligt starka bevis.»

»Och i det här fallet finns det tillräckligt starka bevis för att ett helt dussin män skulle kunna bli hängda», inföll Röde Bill.

»Håll munnen, Bill. Jag ska tala med dig sedan. Nu vill jag fråga er om en annan sak, Kentucky.

Om nu domaren Lynch *inte* hänger mannen, hur blir det då?»

»Om domaren Lynch inte hänger mannen, så går han fri och hans händer ä' rentvagna från blod. Och än mer, sir — vår upphöjda och ärorika konstitution har sagt, att en man inte kan två gånger sättas i fängelse för ett och samma brott eller anklagas för detsamma.»

»Och se'n kan di inte skjuta honom eller slå honom i huvudet med en klubba eller göra nå'nting alls mera åt honom?»

»Nej, sir.»

»Godt! Ni har hört vad mr Kentucky har sagt, ni andra dumskallar. Nu vill jag tala litet med Bill. Du förstår dig ju på saken, du Bill, och du vill ju hänga mig så raskt och behändigt, va'? Sa' du inte det?»

»Så sant jag lever, Jan — om du bara låter bli att bråka, så ska du få se att du kan vara riktigt stolt över hur bra det går. För jag är konnässör, ser du.»

»Du har en stor skalle, Bill, och du vet allt ett och annat. Du vet nog också att två och ett gör tre, eller hur?»

Bill nickade.

»Och om du har två saker, så har du därför inte tre, eller hur? Hör nu mycket noga på, så ska jag säga dig nå'nting. Det behövs tre ting för att du ska kunna hänga en man. Godt! Mannen har du, det är jag. Saken nummer två, som du behöver, är ett rep. Lawson har repet. Godt! Och den tredje saken du behöver ha är nå'nting att hala opp repet över. Nå — se dig nu omkring överallt här — var

kan du uppiäcka nå'nting att hala repet över? Vad? Kan du säga mig det?»

Nu läto de tre sina blickar mekaniskt glida ut över isen och snön. Det var en enformig yta utan alla kontraster och djärva konturer, flack och ödslig — den tillfrusna sjön, den långsträckta sluttningen till stranden, de låga kullarna i bakgrunden — och över alltsammans ett ändlöst täcke av snö. »Inga träd, ingen brant klippa, inga hyddor, inga telegrafstolpar, ingenting alls», klagade Röde Bill, »ingenting högt eller stort nog för att kunna förhjälpa en man på fem fot att dingla med tårna över marken. Jag uppger den här affären.» Han kastade en längtansfull blick på den del av Jans kroppsbyggnad, som förenade huvud och skuldror. »Jag uppger den», upprepade han i bedrövad ton och vände sig till Lawson. »Du kan så godt slänga ifrån dig repet. Vår Herre har aldrig ämnat det här landet till vistelseort för folk, det är då ett bottenfruset faktum.»

Jan småskrattade triumferande. »Jag tänker jag går med till tältet igen och röker en pipa.»

»Skenbart kan du ha rätt, min käre Bill», sade Lawson, »men en dumbom är du i alla fall, det är också ett bottenfruset faktum. Det behövs att en sjöman lär er saker och ting, era landkrabbor. Har ni aldrig hört talas om en sax? Spärra då upp ögona så får ni se.»

Sjömannen arbetade raskt. Från en hög av bråte på den plats, där de hade dragit upp båten på hösten, drog han fram ett par långa åror, som han band tillsammans i nästan rät vinkel i närheten av årbladen. Där deras andra ända slutade, sparkade han

hål genom snön ända ner till sanden. Vid skärningspunkten fastgjorde han två tjocka rep, och det ena knöt han fast omkring ett tjockt isblock vid stranden. Ändan av det andra repet lämnade han till Röde Bill. »Se här, min käre Bill — hala nu i och dra!»

Och till sin fasa såg Jan en galge resa sig framför dem. »Nej, nej!» skrek han och ryggade tillbaka med höjda knytnävar. »Det går inte! Jag *vill* inte bli hängd! Kom, era dumskallar! Jag skall klå er allesammans, den ene efter den andre! Jag skall röra opp helvetet! Jag ska göra vad som helst! Och jag vill hellre dö än bli hängd!»

Sjömannen lät de bägge andra brottas med den vanvettige. De rullade om varandra och slängde ursinnigt hit och dit, sparkade och revo upp snö och tundra — deras häftiga strid skrev en tragedi om mänsklig lidelse på naturens vita duk. Då och då stack en hand eller fot, som tillhörde Jan, ut ur den virvlande massan, och den greps då genast av Lawson och bands med rep. Sparkande, klösande och svärjande blev han övervunnen, bunden tum för tum och släpad till den plats, där den obevekliga saxen låg som en jättestor passare på snön. Röde Bill gjorde rännsnaran i ordning och placerade knuten vederbörligen under delinkventens vänstra öra; mr Taylor och Lawson fattade tag i löplinan, färdiga att resa galgen vid hans tillsägelse. Men Bill dröjde ett ögonblick — han betraktade sitt verk med artistiskt välbehag.

»Herr Gott! Se dit — se!»

Den fasa, som låg i Jans röst, förmådde de andra att följa hans uppmaning.

Det kullslagna tältet hade rest sig, och i den till-

tagande skymningen sträckte det spöklikt ut ett par flaxande armar och vacklade och stapplade emot dem. Men i nästa sekund hade John Gordon funnit tältöppningen och kom utkrypande.

»Vad ända in i glödheta...» Hans röst dog bort för ett ögonblick vid åsynen av vad som tilldrog sig därborta. »Håll! Håll! Jag är inte död!» skrek han och rusade fram till de övriga med ursinnig uppsyn.

»Tillåt mig gratulera er till er räddning ur dödens käftar, mr Gordon», sade mr Taylor. »Ni var nära däran, sir, förskräckligt nära däran.»

»Å, gratulera i helsike! Jag kunde ha varit både död och multnad och inte haft något att tacka er för ändå, ni...» Och nu gav John Gordon ifrån sig ett helt ordflöde på engelska, som nästan uteslutande bestod av skarpt förebrående utrop och adjektiv.

»Han bara märkte mig», tillade han, sedan han hade lättat sitt sinne tillräckligt. »Har ni aldrig märkt kreatur, Taylor?»

»Jo, sir, många gånger—därnere i Vår Herres land.»

»Just så. Och precis det var det som hände mig. Kulan gav mig skrapsår bak i nacken. Det bedövade mig, men gjorde ingen skada för resten.» Han vände sig nu till den bundne. »Upp med dig, Jan. Jag tänker klå dig tills du inte kan röra en lem eller tills du ber om ursäkt. Ni andra gå fria.»

»Det tänker jag di *inte* gör. Hjälp mig lös, så ska ni få se», svarade den tjurskallige Jan, vars vilda sinne ännu var okuvat. »För se'n jag har klått upp er, ska jag ta di andra tjockskallarna, den ena efter den andra, var säker på det!»

KVINNOKÄRLEK.

Ett huvud, som liknade en vargs, med längtansfulla ögon och vitrimmat av frost, stacks in genom tältdörren.

»Schas! Packa dig i väg, din satan!» skreko de innevarande i korus med förebrående ton.

Bettles slog hårdt till hunden med en tenntallrik, och djuret drog sig hastigt tillbaka. Louis Savoy knöt ihop tältflikarna vid ingången, sparkade undan en stekpanna och värmde sina händer. Det var mycket kallt ute. För fyrtioåtta timmar sedan hade sprittermometern sprungit vid sextioåtta grader under noll, och sedan dess hade kölden varit i ständigt tilltagande. Ingen kunde säga när detta skulle ta slut. Och det är föga klokt att under sådana förhållanden våga sig allt för långt från spiseln utan att vara tvungen därtill eller att öka kvantiteten av kall luft, som man måste inandas. Det händer att man gör det, men då händer det också oftast att man förkyler sina lungor. Det framkallar en torr hackhosta, som blir ganska retlig då man steker fläsk. Längre fram på våren eller sommaren måste sedan ett hål brännas i den frusna marken. Och där stoppar man ned en död, som närmast täckes med mossa, och man lämnar honom där med en försäkran, att han skall oföränd-

rad uppstå igen i sitt frusna tillstånd, när domsbasunen skallar. För dem som äro klena i tron och hysa tvivel i fråga om kroppens uppståndelse på denna ödesdigra dag kan man med skäl rekommendera Klondyke som det lämpligaste land att dö i. Men därav följer ingalunda att det är ett lämpligt land att leva i.

Det var mycket kallt ute, men det var icke heller över sig varmt inne. Det enda som där kunde få namn av något slags möbel var eldstaden, och med den visade männen öppet sin belåtenhet. Halva golvytan var täckt med granris, varpå sovfällarna voro utbredda; allt detta vilade på vinterns snöfall. Det återstående av golvytan bestod av tilltrampad snö och var belamrat med grytor och pannor och vanliga tillbehör till ett arktiskt läger. Kokspiseln var röd och fräsande het, men endast ett par tre fot från den låg ett isblock, lika skarpkantat och torrt som när det först höggs upp från den bottenfrusna viken. Den yttre köldens tryck drev den inre värmen uppåt. Alldeles ovanför spiseln, där röret gick ut genom taket, syntes en liten cirkel av torr tältduk; sedan — fortfarande med spiselröret till centrum — en cirkel ångande tältduk; därpå en fuktig och smått upptinande ring; och slutligen var det återstående av tältets tak såväl som dess väggar beklädt med halvtumstjock, torr, vit, kristalliserad rimfrost.

»Å! *Å!* Å!» En ung man, som låg och sov i fällarna, skäggig, tärd och glåmig, jämrade sig högt, och utan att vakna gav han allt högljuddare luft åt sin klagan. Hans kropp lyfte sig till hälften från filtarna och ryckte och skälvde spasmodiskt, som om den ville dra sig undan en bädd av brännande nässlor.

»Rulla honom!» befallde Bettles. »Han håller på att få kramp.»

Och med skoningslös välvilja blev den unge mannen nypt och rullad och dunkad och bultad av ett halvt dussin villiga kamrater.

»Fördömt!» mumlade han, i det han kastade av sig täcket och satte sig upp. »Jag har varit ute på vägar och stigar i alla väder och härdat mig på alla upptänkliga sätt, och så kommer jag till detta av Gud övergivna land och finner mig vara veklig som en atenare, utan den ringaste mannakraft.» Han linkade fram till elden och rullade en cigarrett. »Å, jag jämrar mig inte. Jag kan ju ta min medicin, mycket riktigt! Men jag skäms riktigt grundligt för mig själv, det är alltsammans. Här är jag nu efter en färd på lumpna trettio mil så ledbruten och stel och styv som en degenererad tevattensherre efter en fem mils promenad på en landsväg. Bah! Det riktigt äcklar mig! Har ni en tändsticka?»

»Lugna er, unge man!» Bettles räckte honom den begärda stickan och blev helt patriarkalisk: »Det är minsann inte lätt i början. Anfäkta och regera! Kommer inte jag ihåg första gången jag var ute på färdvägar! Stel och styv, säger ni? Jag minns, när jag har behövt tio minuter för att få munnen från vattenhålet och komma på fötter igen — medan det knäckte och ryckte i varenda led så jag trodde jag skulle gå åt. Och kramp? Jag har legat så hopsurrad i kramp, att de andra i lägret behövde en halv dag för att reda ut mina intrasslade lemmar. Jag tycker ni står er bra för att vara nykomling, och ni har i alla händelser det rätta gryet. Ett år i dag till

ska ni kunna gå om oss gamla. Och det bästa med er är att ni inte har fått nå'nting med av den där fettbildningen, som har skickat så mången däst man i Abrahams sköte innan den rätta tiden var inne.»

»Fettbildningen?»

»Ja. Lägger sig på stora kroppar. Det är inte de stora karlarna som ha det bäst ute på färdvägar.»

»Det har jag aldrig hört talas om förr.»

»Inte det? Jo, det är ett absolut odisputabelt faktum, och det kan man inte komma ifrån. En stor kropp kan nog vara bra för stora ansträngningar, men utan uthållig styrka är den inte värd nå'nting alls. Och en stor kropp och uthållighet brukar just inte följas åt. Det skall vara en liten senig karl, som kan hålla fast vid något, liksom en utsvulten hund vid ett ben. Nej, för helvete, det kommer inte de stora och tjocka ut med.»

»Ja, det håller nog streck!» inföll Louis Savoy. »För jag känner en man, som är stor och tjock, nästan som en buffel. Och han var ute vid Sulphur Creek i sällskap med en liten karl, som heter Lon Mc Fane. Ni vet nog — den där lilla irländaren med röda håret, han som grinar alltjämt. Och di gick och gick, hela da'n och natten med. Och den store, han blev fasligt trött och till slut la' han sig oupphörligt i snön. Och den lille, han sparka' den store så han skrek — ja, så han skrek som en barnunge. Och den lille sparka' och sparka' och sparka', och så småningom, efter en lång tid och lång väg, sparka' han den store in i min hydda. Och nu för tre dagar se'n kravla' han sig ut ur mina filtar. Aldrig har jag sett en squaw så tjock som han. Nej, aldrig. Så

han har nog fettbildningen som ni talade om. Det kan ni slå er i backen på.»

»Men tänk på Axel Gunderson», sade Prince. Den storväxte skandinaven och de tragiska händelser, som stodo i samband med hans uppträdande, hade gjort ett djupt intryck på gruvingenjören. »Han som ligger däruppe någonstans.» Han visade med handen mot en obestämd punkt bortåt den hemlighetsfulla östern.

»Den största karl som någonsin har vändt ryggen åt Saltvattnet eller tröttat ut en älg», ifyllde Bettles. »Men han kan anses för det undantag, som bekräftar regeln. Och tänk så på hans Unga — vägde väl knappt hundratio i rent kött, tänker jag. Men hennes uthållighet var lika stor som hans, och hon kunde kanske ha gått ännu längre med honom. För det fanns ingenting på jorden, i jorden eller under jorden, som hon inte skulle ha gjort.»

»Men hon älskade honom», invände ingenjören. »Det var inte bara det. För det...»

»Hör på, bröder», avbröt Sitka Charley, där han satt på matvarulådan, »ni har talat om fettbildningen som lägger sig i storväxta mäns muskler, och ni ha talat om kvinnors uthållighet och kärlek, och ni ha talat väl. Men jag minns saker som hände när landet var ungt och lägereldarna här voro lika långt ifrån varandra som stjärnorna på himlen. Det är från den tiden jag vet något om en storväxt man, om fettbildning och om en kvinna. Den kvinnan var liten till växten, men hennes hjärta var större än hennes mans, och hon hade mod och uthållighet också. Och vi gjorde en ansträngande resa till Salt-

vattnet, och kölden var bitter, snön djup och hungern stor. Och kvinnans kärlek var en mäktig kärlek — det är allt vad en man kan säga.»

Han tystnade och hackade loss några stycken från det stora isblocket. Dessa kastade han i vaskpannan, som stod på kokspiseln och vari dricksvattnet tinade upp. Männen flyttade sig närmare elden, och den unge mannen med krampen sökte förgäves en bekvämare ställning för sin styvnade kropp.

»Ser ni, bröder, mitt blod är rödt som Siwashfolkets, men mitt hjärta är vitt. Mina fäders fel har jag att tacka för det ena och mina vänners dygder för det andra. En stor sanning gick upp för mig, medan jag ännu var en gosse. Jag insåg, att jorden var given åt er och ert släkte; att Siwashfolket inte kunde motstå er, utan måste förgås i kölden liksom vildrenen och björnen. Så begav jag mig till värmen och satt ibland er, vid edra eldar — och se, jag blev en av de edra! Jag har sett mycket i mina dagar. Jag har fått lära underliga ting, och jag har slitit ondt på långa resor tillsammans med män av många olika raser. Och av dessa orsaker har jag kommit att väga gärningar efter er måttstock och bedöma människor och tänka tankar. Och därför vet jag, att ni inte missuppfatta det, när jag talar hårda ord om någon av ert släkte. Och när jag talar stolta ord om någon av mina fäders folk, så säga ni inte heller: 'Sitka Charley är en Siwash, hans ögon se inte rätt och det är föga sanning på hans tunga.' Är det inte så?»

Den omgivande kretsen brummade ett enhälligt medgivande.

»Kvinnan hette Passuk. Jag köpte henne i ärlig handel av hennes folk, som bodde vid kusten och hade sin stampåle vid övre ändan av en vik av saltvattnet. Mitt hjärta var kallt för kvinnan, och det värmdes inte heller av hennes blickar. Ty hon lyfte knappt sina ögon från marken, och hon var skygg och rädd så som flickor äro, då de kastas i armarna på en främling som de aldrig förut ha sett. Som sagt, det fanns ingen plats i mitt hjärta för henne att smyga sig in i, ty jag hade en långfärd i sinnet och behövde bara någon som skulle ge mina hundar mat och hjälpa mig ro under de långa båtfärderna och sova under samma filt, och så hade jag valt Passuk.

Har jag sagt någonting om, att jag stod i styrelsens tjänst? Varom inte, så kan det vara så godt att ni få veta det. Jag togs ombord på ett krigsskepp med slädar och hundar och konserverad föda, och med mig kom Passuk. Och vi reste norrut till vinterisen vid Behrings hav, och där sattes vi i land — jag och Passuk och hundarna. Jag fick också pengar av styrelsen, därför att jag var i deras tjänst, och jag fick kartor över områden, som ingen människas ögon hade skådat, och jag medförde brev. Dessa brev voro förseglade och omsorgsfullt skyddade mot allt slags väder, och jag skulle lämna dem till valfångstskeppen på Arktiska havet, som lågo infrusna vid den stora Mackenziefloden. Det kan aldrig finnas någon mera flod så stor som denna, förutom vår egen Yukon, alla strömmars moder.

Allt detta hör inte hit, ty vad jag vill berätta handlar inte om valfångstskeppen och inte heller om den isbergsvinter jag tillbragte vid Mackenzie. Efteråt,

på våren, när dagarna förlängdes och det var skare på snön, kommo vi söderut, Passuk och jag, till Yukons land. En mödosam färd, men solen visade den väg, som våra fötter skulle gå. På den tiden var landet alldeles naket, så som jag redan har sagt, och vi strävade uppför strömmen med stake och åror, tills vi kommo till Forty Mile. Det var godt att få se vita ansiken ännu en gång, då vi lade till vid stranden. Och den vintern blev det en hård vinter. Mörkret och kölden kommo över oss, och med dem följde hungersnöd. Kompaniets ombudsman gav var och en fyrtio skålpund mjöl och tjugu skålpund fläsk. Det fanns inga bönor. Och hundarna tjöto ständigt och jämt; och där var insjunkna magar och fårade ansikten, och starka män blevo svaga, och svaga män dogo. Och många ledo av skörbjugg.

Så kommo vi tillsammans i magasinet en kväll, och vid åsynen av de tomma hyllorna kände vi vår egen tomhet så mycket värre. Vi talade med låga röster i skenet från elden, ty ljusen hade blivit undanlagda för deras räkning, som kunde vara vid liv, när våren kom. Vi höllo rådplägning och det blev sagt, att någon måste bege sig till Saltvattnet och berätta för världen om vårt elände. Därvid riktade alla sina ögon på mig, ty det var känt att jag var en duktig resenär. 'Det är sjuhundra mil till Haines Missions, som ligger vid havet', sade jag, 'och varenda tum av den vägen måste trampas med snöskor. Ge mig edra utvaldaste hundar och det bästa av ert matförråd, och jag skall gå. Och med mig följer Passuk.'

Detta gingo de in på. Men så steg där upp en yankee, Långe Jeff, högbent och med väldiga muskler.

Och stora ord gingo över hans läppar. Också han var en väldig vandrare, sade han, född att bära snöskor och uppfödd med buffelkons mjölk. Han ville följa mig, för den händelse jag skulle stupa under vägen, i vilket fall han skulle frambära budskapet till Haines Missions. Jag var ung på den tiden, och jag kände inte till yankees. Hur skulle jag kunna veta, att hans stora ord voro ett tecken till fettbildning, eller att yankees som utföra stora gärningar inte förråda detta genom ord? Så att vi togo de utvaldaste hundarna och det bästa av matförrådet och begåvo oss i väg — Passuk, Långe Jeff och jag.

»Nå, ni ha alla trampat obanad snö och strävat vid styrstången, och ni äro inte ovana vid sammanpackad flodis, så att jag vill inte tala mycket om vårt arbete utom att vi somliga dagar kunde hinna tio mil och andra dagar trettio, men oftast var det tio. Och det bästa av matförrådet gav oss ingen god näring, därför att vi måste knussla med det från början. De utvaldaste hundarna voro också eländiga, och vi hade svårt att hålla dem på fötter. Vid White River blevo våra slädar två i stället för tre, och då hade vi bara kommit tvåhundra mil. Men vi förlorade ingenting; hundarna som togos ur seltygen blevo till föda för dem som levde kvar.

Icke ett möte med någon människa, icke en rökvirvel inom synhåll förrän vi kommo till Pelly. Där hade jag räknat på att kunna få ny proviant, och där hade jag räknat på att få lämna Långe Jeff, som var jämmerlig och förbi av vägens mödor. Men det väste i kommissionärens lungor, och hans ögon voro klara, men hans förrådshus var nästan tomt, och han visade

oss även missionärens tomma visthus jämte hans grav, varpå väldiga stenar voro uppstaplade för att hålla hundarna därifrån. Där fanns en flock indianer, men varken barn eller gamla, och det var tydligt att icke många av de övriga skulle leva till våren.

Vi drogo vidare med tomma magar och tunga hjärtan och med ett halvt tusental mil av snö och tystnad mellan oss och Haines Missions vid havet. Mörkrets välde var nu som störst, och vid middagstiden förmådde solen inte höja sig över synranden i söder. Men ismassorna voro mindre och vägen lättare att gå, så att jag drev på hundarna hårdt och var i farten bittida och sent. Det var som jag hade sagt vid Forty Mile, varenda tum av vägen måste trampas med snöskor. Och skorna skavde stora sår på våra fötter, som skorvade sig och rämnade, men aldrig ville läkas. Och med varje dag blevo dessa sår allt plågsammare, så att Långe Jeff slutligen grät som ett barn, då vi klädde oss till uppbrott om mornarna. Jag satte honom till att bana väg för den lätta släden, men han drog av sig snöskorna för bekvämlighets skull. Och därför blev vägen inte jämt tillpackad, utan hans mockasiner gjorde stora hål i snön, där hundarna plumsade i. Djurens revben voro nära att tränga igenom deras hud, så att de hade det inte för bra, och jag talade stränga ord till Långe Jeff, och han lovade och bröt sitt ord. Då slog jag honom med hundpiskan, och efter detta behövde inte hundarna plumsa längre. Han var ett barn, och det kom sig väl av hans strapatser och hans fettbildning.

Men Passuk! Medan Långe Jeff låg vid elden och grät, lagade hon vår mat, och om mornarna hjälpte

hon till att surra fast bagaget på slädarna och om kvällarna att lasta av dem. Och det var hon som räddade hundarna. Ständigt gick hon i spetsen och trampade hårdt till snön med de breda skorna och gjorde vägen lätt. Hon — ja, vad skall jag säga? Jag tog det som en given sak, att hon skulle göra allt detta, och jag tänkte inte vidare på det. Ty mitt sinne var upptaget av annat, och för övrigt var jag ung och visste inte mycket om kvinnan. Det var först då jag kom att se tillbaka på vad som varit som jag förstod det bättre.

Och Långe Jeff blev fullkomligt oduglig. Hundarna hade endast obetydligt med krafter kvar, men han stal sig till att åka på släden, när han höll sig bakom. Passuk sade, att hon skulle ta den ena släden om hand, så att han hade ingenting alls att göra. På mornarna gav jag honom ärligt hans del av födan och lagade att han kom i väg före oss. Sedan bröto Passuk och jag upp lägret, packade bagaget och selade på hundarna. Vid middagstiden, då solen gäckades med oss, brukade vi hinna upp honom, där han gick med frusna tårar på kinderna, och vi körde förbi honom. På kvällarna slogo vi läger, satte hans ärliga andel av födan åt sidan och bredde ut hans fällar. Vi gjorde också upp en väldig eld, så att han skulle se. Och sedan kunde det gå flera timmar, innan han kom inlinkande och satte sig att äta under pustande och jämmer, varefter han lade sig att sova. Han var ändå inte sjuk, den mannen. Han hade bara såriga fötter och var trött, och han var matt av hunger. Men Passuk och jag hade såriga fötter och voro trötta och matta av hunger, och vi gjorde allt arbetet och han gjorde

intet. Men han hade nog den där fettbildningen, som vår broder Bettles har talat om. Vi gåvo honom alltid ärligt hans andel av födan.

Så en dag mötte vi två vålnader på väg genom den stora tystnaden. Det var en man och en gosse, och det var av de vita. Isen hade öppnat sig på sjön Le Barge, och där hade nästan hela deras utrustning försvunnit i djupet. De hade var sin filt över axlarna. Om kvällarna gjorde de upp eld och sutto nedhukade invid den tills det blev morgon. De hade litet mjöl. Och det rörde de i varmt vatten och drucko. Mannen visade mig åtta koppar mjöl — det var allt vad de hade, och till det hungrande Pelly hade de tvåhundra mil. De sade också, att en indian kom efter, de hade delat ärligt med honom, sade de, men han förmådde inte hålla jämna steg med dem. Jag trodde aldrig, att de hade delat ärligt med honom, ty eljest hade nog indianen hållit ut. Men jag kunde inte ge dem någon proviant. De försökte stjäla en av våra hundar — den fetaste, som var mycket mager — men jag riktade min pistol emot dem och sade att de skulle gå. Och de vacklade därifrån som druckna genom den stora tystnaden i riktningen mot Pelly.

Jag hade nu bara tre hundar och en släde, och hundarna voro endast ben och skinn. När det finns föga bränsle, brinner elden lågt och hyddan blir kall. Så var det med oss. Vi hade ringa näring och därför ledo vi mera av den skarpa kölden, och våra ansikten svartnade av köld, så att våra egna mödrar inte skulle ha kunnat känna igen oss. Och våra fötter voro mycket såriga. På mornarna, när vi skulle ge oss av, trängde svetten ut på min panna under ansträng-

ningen att kväva ett jämmerrop, då jag satte foten i snöskorna. Passuk höll sina läppar hårdt slutna och gick i spetsen för att trampa väg. Långe Jeff stortjöt.

Thirthy-Mileflodens lopp var raskt, och strömmen frätte isen underifrån, och där fanns många lufthål och rämnor och mycket öppet vatten. En dag träffade vi på vår man vilande på isen — ty han hade givit sig av i förväg på morgonen, som han brukade — men mellan oss och honom var öppet vatten. Han hade gått omkring det på kantisen, men där var det för smalt för en släde att komma fram. Vi funno emellertid en isbrygga. Passuk var lätt och gick därför först med en lång stake buren på tvären framför sig, i händelse isen skulle brista under hennes fötter. Men hennes skor voro breda och hon kom över. Så kallade hon på hundarna. Men de hade varken stakar eller skor, och isen brast under dem och de rycktes med av strömmen. Jag höll hårdt i släden bakifrån tills linorna brusto och hundarna försvunno under isen. Det fanns inte mycket kött på dem, men jag hade räknat på dem till en veckas uppehälle, och nu voro de borta.

Morgonen därpå delade jag hela vårt förråd av proviant, vilket var ganska litet, i tre delar. Och jag sade till Långe Jeff, att han kunde följa med oss eller icke, vilket han ansåg bäst, ty nu skulle vi fortsätta färden så raskt vi förmådde. Men han hov upp sin röst och grät över sina såriga fötter och sina mödor och sade hårda ord om dåligt kamratskap. Passuks fötter voro såriga och mina fötter voro såriga — värre än hans, ty vi hade haft allt arbetet med hundarna —

och vi sågo efter hur det var. Men Långe Jeff svor på att han hellre skulle dö än han gav sig ut på vandring igen, och så tog Passuk en fäll, och jag tog en panna och en yxa, och vi beredde oss att gå vidare. Men hon såg på hans andel av födan och sade: 'Det är orätt att förspilla god föda på en barnunge. Vore bättre att han dog.' Jag skakade på huvudet och sade nej — sade att en kamrat ändå alltid är en kamrat. Då talade hon om männen vid Forty Mile — att de voro många och goda män, och att de litade på att jag skulle skaffa dem föda på våren. Men då jag ändå sade nej, ryckte hon hastigt pistolen ur mitt bälte, och — som vår broder Bettles sade för en stund sedan — Långe Jeff skickades till Abrahams sköte innan hans tid egentligen var ute. Jag bannade Passuk för detta; men hon visade ingen sorg och kände visst ingen heller. Och i mitt hjärta kände jag att hon hade rätt.»

Sitka Charley tystnade och kastade isbitar i vaskpannan på spiseln. De övriga voro också tysta; kalla kårar gingo över deras rygg, då de hörde de jämrande tjut, varmed hundarna klagade sin nöd ute i kölden.

»Och dag efter dag träffade vi på sovplatser i snön efter de bägge spökgestalterna — Passuk och jag — och vi visste, att vi till och med skulle vara glada över sådant, innan vi kommo till Saltvattnet. Så träffade vi också på den efterblivne indianen, återigen en spökgestalt som var på väg mot Pelly. De hade inte delat ärligt med honom, mannen och gossen, sade han, och nu hade han inte haft något mjöl på tre dagar. Varje kväll kokade han bitar av sina

mockasiner i en skål åt dem. Det var inte mycket kvar av hans mockasiner. Och han var en kustindian och berättade allt detta för Passuk, som talade hans språk. Han var en främling i Yukons land och visste inte vägen, men hans ansikte var vändt mot Pelly. Hur långt kunde det vara dit? Två sovtider? Tio? Hundra?... Det visste han inte, men han var på väg mot Pelly. Att vända om var för långt; han kunde inte annat än fortsätta.

Han bad oss inte om någon föda, ty han kunde se att också vi voro illa däran. Passuk såg på honom och på mig, som om hon tvekade, alldeles som en rapphöna, då hennes ungar äro i nöd. Och jag vände mig till henne och sade: 'Den där mannen har blivit oredligt behandlad. Skall jag ge honom en del av vårt förråd?' Jag såg, att det plötsligt lyste till i hennes ögon av belåtenhet; men hon såg länge på mannen och på mig, och hon fick ett stramt och hårdt uttryck kring munnen, och hon sade: 'Nej, Saltvattnet är långt borta och döden ligger på lur. Bättre han tar denne främmande man och låter min man Charley gå vidare.' Och mannen fortsatte sin väg genom den stora tystnaden bortåt Pelly. Men den kvällen grät Passuk. Aldrig förr hade jag sett henne gråta. Och det kunde inte komma sig av röken från elden, ty det var torr ved. Så att jag undrade över hennes bedrövelse och tänkte, att hennes kvinnohjärta hade veknat under vägens mörker och mödor.

Livet är underligt. Mycket har jag tänkt och länge har jag grubblat över det, men med varje dag finner jag det snarare underligare än tvärtom. Varför denna längtan att få leva? Livet är ett hasardspel,

där ingen vinner. Att leva är att arbeta strängt och lida bittert, tills ålderdomen lägger sig tungt över oss och vi röra med våra händer i kall aska efter slocknad eld. Det är hårdt att leva. Med smärta drar barnet sitt första andetag, med smärta utandas den gamle sitt sista, och alla hans dagar ha varit fulla av oro och sorg — och ändå faller han endast motvilligt och med bortvändt huvud i dödens öppnade armar, kämpande emot till det sista. Och döden är mild. Det är bara livet och vad därtill hör, som gör ondt. Men ändå älska vi livet och hata döden. Det är mycket underligt.

Vi talade föga, Passuk och jag, under de dagar som nu följde. Om nätterna lågo vi som döda i snön, och på mornarna vandrade vi vidare som döda. Och allting var dödt. Där fanns inga ripor, inga ekorrar, inga snöharar — ingenting. Floden gled ljudlöst fram under sitt vita täcke. Saven i träden var frusen. Och det blev kallt som nu; nattetid syntes stjärnorna så nära och stora, och de hoppade och dansade. Och om dagarna gäckades vi av vädersolar tills vi sågo många solar och hela luften gnistrade och flammade och snön var som diamantstoft. Och där fanns ingen värme, intet ljud — endast bitter köld och tystnad. Som jag nyss sade, vi gingo som döda, som i en dröm, och vi höllo ingen reda på tiden. Det var bara så att våra ansikten voro vända mot Saltvattnet, och våra själar trängtade efter Saltvattnet, och våra fötter förde oss mot Saltvattnet. Vi vilade vid Tahkena och visste det icke. Våra ögon skådade White Horse, men vi sågo det icke. Våra fötter trampade vadstället vid Canyon, men de kände

det icke. Vi kände ingenting. Och vi föllo ofta under vägen, men vi föllo alltid med våra ansikten vända mot Saltvattnet.

Vår sista proviant tog slut, och vi hade delat ärligt, Passuk och jag, men hon föll oftare och vid Caribou Crossing var det slut med hennes krafter. Och på morgonen lågo vi under vår enda fäll och gjorde ingenting för att fortsätta vandringen. Det var min tanke att stanna där och möta döden hand i hand med Passuk, ty nu hade jag blivit gammal och lärt mig förstå kvinnokärlek. För övrigt var det åttio mil kvar till Haines Mission, och det väldiga Chilcoot — långt ovanför skogsgränsen — reste sin av stormen kringbrusade topp mellan oss och Saltvattnet. Men Passuk talade till mig med låg röst, och jag höll mitt öra intill hennes läppar, för att jag skulle höra. Och nu, då hon icke behövde frukta för min vrede, öppnade hon hela sitt hjärta för mig, och hon talade om sin kärlek och om många ting, som jag inte hade förstått.

Och hon sade: 'Du är min make, Charley, och jag har varit dig en god hustru. Och under hela den tid jag har tändt din eld och kokat din mat och fodrat dina hundar och rott och trampat väg, har jag aldrig klagat. Icke heller har jag sagt att det var varmare i min fars tält, eller att det fanns mera godt om föda vid Chilcat. När du har talat, har jag lyssnat. När du har befallt, har jag varit dig lydig. Är det inte så, Charley?'

Och jag sade: 'Jo det är så.'

Och hon sade: 'När du först kom till Chilcat och knappast såg på mig, utan köpte mig så som en man

köper en hund och tog mig med dig bort, var mitt hjärta hårdt mot dig och fullt av bitterhet och fruktan. Men detta är nu längesedan. Ty du har varit vänlig mot mig, Charley, såsom en god man brukar vara mot sin hund. Ditt hjärta var kallt, och där fanns intet rum föı mig; men du behandlade mig väl och du var rättvis. Och jag var med dig, då du utförde djärva dåd och ledde stora vågspel, och jag jämförde dig med män av andra stammar, och jag såg dig stå höljd av ära ibland dem, ocb dina ord voro visa och din tunga ärlig. Och jag blev stolt över dig, och det blev så, att du fyllde hela mitt hjärta och alla mina tankar hörde dig till. Du var för mig som midsommarsolen, vars gyllene väg går i en cirkel, så att hon aldrig gömmer sig för våra ögon. Vart jag vände min blick, såg jag min sol. Men ditt hjärta var alltid lika kallt, Charley, och där fanns intet rum.'

Och jag sade: 'Det är som du säger. Det var kallt, och där fanns intet rum. Men detta tillhör det förgångna. Nu är mitt hjärta likt snön om våren, när solen har kommit tillbaka. Det är stort töväder och isen har brutit upp, och där är sorl av rinnande vatten och där knoppas och grönskar. Och där hörs fågelsång och kuttrande och stort jubel, ty vintern är förgången, Passuk, och jag har lärt mig vad kvinnokärlek är.'

Hon smålog och gav mig ett tecken att dra henne närmare intill mig. Och hon sade: 'Jag är glad.' Och sedan låg hon stilla en lång stund och andades sakta med huvudet vilande mot mitt bröst. Så viskade hon: 'Vår gemensamma väg slutar här, och jag är trött. Men först skulle jag vilja tala om något

annat. För längesedan, då jag var en ung flicka på Chilcat, lekte jag en gång ensam bland högar av pälsskinn i min fars tält; ty männen voro borta på jakt, och kvinnor och gossar släpade hem villebrådet. Det var på våren, och jag var alldeles ensam. Då kom en stor brun björn, som nyss hade vaknat uthungrad från sin vintersömn, så mager att huden hängde i veck över hans benbyggnad, och han stack in huvudet genom dörröppningen och brummade. Min bror kom i detsamma springande tillbaka med den första släden med kött. Och han tog eldbränder och använde som vapen mot björnen, och hundarna i seltygen framför släden kastade sig också över honom — det blev en häftig strid och ett stort oväsen. De rullade in i elden, pälsskinnen kastades omkring och tältet vältes överända. Men till slut låg björnen död med min brors fingrar mellan sina tänder, och det var märken efter hans klor i min broders ansikte. Lade du märke till att indianen, som vi träffade på vägen från Pelly, var utan tumme på sin ena vante — såg du hans skadade hand, då han värmde den vid elden? Den mannen var min bror. Och jag sade, att han inte skulle få någon föda. Och han drog vidare in i tystnaden utan föda.'

Sådan, mina bröder, var Passuks kärlek — hon dog i snön vid Caribou Crossing. Det var en mäktig kärlek, ty hon förnekade sin bror för dens skull, som hade fört henne på mödosamma vägar till ett dystert slut. Och hennes kärlek var så stor, att hon offrade sig själv. Innan hennes ögon slötos för sista gången, tog hon min hand och förde den under sin skinnjacka intill hennes bröst. Där fann jag en välfylld påse,

och nu förstod jag varför det var slut med hennes krafter. Dag efter dag hade vi delat ärligt ända tills allt var slut, men dag efter dag hade hon endast förtärt hälften av sin andel. Den andra hälften fanns i den välfyllda påsen...

Och hon sade: 'Här slutar vägen för Passuk. Men din väg, Charley, går vidare, över det väldiga Chilcoot och ner till Haines Mission och till havet. Och den sträcker sig ännu mycket längre, belyst av många solvarv, över främmande länder och okända vatten — och den är full av år och mycken heder och stor ära. Den för dig till många kvinnors tält, goda kvinnors — men aldrig skall du mötas av större kärlek än Passuks.'

Och jag visste, att hon talade sant. Men ett vanvett kom över mig, och jag kastade den välfyllda påsen ifrån mig och svor, att även min väg hade nått sitt slut, tills hennes trötta ögon fylldes av tårar och hon sade: 'Bland män har Sitka Charley gått sin väg fram med heder, och hans ord ha varit ärliga och sanna. Glömmer han nu denna heder och talar fåfängliga ord vid Caribou Crossing? Kommer han inte längre ihåg männen vid Forty Mile, som gåvo honom det bästa av sin föda, de utvaldaste av sina hundar? Alltid har Passuk varit stolt över sin make. Må han stiga upp, dra på sig sina snöskor och gå, så att hon måtte få behålla sin stolthet.'

Och då hon hade kallnat i mina armar, steg jag upp och sökte rätt på den välfyllda påsen, och jag drog på mig mina snöskor och stapplade därifrån. Ty det hade kommit en svaghet i mina knän och det gick omkring i mitt huvud och det brusade i mina öron, och det flammade som eld för mina ögon. Jag genom-

levde min förgätna ungdomstid på nytt. Jag satt vid fulla köttgrytor vid fester och höjde min stämma till sång, och jag dansade under sång av män och unga flickor och vid dånet av valrosstrummor. Och Passuk höll min hand i sin och gick vid min sida. Då jag lade mig ned för att sova, var det hon som väckte mig. Då jag stapplade och föll, reste hon mig upp. Då jag förirrade mig in i djup snö, ledde hon mig tillbaka till vägen. Och på detta sätt, likt en man som är berövad sitt förnuft, som ser underliga syner och fått sina tankar lätta av vin, kom jag slutligen fram till Haines Mission vid havet.»

Sitka Charley drog undan skynket för tältöppningen. Det var midt på dagen. I söder, alldeles ovanför det kulna Henderson-berget, syntes en del av den kallt glänsande solskivan, och på bägge sidorna om den flammade vädersolar. Luften var som en spindelväv av glittrande frost. I förgrunden stod en varghund med raggen styv av rimfrost, lyfte sin långa nos mot himlen och uppgav ett klagande tjut.

DÄR VÄGEN DELAR SIG.

»Måste jag, måste jag då lämna
denna stad,
Där nu min allra käraste har myllats
i sin grav?»
Schwabisk folkvisa.

Den som sjöng, en skägglös yngling med glada ögon, lutade sig fram och hällde vatten i en panna med puttrande bönor, sedan rätade han upp sig, drog ett brinnande vedträ ur elden och drev tillbaka hundarna, som omringat matvarulådan och kokkärlen. Han hade blåa ögon och guldgult hår, och det var en fröjd att se hans ungdomliga friskhet.

Nymånen stack upp sin ena dimmiga spets över de tätt packade snöhättade furorna, som omgåvo lägret och skilde det från den övriga världen. Det var så kallt och klart, att stjärnorna tycktes dansa om uppe i rymden med hastiga, pulserande rörelser. I sydost antydde en förtonande grönaktig skiftning den annalkande prakten av flammande norrsken. Strax i förgrunden lågo två män utsträckta på björnhuden, som utgjorde deras läger. Mellan denna björnhud och snön fanns ett sex tum tjockt lager av granris; filtarna voro hoprullade och dragna åt sidan. Till skydd hade

männen ett slags skärm bakom sig — ett stycke tältduk, sträckt mellan ett par träd i fyrtiofem graders vinkel. Denna skärm uppfångade den från elden utstålande värmen och återkastade den ned på liggplatsen. En fjärde man satt på en släde, som var dragen nära intill elden; han var sysselsatt med att laga mockasiner. En hög fruset grus och ett primitivt vindspel till höger utvisade var de tre männen dagligen arbetade under ett ängsligt sökande efter guld. Till vänster stodo fyra par snöskor uppresta, utvisande det sätt, varpå vägen skulle fortsättas, då de tre männen lämnat lägrets tilltrampade snö bakom sig.

Den schwabiska folkvisan ljöd underligt melankolisk under Nordlandets kallt glimmande stjärnor, och den hade ingen god inverkan på dessa män, som hade samlats omkring elden efter dagens arbete. Den väckte en tung längtan i deras inre, en plågsam trånad, som var besläktad med hunger, och den drog deras tankar söderut över berg och floder till soliga länder.

»Tyst, för Guds skull, Siegmund!» utbrast en av männen. Han knöt plågad sina händer, men han gömde dem i vecken av björnhuden, på vilken han låg.

»Varför det, Dave Wertz?» frågade Siegmund. »Varför ska jag inte sjunga, när mitt hjärta är gladt?»

»Därför att du alls inte har någon orsak till det, ska jag säga dig. Se dig omkring, pojke, och tänk på den föda vi ha fått nöja oss med under de senaste tolv månaderna — och hur vi ha levat och trälat som kreatur!»

Siegmund, den guldhårige, följde uppmaningen och

såg sig omkring — han såg allt vad som omgav dem, och han såg varghundarna med rimfrost i raggen och kamraternas ångande andedräkt. »Varför skulle inte hjärtat kunna vara gladt?» sade han skrattande. »Det är ju bra, alltsammans är bra. Och vad födan beträffar...» Han krökte sin arm och smekte dess svällande muskler. »Och om vi också ha levat och trälat som kreatur — ha vi inte fått lön därför som kungar? Tjugu dollars per panna ger ju guldlagret här, och vi veta, att det är åtta fot tjockt. Det är ett nytt Klondyke — och vi veta det — Jim Hawes där, som ligger bredvid dig, vet det, och han klagar inte. Och Hitchcock? Han syr Mockasiner som en gammal gumma och ser tiden an. Det är bara du som inte kan vänta och arbeta tills våren kommer. Då ska vi alla vara rika, rika som kungar — men du kan inte vänta. Du vill tillbaka till Staterna. Nå, det vill jag också, och jag är ju född där, men nog kan jag vänta, när vaskpannan för varje dag lämnar guld så klart som smöret i kärnan. Men du saknar ett bekvämt liv, och det gnäller du för. Bah! Varför skulle jag inte sjunga:

Om ett år, om ett år, då druvorna bli mogna,
Skall jag inte längre vara borta, jag.
Om min älskling då mig än är trogen,
Ska vi fira gladt vår bröllopsdag.
Om ett år, om ett år, då väntans tid är gången,
Ska för kärlek blott vi leva du och jag,
Om min älskling då mig än är trogen,
Ska vi fira gladt vår bröllopsdag.»

Hundarna reste ragg och morrade och närmade sig elden. Det hördes ett enformigt knarrande och skra-

pande ljud — någon närmade sig på snöskor. Siegmund avbröt sin sång för att slunga svordomar och eldbränder efter djuren. Så kom en pälsklädd gestalt inom ljuskretsen, och en indianflicka steg ur sina snöskor, kastade tillbaka huvan på sin *parka* och stod midt ibland dem. Siegmund och de bägge på björnhuden hälsade henne med ett »Hallå, Sipsu!» Men Hitchcock gjorde rum för henne på släden, så att hon kunde sitta bredvid honom.

»Nå hur är det, Sipsu?» frågade han; liksom hon uttryckte han sig på bruten engelska och chinookdialekt. »Är hungern fortfarande mäktig i lägret? Och har er medicinman ännu tagit reda på orsaken, varför villebråd är så sällsynt och det inte finns några älgar i landet?»

»Ja, så är det. Villebråd är sällsynt, och vi bereda oss att äta hundarna. Och medicinmannen har funnit orsaken till det onda, och i morgon skall han anställa offer, så att lägret blir renat.»

»Nå, vad skall han då offra? Något nyfödt barn eller någon stackars gammal skraltig squaw, som är en börda för stammen och som den helst vill vara av med?»

»Nej, det är inte så. Ty nöden var stor, och därför har han valt annorlunda; det utvalda offret är jag, Sipsu, hövdingens dotter.»

»Död och helvete!» Orden stego långsamt upp till Hitchcocks läppar och brusade över dem i en ton så full och djup och med så stort eftertryck, att det vittnade om den största häpnad och bestörtning.

»Och därför stå vi nu där vägen delar sig, ni och

jag», forsatte Sipsu lugnt, »och jag har kommit för att vi skulle få se varandra ännu en gång, den sista.»

Hon var född av en primitiv ras, och hennes fäderneärvda åskådning var primitiv, liksom hela hennes tillvaro hade varit; hon betraktade livet med en stoikers orubbliga lugn och ansåg människooffer som en del av naturens ordning. De makter, som rådde över dagsljus och mörker, över vårflod och frost, över trädens knoppande och vissnande, voro vreda och måste blidkas. Detta krävde de på mångahanda sätt — de vållade död genom skeppsbrott, svaga isar eller gråbjörn eller en tärande sjukdom, som överföll en man i hans eget tält, så att han började hosta och väste ut livet ur sina lungor genom näsa och mun. Men dessa makter kunde blidkas genom offer. Det var en naturlig sak. Och medicinmannen var invigd i de vredgade makternas vilja och valde offret utan att begå något misstag. Det var alldeles klart. Och döden kunde komma på många olika sätt, men i grunden var den alltid densamma — en skickelse från de allsmäktiga outrannsakliga högre makterna.

Men Hitchcock var ättling av en mera utvecklad ras. Hans åskådning var mindre krass och utan pietet, och han sade: »Inte så, Sipsu. Du är ung och full av livsglädje. Er medicinman är en dåre, och hans val är förkastligt. Det skall inte ske.»

Hon smålog och svarade: »Livet är oss icke nådigt, jag vet det av många skäl. Först har det gjort den ene av oss vit och den andra röd, och det är illa. Sedan har det korsat våra vägar, och nu skiljer

det dem åt igen, och vi kunna ingenting göra. En gång förut, då gudarna vredgades, kommo några av edra bröder till lägret. De voro tre, storväxta och vita män, och de sade också, att offret inte skulle ske. Men de blevo dödade, och offret fullbordades.»

Hitchcock nickade till tecken att han hörde, och han vände sig halvt åt sidan och höjde sin röst. »Hör på, kamrater! De ha några galenskaper för sig därborta i lägret, och de bereda sig till att mörda Sipsu. Vad säger ni om det?»

Wertz såg på Hawes, och Hawes såg på honom tillbaka, men ingendera sade något. Siegmund sänkte sitt huvud och klappade fårhunden, som stod mellan hans knän. Han hade haft Shep med sig upp till norden, då han kom dit, och hade mycket hög tanke om det djuret. Det var nu egentligen så, att en viss ung flicka, som ofta var i hans tankar och vars porträtt han hade i den lilla medaljongen han bar på sitt bröst — för övrigt var det nog också tanken på henne som kom honom att sjunga — hade givit honom hunden och sin välsignelse med på vägen, då de kysste varandra till avsked, innan han begav sig av på sin Nordlandsfärd.

»Vad säger ni om det?» upprepade Hitchcock.

»Det kanske inte är så illa som det låter», svarade Hawes lugnt. »Mycket troligt att det bara är prat av flickan.»

»Det är inte alls fråga om *det!*» Hitchcock kände sitt blod sjuda hett av förargelse över deras tvekan. »Frågan är om vi ska låta det ske, ifall det förhåller sig så. Vad ska vi göra?»

»Jag kan inte se någon anledning för oss att lägga

oss i saken», förklarade Wertz. »Om det är som hon säger, så är det så, och det är alltsammans. Det är skick och sed hos det folket att bära sig åt på det viset. Det är deras religion, och den ha vi inte med att göra. Vad vi ha att göra är att samla guldstoft och sedan ge oss av från detta av Gud övergivna land. Det är inte lämpligt för andra än vilda djur. Och vad ä' de där mörkhyade satarna annat? För resten vore det fördömt opolitiskt av oss.»

»Det är just vad jag vill säga», instämde Hawes. »Här ä' vi fyra, trehundra mil från Yukon och från allt vad vita män heter — vad skulle vi kunna företa oss mot ett halvt hundratal indianer? Gräla vi med dem, så måste vi ge oss; slåss vi med dem, så slå de ihjäl oss. För övrigt ha vi funnit ett guldlager, och jag för min del ämnar sannerligen hålla mig till *det!*»

»Dito, dito», förklarade Wertz.

Hitchcock vände sig nu otåligt till Siegmund, som sakta gnolade:

»Om ett år, om ett år, då druvorna bli mogna,
skall jag inte längre vara borta, jag.»

»Nåja, det är nog på det sättet, att jag håller med de andra», svarade den unge mannen slutligen. »Om tre tjog indianer ha föresatt sig att den här unga flickan skall dö, så lära vi inte kunna hjälpa det. De komma störtande över oss — och så ä' vi utplånade från jorden. Och vad skulle det göra för nytta? De hade flickan i sina händer i alla fall. Det tjänar till ingenting att kämpa mot folks seder och bruk, om man inte är dem överlägsen i styrka.»

»Men vi *ä'* dem överlägsna!» utbrast Hitchcock. »Fyra vita män böra kunna reda sig mot hundra gånger så många röda. Och tänk på flickan!»

Siegmund strök med begrundande min hundens hals. »Det är just det jag gör — jag tänker på min flicka! Hennes ögon ä' blå som en sommarhimmel och glitterglada som en sommarsjö, och hennes hår är gult som mitt och hon har flätor så tjocka som en grov mansarm. Hon väntar på mig därnere i ett bättre land. Och hon har väntat länge, och nu då jag har lyckan i sikte, skall jag inte kasta bort den.»

»Men jag skulle blygas att se in i en flickas blå ögon och nödgas tänka på att en svartögd flickas blod lådde vid mina händer», förklarade Hitchcock skarpt. Ty han hade en nobel och ridderlig natur och gjorde saker för deras egen skull, utan att stanna för att väga eller mäta »för och emot».

Siegmund skakade på huvudet. »Du kan inte göra mig till en galning, Hitchcock, och inte narra mig att begå galenskaper för din dårskaps skull. Det hela är ju bara en affärsfråga med klara fakta. Jag har inte kommit hit till landet för min hälsas skull, och för resten är det en omöjlighet för oss att röra ett finger för saken. Om det är så som flickan säger, så är det illa för henne, det är allt vad man kan säga. Det är hennes folks skick och sed, och att det just skulle hända nu, då vi finnas i närheten, det... Men de ha gjort på samma sätt i tusen sinom tusen år, och de skola göra det i alla kommande tider. För övrigt äro de inte av samma ras som vi. Inte flickan heller. Nej, jag håller med Wertz och Hawes, och...»

Hundarna morrade ilsket och kommo närmare,

och Siegmund tystnade och lyssnade till det knastrande ljudet av många snöskor. Den ene indianen efter den andre trädde inom ljuskretsen, högväxt och barsk, pälsklädd och tyst — deras skuggor dansade groteskt över snön. En av dem, stammens medicinman, talade med många strupljud till Sipsu. Hans ansikte var översmetat med lysande färger i stora klickar, och över skuldrorna hade han dragit en varghud vars glimmande tänder och grymma käkar grinade ovanför hans huvud. Ingenting vidare sades. Guldgrävarna höllo fred. Sipsu steg upp och satte fötterna i sina snöskor.

»Farväl, min vän», sade hon till Hitchcock.

Men mannen, som hade suttit bredvid henne på släden, gav ej med en min tillkänna att han hade hört vad hon sade, ej heller lyfte han sitt sänkta huvud, då hela skaran tågade därifrån och in i den vita skogen.

I olikhet med många andra män hade han aldrig — hur lätt han än hade att lämpa sig efter rådande förhållanden — haft någon tanke på att ingå förbindelse med en av Nordlandets kvinnor. Hans fördomsfria kosmopolitiska tendenser hade aldrig drivit honom till giftermål med någon av landets döttrar. Om han hade fått lust till det, skulle icke hans levnadsfilosofi ha ställt sig i vägen. Men det hade han helt enkelt icke. Sipsu? Han hade roat sig med att prata med henne vid lägerelden — icke som en man, som känner med sig att han är man och hon kvinna, utan som en man pratar med ett barn, och som en man med hans natur givet måste göra, om icke av något annat skäl, så för att få litet omväxling i en tråkig

tillvaro. Det var allt. Men det fanns en viss ridderlig varmblodighet hos honom, trots hans yankeeursprung och hans uppfostran i Nya England, och han var så skapad att de kommersiella synpunkterna i livet ofta förefföllo honom meningslösa och stodo i motsägelse till hans djupare impulser.

Och nu satt han där tyst, med nedlutat huvud, medan en organisk kraft, större än han själv, så stor som hans ras, arbetade inom honom. Wertz och Hawes sneglade emellanåt på honom, och det hade kommit en viss oro över dem. Siegmund kände på samma sätt. Hitchcock var en kraftig natur, och de hade fått erfara detta vid många tillfällen under sitt gemensamma vanskliga liv. Därför stodo de nu ängsliga och undrande inför vad han skulle företaga, då han övergick till handling.

Men hans tystnad blev lång, och elden var så godt som utbrunnen, då Wertz sträckte sig och gäspade och tänkte att nu skulle han gå till sängs. Då reste sig Hitchcock i hela sin längd.

»Må Gud döma edra själar till det djupaste helvete, ni eländiga pultroner! Jag vill inte ha något med er att göra vidare!» Han sade detta ganska lugnt, men det låg kraft i vartenda ord, och tonen var bestämd och avgörande. »Kom nu och gör upp delning oss emellan», fortsatte han, »så som det passar er bäst. Jag rår om en fjärdedel i inmutningarna, det utvisa våra kontrakt. Tjugufem à trettio uns guldstoft finns i påsen, samlat från vaskpannorna. Tag fram vågskålarna. Stoftet dela vi nu. Och du, Siegmund — mät av min fjärdedel av matvarorna och ställ den delen åsido. Fyra av hundarna ä'

mina, och jag behöver fyra till. Jag ger er min andel i bagaget och guldgrävarredskapen för dessa fyra; för mina sex eller sju uns guld kan ni ge mig ammunition. Vad säger ni om det?»

De tre männen drogo sig avsides och överlade. Då de kommo tillbaka, tjänstgjorde Siegmund som talman. »Vi vilja dela ärligt med dig, Hitchcock. Du skall få din fjärdedel i allt, varken mer eller mindre, och sedan kan du ta din del eller låta bli, hur du vill. Men vi behöva hundarna såväl som du, och därför får du dina fyra, men inte mer. Om du inte vill ta din andel i bagage och redskap, så är det din ensak. Vill du ha den, så kan du ta den; och vill du inte, så låt bli.»

»Lagens bokstav», svarade Hitchcock hånfullt. »Må så vara. Jag går in på det. Och skynda på! Jag kan inte tillräckligt fort komma bort från det här lägret och dess ohyra.»

Delningen verkställdes utan vidare kommentarier. Hitchcock lastade sina få tillhörigheter på en av slädarna, kallade till sig sina fyra hundar och spände för. Sin andel av bagage och redskap rörde han icke, däremot kastade han på släden seltyg för ett halvt dussin hundar och utmanade med ögonen sina f. d. kamrater att sätta sig däremot, om de hade lust. Men de ryckte på axlarna och stodo sedan och sågo efter honom, tills han hade försvunnit inåt skogen. — —

En man kröp på magen över snön. På bägge sidor om honom reste sig indianlägrets älghudstält. Här och där tjöt en eländig hund eller morrade och skällde på sin granne. En gång närmade sig en av dem den

krypande mannen, men denne låg alldeles orörlig. Hunden kom närmare och vädrade, och han kom ännu närmare, så att hans nos rörde vid det underliga föremålet, som ej hade funnits där innan mörkret sänkte sig. Men då reste sig Hitchcock helt plötsligt — ty det var Hitchcock — och högg med sin nakna hand ett kraftigt tag om djurets raggiga hals. Och hunden kände att greppet hade döden med sig, och när mannen kröp vidare, låg hunden med brutten nacke under stjärnhimlen. På detta sätt kom Hitchcock till hövdingens tält. En lång stund låg han utanför i snön och lyssnade till de innevarandes röster och försökte utröna var Sipsu satt. Det var tydligen många inne i tältet, och deras röster förrådde häftig upphetsning.

Slutligen hörde han flickans röst, och han kröp åt det hållet, så att endast älghuden skilde dem åt. Sedan borrade han sig ner i snön, så att han småningom kunde sticka in huvud och axlar under älghuden. När den varma luften därinnanför slog honom i ansiktet, låg han stilla och väntade med benen och större delen av kroppen utanför. Han kunde icke se någonting, och icke heller vågade han lyfta upp huvudet. På ena sidan om honom låg en packe hudar. Han kunde känna det på lukten, men han kände efter med handen för att vara fullt säker. På andra sidan snuddade hans ansikte emot en pälsdräkt, som tydligen satt på en kropp. Det måste vara Sipsu. Han önskade visserligen att hon skulle tala igen, men han beslöt underkasta sig risken av att ta för givet, att det var hon.

Han hörde hövdingen och medicinmannen tala

med högljudda röster, och i ett avlägset hörn höll ett hungrigt barn på att gråta sig till sömns. Hitchcock vände sig på sidan och lyfte försiktigt upp huvudet, så att han nästan vidrörde skinndräkten. Han lyssnade efter andedragen. Det var en kvinnas; han kunde våga ett försök.

Han tryckte sitt huvud sakta men eftertryckligt mot hennes sida och kände att hon spratt till vid beröringen. Och nu väntade han, tills en hand famlande smög sig ned och lades på hans lockiga huvud. I nästa ögonblick vände handen försiktigt hans ansikte uppåt och Sipsus ögon mötte hans.

Hennes självbehärskning var fullkomlig. Liksom händelsevis bytte hon om ställning, stödde armbågen mot packen av pälsskinn och ordnade sin *parka,* varigenom Hitchcock blev helt och hållet gömd. Vidare lutade hon sig så, att han kunde andas mellan hennes arm och hennes bröst — vilket icke heller kunde märkas av någon — och då hon sänkte sitt huvud, var hennes öra i närheten av hans läppar.

»När det blir läglig tid», viskade han, »skall du gå ut ur tältet och med vinden över snön till grandungen vid kröken nere vid ån. Där finner du mina hundar och min släde rustade till avfärd. I natt bege vi oss ner till Yukon, och eftersom vi måste färdas raskt, skall du gripa de hundar i nackskinnet, som komma i din närhet, och släpa dem till släden i kröken nere vid ån.»

Sipsu skakade avböjande på huvudet; men hennes ögon lyste av glädje, och hon var stolt över att den vite mannen hade bevisat henne en sådan ynnest. Men liksom alla kvinnor av hennes ras var hon född

att lyda mannens vilja, och när Hitchcock upprepade: »Gå!» gjorde han det med myndighet, och fastän hon icke gav något svar, visste han, att hans vilja var lag.

»Och tänk inte på seltyg åt hundarna», tillade han, i det han beredde sig att gå därifrån. »Jag skall vänta. Men förspill ingen tid. Dagen börjar redan jaga bort natten, och den dröjer inte kvar för att vara människan till behag.»

En halvtimme därefter, medan han stampade i snön och slog armarna i kors borta vid släden för att hålla sig varm, såg han henne komma med en motsträvig hund vid vardera handen. Då dessa närmade sig, blevo hans egna djur uppretade, och han måste tukta dem med piskskaftet för att få dem lugna. Han hade nalkats lägret mot vinden, och buller var vad han mest fruktade skulle röja honom.

»Spänn dem närmast släden», befallde han, då hon hade selat på de bägge hundarna. »Jag vill ha mina egna främst.»

Men när hon hade gjort det, kastade sig de förflyttade djuren ursinnigt över de främmande inkräktarna. Hitchcock slog dem med bösskolven, men det blev i alla fall ett oväsen, som trängde upp till det i sömn försänkta lägret.

»Nu tänker jag att vi få hundar i överflöd», sade han bistert och lösgjorde en yxa från slädens surrtåg. »Sela på dem jag slänger till dig och se till spannet under tiden.»

Han gick ett litet stycke fram och stannade sedan mellan två furor. Hundarna i lägret störde nattens tystnad med sitt gläfs, och han väntade att de skulle komma. En mörk fläck, som hastigt tilltog i stor-

lek, syntes på den skumma, vita snöytan. Det var flockens anförare, som nalkades med lätta språng och på äkta vargmanér vägledande sina kamrater genom sin sång. Hitchcock stod i skuggan. Då hunden skulle springa förbi, sträckte han ut sin arm och grep honom om frambenen midt i ett hopp och slängde honom på marken. Hitchcock gav honom ett väl beräknat slag nedanför örat och överlämnade honom sedan till Sipsu. Och medan hon selade på, återtog han sin yxa och stod och väntade, tills ett par lysande ögon och ett gap med glimmande vita tänder återigen kom inom räckhåll. Sipsu arbetade raskt. Då hon var färdig med påselningen, grep Hitchcock en ny, dövade honom och slängde honom till henne. Detta upprepade han ytterligare två gånger, och när spannet stod färdigt med tio morrande dragare, ropade han: »Nu är det nog!»

Men just då kom en ung smidig indian, stammens förelöpare, rusande in bland hundarna, knuffade dem åt höger och vänster och försökte komma fram. Med ett slag av bösskolven fällde Hitchcock honom på knä, och han tumlade över åt ena sidan. Sedan kom medicinmannen springande och såg slaget falla.

Hitchcock ropade till Sipsu att sätta i gång. Vid hennes gälla tillrop störtade de vildsinta djuren rakt framåt med släden, som gjorde väldiga hopp och var nära att kasta ur henne. Makterna voro tydligen ogynnsamt stämda mot medicinmannen, ty just i detta ögonblick förde de honom i vägen för det framstörtande spannet. Den främsta hunden trampade på hans snöskor och bragte honom på fall, de nio efterföljande trampade honom under sina fötter,

och släden gick över honom. Men han var hastigt uppe igen, och nattens händelser kunde ha fått ett helt annat slut, om icke Sipsu hade slagit bakåt med den långa hundpiskan och träffat honom tvärs över ögonen, så att han blev så godt som blind. Då Hitchcock rusade efter för att hinna upp släden, stötte han ihop med honom, där han med möda trevade sig fram midt på vägen. Och så gick det till, att den primitive teologen kom tillbaka till hövdingens tält med förökad visdom; han hade nämligen lärt känna vad den vite mannens knytnävar förmå. Varför han höll ett långt tal under den rådplägning, som sedan ägde rum, och urladdade sin vrede mot alla vita. —

»Upp med er, latmaskar! Upp med er! Maten blir färdig, innan ni ens hinna få på er om fötterna!»

Dave Wertz kastade av sig björnhuden, satte sig upp och gäspade.

Hawes sträckte på sig, upptäckte en stelhet i sin ena arm och gned den sömnigt. »Undrar just, var Hitchcock gick till kojs i går kväll!» sade han och tog sina mockasiner. De voro alldeles styva av frost, och han gick varsamt fram till elden i bara strumporna för att låta dem tina upp. »Det är då en riktig välsignelse att han är borta», tillade han, »fastän han var en väldigt duktig arbetare.»

»Ja. Men alldeles för despotisk. Det var felet med honom. Synd om Sipsu i alla fall. Jag tänker han var kär i henne.»

»Tror jag inte. Bara en principfråga. Ingenting annat. Han ansåg, att det inte var rätt — och det var det naturligtvis inte heller — men inte fanns det

något skäl för oss att lägga oss i det och bli förpassade till en annan värld i förtid.»

»Principer ä' principer och bra att ha där det är lämpligt, men nog är det bäst att lämna dem hemma, när man far till Alaska. Eller vad?» Wertz hade gått fram till kamraten, och bägge arbetade med att få sina frusna mockasiner uppmjukade. »Tycker ni, att vi skulle ha varit med om det?»

Siegmund skakade på huvudet. Han var ivrigt sysselsatt. En brunfärgad ånga höjde sig ur kaffepannan, och fläsket var färdigt att vända. Han tänkte också på flickan med ögon så glitterglada som sommarsjöar, och han gnolade sakta.

Hans kamrater gjorde småskrattande miner åt varandra och upphörde att prata. Fastän klockan var över sju på morgonen, skulle det dröja ännu tre timmar till dagdräckningen. Norrskenet hade försvunnit från himlen, och lägret var en oas av ljus midt i det djupa mörkret. I denna ljuskrets avtecknade sig de tre männens gestalter mycket skarpt. De andras tystnad gjorde Siegmund djärv, han höjde rösten och började andra versen på den gamla visan.

»Om ett år, om ett år, då druvorna bli mogna ...»

I detsamma smattrade en skrällande gevärssalva genom mörkret. Hawes suckade, gjorde ett försök att räta på sig och sjönk ihop. Wertz föll på ena armbågen med hängande huvud. Han kippade efter andan ett par gånger, och en mörk ström forsade ur hans mun. Och Siegmund, den guldhårige — med sången på läpparna — slog upp med armarna och föll framstupa över elden.

Medicinmannens ögon voro mycket mörka och hans lynne tycktes icke vara det bästa, ty han grälade med hövdingen om Wertz' bössa och tog mer än sin andel ur bönpåsen. Dessutom lade han beslag på björnhuden och gav anledning till knot bland de övriga i stammen. Slutligen försökte han att döda Siegmunds hund, som flickan hade givit den unge mannen vid avskedet; men hunden sprang sin väg och medicinmannen föll i schaktet och vrickade sin axel, då han slog emot hinken. Sedan allt i lägret var skiftat, vände indianerna om hem till sig, och där blev stor fröjd bland kvinnorna. Så kom också en vilsekommen flock älgar strövande över bergsryggen i söder och sköts av stammens jägare, och nu blev medicinmannen hållen ännu högre i ära än förut, och det viskades överallt inom stammen, att gudarna talade genom hans mun.

Men efteråt, när alla hade gått, smög fårhunden tillbaka till det skövlade lägret, och hela natten i ända och en hel dag gav han luft åt sin sorg över den döde. Efter detta försvann han. Men det dröjde icke många år, förrän de infödda jägarna lade märke till en förändring i skogsvargarnas utseende; de hade fått ljusa fläckar och en teckning, som man aldrig förr hade sett hos en varg.

NORRSKENETS DOTTER.

»Ni — lätting, tror jag det heter — ni lätting vilja ha mig till hustru? Icke bra. Aldrig, nej aldrig lat man bli min make.»

På detta sätt uttalade Joy Molineau sin mening till Jack Harrington, så som hon också hade gjort det — fastän mera flytande och på hans eget tungomål — till Louis Savoy föregående kväll.

»Hör på, Joy...»

»Nej, nej — varför skulle jag lyssna till lat mans tal? Det var mycket illa att ni bara gå och hänga, göra besök i min hydda och göra ingenting mer. Huru vara möjligt för er skaffa föda åt familj? Varför inte ni ha guldstoft? Andra män ha sådant i överflöd.»

»Men jag arbetar strängt, Joy. Det går inte en enda dag då jag inte är ute på färdvägar eller gör undersökningar. Jag har nyss kommit hem. Mina hundar ä' trötta. Andra män ha tur och finna massor av guld; men jag har ingen tur.»

»Å! Men när mannen, som ha indianska till hustru — han heta Mc Cormack — när han upptäcka Klondyke, ni icke gå dit. Andra män gå; andra män rika nu.»

»Ni vet, att jag då var ute och vaskade vid Tanana» invände Harrington, »och jag visste ingenting om Eldorado eller Bonanza förrän det var för sent.»

»Detta vara annan sak. Men ni ändå vara — vad ni säga — vilse.»

»Vad?»

»Vilse. I — ja — i mörkret. Det *aldrig vara* för sent. Finns en mycket rik mina därborta vid det som vara Eldorado. En man taga inmutning och sedan gå därifrån, och ingen annan man veta vad han bli av. Mannen, honom som mutat in lotten, aldrig komma igen. Sextio dagar förgå utan att någon man låta inregistrera sig för inmutningen. Då andra män — massor av andra män — vad ni kalla 'kasta sig över' samma inmutning. De rusa i kapp — o så fort, så hastigt som vinden, för att den som komma först skola bli inregistrerad. Och honom bli mycket rik. Honom kunna skaffa föda åt familj.»

Harrington sade ingenting om den förnämsta orsaken till sitt intresse för det han nu hade hört.

»När är tiden ute?» frågade han. »Vad är det för inmutning?»

»Så jag säga till Louis Savoy i går afton», fortfor hon utan att höra på honom. »Och jag tänka att honom bli den som vinner.»

»Må hin ta Louis Savoy!»

»Louis Savoy tala med mig i min hydda i går afton. Och honom säga: 'Jag vara kraftig man, Joy. Jag ha goda hundar. Jag ha god tur. Jag bli den som vinner. Och ni kanske då vilja ha mig till man?' Och jag svara honom och säga . . .»

»Nå, vad svarade ni?»

»Jag säga: 'Om Louis Savoy bli den som vinner, då honom få mig till hustru.»

»Och om han *inte* vinner?»

»Då honom, Louis Savoy, inte heller bli vad ni kalla mina barns far.»

»Och om *jag* vinner?»

»Ni vinna? Hahaha! Al—drig!»

Hur nedstämmande Joy Molineaus skratt än var, så var det ändå vackert att höra. Och Harrington blev icke ond över hennes gäckeri. Han var så van vid det. Och för resten var han inte den ende. Hon hade för vana att plåga alla sina tillbedjare. Och bedårande var hon just nu där hon satt med halvöppna läppar och med färgen på sina kinder förhöjd genom köldens skarpa kyssar, medan hennes ögon lyste av den lockelse, som är den mäktigaste av alla, och som uteslutande finns i kvinnoögon. Hennes slädhundar trängdes omkring henne i raggiga massor, och deras anförare, Vargkäft, lade smeksamt sin långa nos i hennes knä.

»*Om* jag vinner?» upprepade Harrington enträget. Hon flyttade sin blick från hunden till friaren och sedan tillbaka igen.

»Vad säga du, Vargkäft? Om honom visa sig vara stark man och bli inregistrerad — vilja vi då bli hans hustru? Nå? Vad säga du?»

Vargkäft spetsade öronen och morrade åt Harrington.

»Det var mycket kallt!» tillade hon plötsligt med äkta kvinnlig brist på sammanhang. Varpå hon reste sig upp och drog åt sig tömmarna.

Hennes beundrare såg på med slö uppsyn. Hon

hade hållit honom i ovisshet från första gången de träffades, och han hade så småningom lagt tålamod till sina övriga dygder.

»Hej! Vargkäft!» skrek hon och hoppade upp på släden, då den plötsligt satte sig i gång. »Hej! Framåt!»

Harrington såg efter henne, medan hon svängde av nedåt vägen till Forty Mile. Då hon kom till den plats där vägen delade sig och gick över floden till Fort Cudahy, höll hon in hundarna och vände sig om.

»O, mister Lätting!» ropade hon tillbaka, »Vargkäft säga ja — om ni vinner!»

Men på ett eller annat sätt, så som det brukar gå i dylika fall, kom detta ut, och hela Forty Mile, som redan förut hade spekulerat i Joy Molineaus val mellan hennes bägge senaste friare, började nu hålla vad om vem som skulle segra i den blivande kapplöpningen. Lägret delade sig i två partier, och på vardera hållet gjorde man alla tänkbara ansträngningar för att få se sin favorit avgå med seger. Där blev en vild ävlan efter att skaffa de bästa hundar som funnos att få — ty framför allt var det en nödvändig sak att ha goda hundar, om man ville lyckas. Och segern skulle ha mycket att betyda för den som vann. Förutom lyckan att få en hustru, vars like icke stod att finna, gällde det också en guldfyndighet, som var värd minst en million.

På hösten, då det kom underrättelse om Mc Cormacks upptäckt vid Bonanza, hade hela Lower Country — däri inbegripet såväl Circle City som Forty Mile — givit sig av uppåt Yukon; åtminstone alla de

som icke i likhet med Jack Harrington och Louis Savoy voro ute och vaskade västerut. Älgbeten och vattendrag inmutades om vartannat och utan åtskillnad och händelsevis också ett av de minst lovande vattendragen, nämligen Eldorado. Olaf Nelson gjorde en inmutning på femhundra fot, skickade vederbörligen in sin anmälan och försvann. På den tiden var närmaste registreringsbyrå polisstationen vid Fort Cudahy, tvärs över floden från Forty Mile; men när så ryktet spreds, att Eldorado Creek var en riktig skattkammare, gjorde man plötsligt den upptäckten, att Olaf Nelson hade underlåtit att resa nedåt Yukon för att låta inregistrera sin tillhörighet. Man kastade snikna blickar på det herrelösa området, där man visste att tusen sinom tusen dollars lågo och väntade på skovel och sköljlåda. Men ingen vågade röra det, ty det fanns en lag som stadgade, att sextio dagar fingo förgå mellan inmutningen och inregistreringen, och under den tiden skulle området ligga i orubbat skick. Hela trakten hade emellertid reda på att Olaf Nelson var försvunnen, och tjogtals män beredde sig på en rusning dit och på den därmed följande kapplöpningen till Fort Cudahy.

Men i Forty Mile var de tävlandes antal begränsat. Eftersom lägret ägnade hela sin energi åt att förhjälpa antingen Jack Harrington eller Louis Savoy till den allra yppersta utrustning, var ingen nog oförnuftig att våga sig in i striden på egen hand. Det var hundra mil att färdas från inmutningen till registreringsbyrån, och man gjorde anstalter för att de bägge medtävlarna skulle få tre hundombyten stationerade utmed vägen. Det sista ombytet skulle naturligtvis

vara det avgörande, och för dessa tjugufem mil bemödade sig bägge partierna att anskaffa de allra kraftigaste djur. Så häftig var striden om dessa, och så höga summor bjödos från bägge hållen, att priset på hundar sprang upp till en höjd, som aldrig förut hade förekommit i landets annaler. Och denna åvlan efter hundar riktade den allmänna uppmärksamheten skarpare än någonsin på Joy Molineau. Det var ju inte bara det, att hon var orsaken till det hela, utan hon ägde också den präktigaste slädhund, som fanns mellan Chilkoot och Behrings hav. Som ledare för ett spann hade Vargkäft icke sin like. Den som hade honom till spannledare den sista sträckan måste nödvändigt gå som segrare ur kampen. Det kunde icke finnas något tvivel om det. Men det lilla samhället hade en medfödd känsla för det passande, och ingen besvärade Joy med någon begäran att få använda hennes hund. På bägge hållen tröstade man sig med, att om den ene icke fick dra nytta av honom, så fick icke heller den andre det.

Eftersom mannen emellertid — både som individ och i allmänhet — har blivit så danad, att han går genom livet i en välsignad blindhet för kvinnosläktets slughet, voro männen vid Forty Mile totalt okunniga om vad som fanns på djupet hos Joy Molineau. Efteråt erkände de, att de aldrig hade vederbörligt uppskattat denna mörkögda dotter av Nordlandet, vars far hade handlat med pälsskinn där i landet, innan de hade haft någon tanke på att bege sig dit, och som själv första gången öppnat sina ögon vid norrskenets blixtrande ljus. Nej, hennes säregna födelseort hade icke gjort henne till mindre kvinna än hennes med-

systrar, och icke heller hade den inverkat menligt på hennes kvinnliga förståelse av männen. De visste, att hon lekte med dem, men de förstodo icke den vishet, det djup och den smidighet, som låg i hennes lek. De sågo icke mer av hennes kort än det hon visade dem, och ända in i det sista var hela Forty Mile slaget med en behaglig blindhet. Det var icke förrän hon slog ut sin sista trumf, som man kom underfund med hur spelet stod.

Redan i början av veckan hade lägret brådt med att få Jack Harrington och Louis Savoy i väg. De bägge männen hade slugt nog tagit en grundlig tid på sig för resan, ty det var deras avsikt att komma till Olaf Nelsons inmutning några dagar före den fastslagna tidens förlopp, så att de kunde få vila sig och ej behövde anstränga sina hundar i början. Under vägen funno de, att männen i Dawson redan hade planterat ut reservspann utmed vägen, och det märktes tydligt, att man icke hade sparat några kostnader — det var ju också millioner det gällde.

Ett par dagar efter de bägge medtävlarnas avfärd började Forty Mile skicka upp sina reservhundar — först till sjuttiofemmilsstationen, så till femtiomils- och sist till tjugufemmilsplatsen. Hundarna, som voro avsedda för den sista sträckan, voro alldeles ypperliga och så jämngoda, att lägret en hel timme diskuterade deras ömsesidiga förtjänster i femtio graders köld, innan de slutligen fingo ge sig av. I sista ögonblicket kom Joy Molineau ditkörande i vild fart med sin släde. Hon tog Lon Mc Fane avsides — han som skulle ta hand om Harringtons spann — och de första orden hade knappt gått över

hennes läppar, förrän han sänkte sin underkäk så plötsligt och så eftertryckligt, att det måste förebåda märkliga ting. Så tog han Vargkäft ifrån Joy Molineaus släde, satte honom i spetsen för Harringtons spann och körde ut på vägen till Yukon.

»Stackars Louis Savoy!» sades det man och man emellan. Men med trotsigt blixtrande ögon körde Joy Molineau tillbaka till sin fars hydda. —

Det var svart midnatt vid Olav Nelsons inmutning, Några hundra pälsklädda män hade föredragit en rask tur i sextio graders köld framför de lockelser som bekväma kojer i varma hyddor kunde erbjuda. Tjogtals av dem hade sitt märke färdigt att sätta upp och sina hundar till hands. En trupp av kapten Constantins ridande polis hade blivit ditbeordrad för att övervaka, att allt skulle gå ärligt till. Det hade tillkännagivits, att ingen fick slå ned en påle i marken förrän den sista sekunden av dagen tillhörde det förflutna. I Nordlandet äro dylika påbud lika mäktiga som Jehovas — polismännens vapen träffa lika snabbt ocb verksamt som blixten. Det var klart och kallt. Norrskenet flammade i färgrik prakt på himlen. Kallt glimmande rosiga vågor böljande över zenith, medan breda gnistrande strålar av grönaktigt vitt plånade ut stjärnorna eller en titans hand reste väldiga valvbågar över polen. Och vid detta storslagna skådespel tjöto varghundarna så som deras förfäder hade gjort före dem i urminnes tider.

En polistjänsteman i björnpäls steg på ett ostentativt sätt fram till fronten med klocka i handen. Män rusade in bland hundarna, körde upp dem, redde ut

tömmarna och drogo dem åt sig. Andra gingo fram till gränsmärket, grepo kraftiga tag i pålar och höllo sitt eget märke till reds. De hade så ofta gått omkring gränserna till denna inmutning, att de nu skulle ha kunnat göra det med förbundna ögon. Polistjänstemannen höjde sin hand. De väntande kastade av sig sina överflödiga pälsverk och filtar, rättade på sina bälten och stirrade på honom med spänd uppmärksamhet.

»Giv akt!»

Sextio par händer drogos ur vantarna, och lika många par mockasiner trycktes hårdt mot snön.

»Nu!»

De störtade tvärs över det vidsträckta området och rundt om dess fyra sidor, satte upp märken i alla hörn och rusade sedan nedåt midten, där de bägge centralpålarna skulle placeras. Därefter sprungo de ner till slädarna på det tillfrusna vattendraget. Där blev ett larm och ett myller. Slädar stötte ihop med varandra och hundspann trasslade in sig med varandra, morrande, gläfsande och med rest ragg. Den smala ån var till trängsel fullpackad med denna kämpande massa. Slag med såväl snärtar som tjockändar av de väldiga hundpiskorna regnade opartiskt över både människor och djur. Och för att röran skulle bli än värre hade var och en av dem som deltogo i striden en flock kamrater, som ville hjälpa dem till rätta. Men så småningom lyckades den ena släden efter den andra arbeta sig lös och gled ur sikte i mörkret från de höga stränderna.

Jack Harrington hade förutsett detta oväsen, och han väntade vid sin släde tills tumultet hade lagt sig.

Louis Savoy visste, att hans rival var mera bevandrad än han i konsten att köra hundar, och därför följde han exemplet och väntade, även han. Det bråkiga sällskapet hade redan kommit utom hörhåll, då de begåvo sig i väg, och de hade rest väl sina tio mil eller så nedåt Bonanza, innan de hunno upp de andra, där de färdades framåt i en enda tätt packad rad. Nu hördes där ej något oväsen, och det fanns icke heller någon utsikt att kunna köra om varandra här. Slädarna höllo sexton tum mellan medarna, och vägen var aderton tum bred. Men vägen var så hårdt tilltrampad genom trafik, att den liknade en ränna med fotshöga kanter. Och på ömse sidor sträckte sig stora vidder av mjuk snö. Om någon körde in på dem för att komma förbi de övriga, skulle hans hundar nödgas vada ända upp till buken i snön och skrida framåt med snigelns långsamhet. Därför höllo sig alla de tävlande tätt intill sina slädar och väntade på bättre tillfälle. Ingen förändring i situationen inträffade under de återstående femton milen nedåt Bonanza och Klondyke till Dawson, där Yukon uppnåddes. Här väntade det första hundombytet. Men fast beslutna att köra det första spannet tills det stupade, om så skulle behövas, hade Harrington och Savoy låtit placera sina friska dragare ett par mil bortom de andras. Under den förvirring, som uppstod vid ombytet, körde de förbi halva antalet av de övriga. De hade möjligen trettio före sig, då de körde ut på Yrkons breda yta. Här skulle kraftprovet ske. När floden frös på hösten, hade en milslång sträcka öppet vatten lämnats mellan två väldiga isbäddar. Denna sträcka hade först nyligen frusit till, ty det var stark

ström, och nu var den så jämn, hård och hal som golvet i en danssal. I samma ögonblick som glanskisen uppnåddes, reste sig Harrington på knä, tog på vinst och förlust tömmarna i ena handen och lät piskan ursinnigt vina över hundarna, medan skräckinjagande svordomar yrde om deras öron. Spannen spredo sig över den glatta ytan, alla ansträngde sina krafter till det yttersta. Men få män i Nordlandet hade förmåga att hetsa sina hundar så som Jack Harrington. Han jagade ursinnigt framåt, och Louis Savoy drev sitt spann till samma förtvivlade fart och följde efter i hack och häl; hans främsta ledare höllo sig tätt bakom Harringtons släde.

Halvvägs ute på glanskisen körde deras reservspann ut från strandbanken. Men Harrington saktade icke farten. Han passade på, då den nya släden svängde helt nära intill hans, och tog ett hopp över till den under ett högljudt skrik, varefter han satte samma fart i de nya hundarna som han hade fått i de andra. Den förre pådrivaren hoppade av. Savoy gjorde på samma sätt med sitt reservspann, och de bägge övergivna spannen veko av åt höger och vänster, stötte ihop med de andra och ställde till stor förvirring. Harrington ökade farten ännu mer; Savoy följde. Då de nalkades glanskisens slut, körde de jämsides med den som förut åkt i spetsen. Och när de gledo in på den smala vägen mellan de mjuka snöfälten, var det de som anförde tåget — och Dawson, som betraktade dem i norrskenets ljus, svor på att det var raskt gjort av dem.

När kölden visar sextio grader under noll, kan man icke länge vara utan eld eller stark kroppsrörelse,

såvida man vill behålla livet. Och därför måste nu Harrington och Savoy ta till den gamla plägseden att »åka och springa ömsom». De hoppade av sina slädar med tömmarna i hand och sprungo så bakom slädarna, tills blodet återtog sitt vanliga lopp och den inre kölden var förjagad, varefter de återigen åkte en stund, tills värmen på nytt hade tagit till flykten. Ömsom åkande och springande på detta sätt, tillryggalade de sträckorna mellan andra och tredje hundombytena. Flera gånger, då färden gick över jämn is, hetsade Savoy sina hundar för att komma förbi sin rival, men det lyckades ej. I en lång rad på en sträcka av fem mil bakom dem strävade de övriga att hinna upp dem, ehuru förgäves, ty endast Louis Savoy var den äran förunnad att kunna flyga fram med samma mördande hastighet som Jack Harrington.

Då de svängde in vid sjuttiofemmilsstationen, körde Lon Mc Fane fram med sitt spann. När Harrington såg Vargkäft i spetsen för det, visste han att segern var hans. Intet spann i hela Nordlandet skulle kunna köra förbi honom under de återstående tjugufem milen. Och när Savoy fick se Vargkäft i spetsen för sin medtävlares spann, visste han att han var slagen, och han svor tyst för sig själv så som man vanligen svär över kvinnan. Men han följde fortfarande i hack och häl den andres yrande fart, frestande tur eller otur i det sista. Och under det de jagade framåt, medan dagen började gry i sydost, undrade den ene i glädje och den andre i sorg över vad Joy Molineau hade gjort.

Forty Mile hade i god tid krupit ur sina sovfällar

och samlats nära vägkanten. Därifrån kunde de se Yukons övre lopp till dess första krökning flera mil bort. Och därifrån kunde de också se tvärs över floden till Fort Cudahy, där guldregistratorn väntade i nervös spänning. Joy Molineau hade emellertid tagit plats på flera famnars avstånd från vägen, och under förevarande omständigheter avstod det övriga Forty Mile från att ställa sig framför henne. Därför låg sträckan klar mellan henne och den smala linje, där vägen gick fram. Eldar voro uppgjorda, och kring dem ingingos vad om guldstoft och hundar. Alla större summor höllos på Vargkäft.

»Nu komma de!» skrek en indiangosse från toppen av en fura.

Uppåt Yukon syntes en mörk fläck mot snön, och den följdes snart av en till. Medan dessa tilltogo i storlek, framträdde flera mörka fläckar, men på ett drygt avstånd från de första, som småningom visade sig vara hundar med slädar, på vilka män lågo framstupa.

»Vargkäft i spetsen», viskade en polislöjtnant till Joy. Hon smålog intresserat.

»Tio mot ett på Harrington!» ropade en matador från Birch Creek och drog fram sin stoftpung.

»Staten väl inte betala er mycke'?» frågade Joy.

Polislöjtnanten skakade på huvudet,

»Ni väl ändå ha något guldstoft — men huru mycke'?» fortsatte hon att fråga.

Han visade henne sin pung. Hon gjorde en snabb beräkning av dess innehåll.

»Kan väl vara — ja, låt säga — två hundra,

kanske, vad? Godt. Nu jag ge er vad ni kalla en vink. Ni gå in på vadet!»

Joy log ett outgrundligt leende. Polislöjtnanten betänkte sig. Han såg uppåt vägen. De bägge männen hade rest sig på knä och piskade ursinnigt på sina hundar. Harrington i spetsen.

»Tio mot ett på Harrington!» skrek matadoren från Birch Creek om igen och skakade sin pung midt framför polislöjtnantens ögon.

»Ni gå in på vadet!» kommenderade Joy.

Han lydde; men han ryckte på axlarna till tecken, att han alls icke lyssnade till sitt eget förnuft, utan gav vika för hennes tjusningsförmåga. Joy nickade uppmuntrande åt honom.

Alla ljud dogo bort. Man upphörde till och med att ingå vad...

Girande, slängande och guppande upp och ned som loggertar för vinden kommo slädarna rusande i vild fart emot dem. Louis Savoy höll fortfarande sin främsta hund tätt efter Jack Harringtons släde, men hans ansikte förrådde, att han ej längre hyste något hopp. Harringtons läppar voro hårdt slutna. Han såg varken åt höger eller vänster. Hans hundar sprungo i ypperlig takt, med fasta steg, och Vargkäft — med sänkt huvud och utan att se upp — anförde spannet på ett sätt som var honom värdigt.

Forty Mile stod i andlös förväntan. Icke ett ljud förutom medarnas knarrande och pisksnärtarnas vinande...

Då höjde Joy Molineau plötsligt sin klara stämma. »Hej! Hej! Vargkäft! Vargkäft!»

Och Vargkäft hörde henne. Han vek tvärt av

från vägen och rusade rakt fram till sin härskarinna. Spannet följde sin ledare, och släden vacklade ett ögonblick på en mede, varefter Harrington kastades ur i snön. Savoy flög förbi som en blixt. Harrington reste sig och såg honom rusa i väg tvärs över floden till registratorn. Och han kunde inte undgå att höra vad som sades i hans närhet.

»Honom sköta sig mycke' bra», förklarade Joy Molineau för polislöjtnanten. »Honom vad ni kalla sätta fart. Ja, honom sätta fart mycke' bra.»

VID REGNBÅGENS FOT.

I.

Det var av två skäl som Montana-Kid sade farväl åt kamraterna och sina mexikanska sporrar och skuddade Idahos stoft av sina fötter. För det första hade det intrång, som gjorts av en ihållande, nykter och sträng moralisk civilisation, förstört de ursprungliga förhållandena på betesmarkerna i Västern, och det förfinade samhället betraktade honom och hans gelikar med kalla och ogillande blickar; för det andra hade hans ras i ett av sina cyklopiska ögonblick rest sig och flyttat ut sin gränslinje flera tusen mil. På detta sätt skaffar det mogna samhället med omedveten omtanke utrymme för sina yngre medlemmar. Det nya territoriet var visserligen till största delen fullkomligt ofruktbart, men dess flera hundratusen iskalla kvadratmil lämnade åtminstone andrum åt dem, som skulle ha kvävts i hembygden.

En sådan människa var Montana-Kid. Han styrde kurs mot havskusten med en fart som om han vore eftersatt av rättvisans tjänare, och bättre försedd med energi än med gångbart mynt lyckades han komma ombord på ett fartyg i en hamn vid Puget

Sound och uthärdade lyckligt alla de vedervärdigheter, som åtfölja sjösjuka och utfodring på mellandäck. Han var gråblek och utsvulten, men det oaktat lika oförskräckt som alltid, då han gick i land i Dyea en dag på våren. Tack vare omkostnaderna för matförråd, hundar och utrustning samt avgifter till två stridiga styrelser fick han emellertid snart klart för sig, att Nordlandet var allt annat än ett Mekka för en fattig man. Han såg sig därför omkring efter en hastig skörd. Mellan kusten och bergspassen funnos många tusen ivriga pilgrimer. Och dessa pilgrimer företog sig Montana-Kid att exploatera. Först höll han faraobank i ett spelskjul av furubräder; men en obehaglig nödvändighet tvingade honom att överge detta näringsfång, som endast blev en övergående episod i hans liv, och han begav sig ånyo ut på färdvägar. Sedan drev han affärer med hästskosöm och sålde sådana till det fastställda priset av fyra för en dollar, tills den oväntade ankomsten av hundra lådor eller så förstörde marknaden för honom och tvingade honom att sälja ut sitt lager med förlust. Efter detta slog han sig ned i Sheep Camp, organiserade en trupp lastkarlar och lagade att transporten sprang upp med tio cents per skålpund på en enda dag. Till bevis på sin tacksamhet togo dessa karlar hans faraobord och rulett under sitt beskydd, och där blevo de raskt av med det de hade förtjänat på sitt arbete. Men hans kommers florerade för raskt för att kunna tolereras länge; en natt överföll man honom, brände upp hans skjul, delade spelbankens kassa och körde honom ut på vägen med tomma fickor.

Han tycktes vara förföljd av en gemen otur. Han gjorde upp med vederbörande parter, att han skulle transportera whisky över tullgränsen på vanskliga och okända vägar, förlorade sina infödda vägvisare och fick redan den första foran konfiskerad av den ridande polisen. En massa andra olyckor bidrogo att göra honom bitter till sinnes och hänsynslös i sitt uppträdande, och han firade sin ankomst till Lake Bennet genom att formligen terrorisera lägret i tjugo timmars tid. Men då togs han om hand av ett helt sällskap guldgrävare, som befallde honom att göra sig osynlig. För dylika folksamlingar hyste han en hälsosam respekt, och han åtlydde befallningen med så stor skyndsamhet, att han oförvarandes råkade bege sig av med en annan mans hundspann. Detta var emellertid liktydigt med att stjäla hästar i blidare klimat, så att Montana-Kid icke vågade färdas annorstädes än på höjderna förbi Bennet och nedåt Tagish, och han slog icke läger förrän han hade kommit drygt hundra mil norrut.

Nu hände det sig så, att vårbrytningen var i annalkande, och många av Dawsons förnämsta män voro på väg söderut över den sista isen. Alla dessa mötte han och talade med, och han antecknade deras namn och besittningar, och så for han vidare. Han hade godt minne och livlig fantasi, och sanningskärlek hörde icke till hans dygder.

II.

Dawson var som alltid begärligt efter nyheter. Det såg Montana-Kids släde komma glidande nedåt

Yukon, och man gick ut på isen för att möta honom. Nej, han hade inga tidningar med sig; han visste inte om Durrant var hängd ännu, och inte heller vem som hade vunnit första priset på Tacksägelsedagen. Inte hade han hört om Spanien och Förenta staterna hade flugit varandra i luven, och han hade aldrig hört talas om Dreyfus. Men O'Brien? Hade *de* inte hört *det?* O'Brien — ja, han hade drunknat vid White Horse. Sitka Charley var den ende av sällskapet, som hade blivit räddad. Joe Ladue? Bägge benen förfrusna, amputerade vid Five Fingers. Och Jack Dalton? Gått i kvav med »Sea Lion» och med hela sin besättning. Och Bettles? Lidit skeppsbrott med »Carthagina» i Seymour-sundet — bara tjugu kvarlevande av trehundra. Och Swiftwater Bill! Den murkna isen på Lake Le Barge hade brustit under honom och sex kvinnliga medlemmar av en teatertrupp, som han skulle eskortera. Guvernör Walsh? Gått förlorad med alla sina ledsagare och åtta slädar på Thirty Mile. Devereaux? Vem var Devereaux? Å, kuriren! Jo, han hade blivit skjuten av indianer på Lake Marsh.

Så lät det hela raden utefter. Och underrättelserna spredos. Man efter man knuffade sig fram för att fråga efter vänner och kamrater och knuffades undan igen, för häpna att ens kunna svära. Då Montana-Kid nådde stranden, var han omgiven av flera hundra pälsklädda guldgrävare. Då han passerade barackerna, var han medelpunkten i en procession. Vid operahuset var han omringad av en upphetsad folkmassa, där varenda en kämpade om tillfälle att få fråga efter någon frånvarande kamrat. Från alla

håll bjöds han att komma och dricka ett glas. Aldrig förr hade Klondyke på detta sätt mött *chechapua* med öppna armar. Hela Dawson surrade som en bikupa. En sådan massa olyckshändelser var någonting oerhört i dess krönika. Varenda man av betydenhet, som hade rest söderut på våren, hade gått förlorad! Befolkningen strömmade ut ur husen. Män med vildt stirrande ögon rusade ner från vattendrag och flodbäddar, för att uppsöka den som hade berättat om denna ohyggliga manspillan. Bettles' hustru — ryskt halvblod — satte sig vid eldstaden och vaggade otröstlig av och an, i det hon oupphörligt strödde vit aska i sitt korpsvarta hår. Vid barackerna sänktes flaggan bedrövligt på halv stång. Dawson sörjde sina döda.

Varför nu Montana-Kid gjorde detta, det kan ingen människa förstå. Man kan icke ens försöka sig på någon förklaring, utom den att sanning icke fanns hos honom. Men i fem hela dagar försänkte han hela landet däromkring i jämmer och sorg, och i fem hela dagar var han mannen framför alla andra i Klondyke. Man gav honom det bästa man ägde av sängkläder och mat. Krogarna lämnade honom fri förtäring. Han var överhopad av besök. Höga ämbetsmän kommo till honom för att få närmare underrättelser, och kapten Constantine och hans kamrater bjödo honom till sig i barackerna.

Men så en dag höll kuriren Devereaux in sina tröttkörda hundar utanför kommissionärens kontor. Död? Vem hade sagt det? Finge han bara en älgstek, så skulle han nog visa dem hur pass död han var. Vad för slag? Guvernör Walsh? Han hade slagit läger

vid Little Salmon, och O'Brien skulle komma in med första öppet vatten. Död? Ja, langa bara fram en älgstek, så skulle han visa dem.

Och Dawson surrade fortfarande som en bikupa. Flaggan flög upp i topp vid barackerna, och Bettles' hustru tvättade sig och satte på sig rena kläder. Samhället uttalade ofördröjligen sin önskan att Montana-Kid skulle försvinna från orten. Och Montana-Kid försvann, som vanligt med en annan mans hundspann. Dawson fröjdade sig, då han var på väg nedåt Yukon, och man önskade honom lycklig resa till den plats, dit alla förhärdade syndare slutligen komma. Efter detta började ägaren till det stulna hundspannet röra på sig, klagade för kapten Constantine och fick en polisman till låns av honom.

III.

Med Circle City till mål för sin färd och den sista isen söndersmulande under sina medar drog Montana-Kid fördel av dagarnas tilltagande längd och drev sina hundar framåt både bittida och sent. För övrigt kunde han knappast hysa något tvivel om att hundspannets ägare följde honom i spåren, och han ville gärna över på amerikanskt område innan isen gick upp. Men den tredje dagens eftermiddag blev det klart för honom, att han var besegrad i sin kapplöpning med våren. Yukon brummade dovt och slet i sina fjättrar. Han måste göra långa omvägar, emedan vägen hade börjat falla igenom ner i den snabbt

flytande strömmen och isen var stadd i ständig oro, oupphörligt öppnande sig med starka skrällar i stora gapande rämnor. Genom dessa rämnor och genom otaliga lufthål började vattnet spola över isens yta, och då Montana-Kid kom fram till en vedhuggares koja vid udden av en ö, förlorade hundarna fotfästet och summo snarare i land än de gingo. Han hälsades med sura miner av kojans bägge invånare, men han selade av hundarna och satte sina pannor på elden.

Donald och Davy voro ett par äkta typer för odugligt folk. Födda av skotska föräldrar i Canada och uppfostrade i stad, hade de i en dåraktig stund övergivit sina kontorsplatser, tagit ut sina sparpengar och givit sig av till Klondyke. Och nu prövade de som bäst på landets svårigheter. Utan proviant och utan företagsamhet, med hjärtat fullt av hemlängtan, hade de fått anställning hos P. C. kompaniet för att hugga ved åt dess ångbåtar, med löfte att till slut få biljetter till hemresan. Utan en tanke på islossningens möjligheter hade de tydligt bevisat sin oduglighet genom valet av ö, där de slagit sig ned. Ehuru Montana-Kid hade föga vetskap om hur det går till, då isen på en stor flod bryter upp, såg han sig bekymrad omkring och kastade längtansfulla blickar bortåt den avlägsna strandbank, där högt upptornade klippor erbjödo ett säkert skydd mot all Nordlandets is.

Sedan han skaffat sig själv och hundarna mat, tände han sin pipa och gick ut för att ta bättre reda på situationen. I likhet med alla sina flodsyskon var ön högre vid sin övre ände, och det var där som Donald och Davy hade byggt sin koja och staplat upp långa travar med ved. Det var en dryg mil till den

längst bort belägna stranden, men mellan ön och den närmaste stranden gick ett sund, som ej var mer än hundra yards bredt. När Montana-Kid först fick se detta, var han frestad att ta sina hundar och ge sig av över till fastlandet, men vid närmare undersökning fann han, att det var stark ström vid övre ändan av ön. Längre ned gjorde strömmen en skarp krökning åt väster, och just vid denna punkt fanns en oredig massa små holmar och skär.

»Där komma ismassorna att trängas ihop», sade han för sig själv.

Ett halvt dussin slädar, tydligen på väg uppåt floden till Dawson, kommo plaskande genom det kalla vattnet fram till ön. Från att vara vansklig hade färden på floden nu blivit omöjlig, och det såg illa ut för de resande innan de kommo fram till ön och begåvo sig uppför vägen till vedhuggarnas koja. En av dem tycktes vara snöblind, han höll sig hjälplöst fast vid slädens bakdel. Allesammans voro mörklagda unga män i grova kläder och ansträngda av vägens mödor, men Montana-Kid hade träffat på den sortens folk förut och han visste genast, att de icke voro av samma art som han.

»Hallå! Hur är det uppåt vägen till Dawson?» frågade den som kom först, i det han lät blicken glida förbi Donald och Davy och fäste den på Kid.

Ett första sammanträffande i vildmarken utmärker sig icke för några formaliteter. Samtalet blev genast allmänt och nyheter från de övre och de lägre trakterna utbyttes vederbörligen emellan parterna. Men det lilla som de nykomna hade att förmäla var snart sagt, ty de hade legat vintern över vid Minook, tusen

mil längre ner, där ingenting hade händt; Montana-Kid hade däremot nyligen kommit från kusten, och de överföllo honom med frågor om den yttre världen, från vilken de hade varit avstängda ett helt år.

Ett plötsligt dån nere från isen, som överröstade det allmänna bullret vid floden, förmådde allesammans att bege sig till stranden. Vattnet ovanpå isytan hade tilltagit i djup, och isen, som ansattes både från ovan och nedan, kämpade för att slita sig loss från strändernas grepp. Sprickor och rämnor föddes inför åskådarnas ögon, och luften genljöd av ett oupphörligt skarpt och häftigt smattrande som från en skyttelinje i klart väder.

Uppifrån floden kommo nu två män körande ett hundspann med full fart mot ön på en issträcka, som icke låg under vatten. Men just som Montana-Kid och de andra hade fått syn på dem, nådde de vattnet och började plumsa igenom det. Bakom dem, där de hade sprungit nyss förut, bröt isen upp och välte om. Genom denna öppning störtade vattnet över dem ända upp till midjan, begravde släden och drev hundarna åt sidan i rät vinkel, trasslande in dem med varandra, kämpande för livet. Men männen hejdade sig för att bereda dem en möjlighet att rädda sig, kastade sig in i det vilda tumultet och höggo av de hindrande linorna med sina slidknivar. Sedan kämpade de sig fram till stranden genom virvlande vatten och malande is, medan Kid före alla andra hoppade ner bland isstyckena för att hjälpa dem i land.

»Bevare mig, är det inte Montana-Kid!» utropade den ene av männen, just då Kid satte honom på fötter

uppe på banken. Hans skarlakansröda rock utvisade, att han hörde till den ridande polisen, och han förde skämtsamt handen till mössan på militärmanér.

»Har en arresteringsorder för er räkning, Kid», fortsatte han och drog fram ett nedsmutsat papper ur bröstfickan, »och jag vill hoppas, att ni följer med godvilligt.»

Montana-Kid kastade en blick utåt den kaotiska floden och ryckte på axlarna, och polismannen följde den riktning hans ögon togo och smålog.

»Var ä' hundarna?» frågade hans följeslagare.

»Mina herrar!» avbröt polismannen. »Min reskamrat här är Jack Sutherland, ägare till numro 22, Eldorado...»

»Väl aldrig Sutherland från 92?» inföll den snöblinde och trevade osäkert efter honom.

»Just han.» Sutherland grep hans hand.

»Och ni då?»

»Å, jag kom efter er tid, men jag minns er från mitt första studentår. Pojkar!» ropade han och vände sig åt sidan, »det här är Sutherland, Jack Sutherland, f. d. fullback i studenternas fotbollslag. Kom hit, guldsökare, och skaka labb med honom! Ser ni Sutherland, det här är Greenwich — han var quarterback för ett par år sedan.»

»Ja, jag läste om den matchen», sade Sutherland och skakade hand med Greenwich, »vet att han skötte sig som en hel karl.»

Greenwich blev mörkröd under det garvade skinnet och lämnade tafatt rum för en annan.

»Och här ha vi Matthews — han hör till Berkeleylaget. Vi ha fått hit några överdängare österifrån

också. Kom upp, ni Princetonprissar! Kom upp! Det här är Sutherland, Jack Sutherland!»

De omringade honom ivrigt, förde honom till lägret och försågo honom med torra kläder och otaliga muggar svart te.

Donald och Davy hade förbisedda dragit sig undan till sitt bås för att spela kort. Montana-Kid följde efter dem i sällskap med polismannen.

»Se här, ta på er lite torrt», sade han och drog fram några paltor ur sitt torftiga förråd. »Antar, att ni får lov att krypa till kojs hos mig också.»

»Nå, jag må då säga, att ni är en riktig människovän», förklarade polismannen, medan han drog på sig den andres strumpor. »Ledsamt att jag får lov att föra er tillbaka till Dawson, men jag vill väl hoppas, att de inte ska bli så värst stränga mot er.»

»Nå, nå, sakta i backarna.» Kid smålog betydelsefullt. »Vi ä' inte på väg än. När jag ger mig av härifrån, styr jag kurs nedåt floden, och jag antar att ni kommer att göra så med.»

»Inte om jag känner mig själv rätt...»

»Kom med mig ut, så skall jag visa er nå'nting. De där förbannade galningarna» — han pekade med tummen över axeln på de bägge skottarna — »voro väl alldeles vridna, då de slogo sig ned här. Stoppa er pipa nu först — det ä' ganska bra tobak — och njut av den medan ni kan få. Ni får inte tillfälle att göra om det många gånger.»

Polismannen gick undrande med honom ut, och Donald och Davy lade ifrån sig korten och följde efter. Männen från Minook sågo, att Montana-Kid

pekade ömsom uppåt och nedåt floden, och de kommo över till honom.

»Vad står på?» frågade Sutherland.

»Å, just ingenting.» Kid visade sig mycket nonchalant. »Bara det, att här blir ett rent helvete snart. Ser ni den där kröken därnere? Där kommer strömmen att tränga ihop millioner ton is. Och i krökarna ovanför tränger den också ihop millioner ton. Nå, de övre massorna bryta först loss, medan de nedre hålla sig kvar, och pang!» Han gjorde en dramatisk gest och sopade över ön med sin hand. »Millioner ton», tillade han betänksamt.

»Och hur går det då med vedstaplarna?» frågade Davy. Kid gjorde om igen samma gest som förut, och Davy jämrade: »Flera månaders arbete! Det är aldrig möjligt! Nej, nej, kamrat, det är aldrig möjligt. Jag kan nog tro, att det bara är ett skämt. Å, men säg nu, att det bara är ett skämt», bad han.

Men då Kid svarade med ett gällt skratt och vände sig om på klacken, rusade Davy bort till vedstaplarna och började med ursinnig iver kasta vedträna längre från strandbanken.

»Hjälp mig då, Donald!» skrek han. »Kan du inte hjälpa till? Det är ju flera månaders arbete och vår hemresa det gäller!»

Donald grep honom i armen och skakade honom, men han slet sig lös. »Hör du inte, människa? Millioner ton is — och ön blir rensopad.»

»Sansa dig Davy», sade Donald. »Du är ju alldeles ifrån dig.»

Men Davy fortfor att kasta vedträn. Donald gick tillbaka in i hyddan, spände på sig sitt bälte med

pengarna och även Davys och begav sig sedan åt den ändan av ön som var högst och där en väldig fura höjde sig över de övriga.

Männen vid hyddan hörde hans yxhugg och drogo på munnen. Greenwich kom tillbaka efter att ha gått tvärs över ön, och han förklarade, att de voro instängda. Det var en omöjlighet att komma över sundet. Den snöblinde började sjunga, och de övriga instämde:

›Kan sanning det vara?
Vad tro ni om det?
Bedrar han oss bara?
Kan sanning det vara?›

»Det är då riktigt syndigt», jämrade Davy, i det han lyfte upp sitt huvud och såg de slungade vedträna dansa omkring i de sneda solstrålarna, »om all min präktiga ved skall fördärvas.»

›Kan sanning det vara?›

ljöd sången på nytt.

Dånet från floden upphörde plötsligt. En underlig stillhet rådde. Isen hade slitit sig loss från stränderna och flöt nu högre på vattenytan, som var i stigande; uppåt steg den snabbt och tyst, väl sina tjugu fot, tills de stora flaken stötte mot strandbankens krön. Den nedre och lägre delen av ön var översvämmad. Sedan drog den vita drivisen helt lugnt med strömmen. Men bullret tilltog med farten, och snart skakade och skälvde hela ön under ismassornas rasande angrepp. Väldiga isflak, som vägde hundratals ton, slungades under trycket i luften som ärtor.

Isens uppror tilltog i raseri, och de måste skrika varandra i öronen för att göra sig hörda. Ibland överröstade larmet och bruset från sundet det övriga tumultet. Plötsligt skakades ön under trycket av ett kolossalt isflak, som drev rakt på udden. Det slet upp ett tjog furor med rötterna, svängde sedan rundt och välvde om, så att dess smutsiga underdel lyftes upp från flodens botten, varefter det styrde kurs på hyddan, mejande bort grus och gräs som en jättestor kniv. Det tycktes endast skrapa emot ett hörn av hyddan, men stockarna vräktes omkull som tändstickor, och hela byggnaden föll ihop som ett korthus.

»Månaders arbete! Månaders arbete — och vår hemresa!» klagade Davy, medan Montana-Kid och polismannen släpade bort honom från vedstaplarna.

»Tänker att ni får god tid och rikligt tillfälle att bestyra om hemresan», brummade polismannen, i det han gav honom en knuff, som hastigt bragte honom i säkerhet.

Från toppen av furan såg Donald den ödeläggande ismassan sopa bort veden och försvinna nedåt strömmen. Liksom belåten med den skada den åstadkommit sänkte sig isfloden nu helt hastigt till sin förra höjd och började sakta sitt lopp. Bullret dämpades också, och de övriga kunde höra Donald ropa från sin utsiktsplats, att de skulle se nedåt strömmen. Alldeles som Kid hade förutsett, låg isen inklämd mellan holmarna vid kröken, och där staplade den upp sig till en väldig barriär, som sträckte sig från strand till stand. Där kom nu floden icke längre, och då vattnet ej kunde finna något utlopp, började det stiga.

Det brusade upp tills ön var översvämmad; karlarna vadade omkring i vatten upp till knäna och hundarna simmade fram till ruinerna efter hyddan. Vid detta stadium blev vattenhöjden plötsligt stationär, utan märkbart stigande eller fallande.

Montana-Kid skakade på huvudet. »Nu har isen stockat sig ovanför, det kommer ingenting mera.»

»Och så blir frågan den, vilkendera stockningen som bryter upp först», tillade Sutherland.

»Alldeles», bekräftade Kid. »Om den övre bryter loss först, ha vi inte någon utsikt alls. Ingenting kan hålla stånd mot den.»

Männen från Minook vände sig tyst bort, men snart stämde de upp den ena sången efter den andra. Rum gjordes i deras krets för Montana-Kid och polismannen, vilka med snabb uppfattning för takt och melodi instämde i sång efter sång...

»Å, Donald, vill du inte hjälpa till?» snyftade Davy vid foten av trädet, där hans kamrat hade klättrat upp. »Å, Donald, vill du då inte hjälpa till?» snyftade han om igen med händerna blödande efter fåfänga försök att klättra uppför den slippriga stammen.

Men Donald höll blicken oavvändt riktad uppåt floden, och plötsligt ropade han med rösten skälvande av fruktan och fasa:

»Herre Gud — där kommer det!»

Stående i isvatten upp till knäna, grepo männen från Minook jämte Montana-Kid och polismannen varandras händer och stämde upp »Republikens stridssång». Men orden drunknade i det annalkande dånet.

Och för Donald tedde sig nu en syn, som ingen

människa kan se och ändå leva. En väldig vit mur störtade sig över ön. Träd, hundar, människor — allt sopades bort, som om Guds hand hade torkat naturens anlete rent. Det var vad han såg, innan han ett ögonblick sviktade på sin upphöjda plats och sedan slungades långt ut i ishelvetet.

EN STRID MELLAN KVINNOR.

I.

En gång drabbade Freda och mrs Eppingwell ihop. Freda var en grekisk flicka och danserska. Åtminstone ansåg hon själv att hon var grekiska, men detta betvivlades av många, emedan hennes klassiska drag voro för energiska och den demoniska glöd, som vid sällsynta tillfällen kunde lysa i hennes ögon, gjorde hennes nationalitet ännu mera tvivelaktig. Några få — endast män — hade denna syn blivit förunnad, och ehuru många år kanske förflutit sedan dess, ha de aldrig glömt och kunna aldrig glömma den. Hon talade aldrig om sig själv, och man kan gärna ta för godt, att när hon var lugn och blid till sinnes, *var* hon grekiska. Hennes pälsverk var det dyrbaraste i hela landet från Chilcoot till St. Michael's, och hennes namn var på alla mäns läppar. Men mrs Eppingwell var hustru till en kapten, och hon var dessutom en mondän stjärna av första storleken, omgiven av det utvaldaste kotteriet i Dawson — ett kotteri, som av de utomstående betecknades som »den officiella klicken». Sitka Charley hade en gång varit ute på resa med henne, när hungersnöden var stor och en

människas liv var mindre värdt än ett mått mjöl, och enligt hans omdöme var hon för mer än andra kvinnor. Sitka Charley var indian och hans åskådning var primitiv, men hans ord var detsamma som ett »varde!» och hans dom gällde som hallstämpel i vartenda läger under polcirkeln.

Bägge dessa kvinnor voro erövrarinnor gentemot männen, var på sitt fält, men deras sätt var olika. Mrs Eppingwell härskade i sitt eget hus och över barackerna, där yngre slösaktiga familjesöner hade hamnat, för att nu icke tala om cheferna för ordningsmakten, både den exekutiva och den juridiska. Freda regerade däremot nere i staden, och de, över vilka hon härskade, voro desamma som i socialt avseende fungerade vid barrackerna eller blevo serverade te och konserver av mrs Eppingwells egen hand i hennes blockhus på sidan av kullen. Den ena visste att den andra fanns till, men de levde så skilda som två motsatta poler, och fastän de måste ha hört ett och annat berättas om varandra och naturligtvis voro nyfikna, hade man aldrig hört någondera göra en fråga om den andra. Det skulle således aldrig ha blivit något bråk av alls, om icke en fribryterska — f. d. modell — hade kommit till landet på den första isen med präktigt hundspann och världsrykte. Loraine Lisznayi — illiterat, dramatisk och från Ungern — var den som framkallade striden. För hennes skull begav sig mrs Eppingwell ner från sin höjd och gjorde intrång på Fredas domän, och av samma orsak begav sig Freda upp från staden och åstadkom förvirring på guvernörens bal.

Vilket ju alltsammans är en gammal välbekant

historia för Klondyke, ehuru mycket få — till och med i Dawson — känna till saken i dess helhet. Och förutom dessa få kan ingen vara kompetent att bedöma vare sig kapten Eppingwells hustru eller den grekiska danserskan. Att *alla* nu få reda på hur det verkligen förhöll sig, därför tillkommer nog äran Sitka Charley. Från hans mun förskriver sig meddelandet av de fakta, som här framläggas för allmänheten. Det skulle väl ha varit högst opassande, om Freda helt simpelt hade valt en bläcksuddare till förtrogen, eller om mrs Eppingwell hade skvallrat ur skolan. Det kunde ju vara möjligt att de ha gjort det, men nog är det tämligen otroligt.

II.

Floyd Vanderlip var en duktig karl, det kunde man se. Hårdt arbete och hårdtuggad föda var ingenting avskräckande för honom, vilket bevisades av hans tidigare upplevelser i Nordlandet. I fara var han som ett lejon, och då han — som det en gång hände — höll ett halvt tusental svältande män i schack, förstod man, att ett mera kallblodigt öga aldrig sett siktet av en bössa glimma i solskenet. Han hade blott en enda svaghet, och till och med den var av negativ art och härledde sig från hans styrka. Hans egenskaper voro kraftiga, men de saknade jämvikt. Och nu var det så, att han hade en avgjord böjelse för det erotiska, fastän den hade legat tyst och passiv under de år han hade levat på älgkött och lax och jäktat efter

guld i frostbitna bergstrakter. Men då han slutligen slog ned sina pålar kring inmutningen av en av de rikaste fyndigheterna i Klondyke, började hans livsandar kvickna vid igen, och då han som fullödig Bonanzamatador intog sin plats inom societeten, fick det erotiska elementet åter makt med honom. Han kom helt plötsligt ihåg en viss ung flicka därnere i Staterna, och han kände intensivt både att hon möjligen gick och väntade på honom och att en hustru skulle vara en mycket angenäm ackvisition för en man, som framlevde sina dagar åtskilliga grader norr om 53. Varför han skrev ett för ändamålet lämpat brev och inneslöt i detsamma en bankanvisning, som var tillräcklig för att betäcka alla omkostnader, utstyrsel och ressällskap inbegripet, och adresserade alltsammans till en viss miss Flossie. Flossie? Nåja, resten kunde man tänka sig. Emellertid byggde han nu en bekväm bostad vid inmutningen, köpte en dito dito i Dawson och talade om för sina vänner, att han ämnade gifta sig.

Men just här var det som bristen på jämvikt kom med i leken. Att gå och vänta var tråkigt, och det erotiska elementet hos honom, som så länge hade varit undertryckt, ville ej veta av vidare uppskov. Flossie skulle visserligen komma, men Loraine Lisznayi var där. Och Loraine Lisznayi var icke allenast där, utan hon började få svårt att upprätthålla sitt världsrykte, och hon var icke längre så ung som då hon brukade sitta modell i konstnärsdrottningars ateljéer och kardinaler och prinsar avlämnade sina visitkort vid hennes dörr. Dessutom voro hennes finanser i ett bedrövligt tillstånd. Sedan hon under sitt före-

gående liv hade gått igenom hela skalan, var hon långt ifrån ovillig att avsluta den genom att fånga en Bonanzamatador, vars förmögenhet var så stor, att den icke kunde betecknas med något sexsiffrigt tal. Liksom en klok soldat efter åratals tjänst ser sig om efter bekväm inkvartering, så hade hon nu kommit till Nordlandet för att bli gift. Och en vacker dag mötte hennes blixtrande ögon Floyd Vanderlips, medan han var inne i P. C. kompaniets magasin och köpte duktyg för Flossies räkning — och så var saken klar dem emellan.

Då en man är fri, kan mycket gå för sig opåtalt, som samhället genast är färdigt att fördöma, ifall han skulle vara nog obetänksam att vilja belasta sig med äktenskapliga band. Så var det nu också med Floyd Vanderlip. Flossie skulle komma och därför hördes ett svagt mummel, då Loraine Lisznayi åkte uppför huvudgatan efter hans varghundar. Hon åtföljdes av den kvinnliga reportern för »Kansas City Star», då fotografierna togos av hans område i Bonanza, och hon övervakade tillkomsten av en tidningsartikel på sex spalter. Vid detta tillfälle bjödos de bägge damerna på en kunglig middag i den för Flossie avsedda bostaden och på Flossies duktyg. Och där blev ett kommande och gående och kalasande — alltsammans visserligen fullkomligt anständigt, men det gav männen anledning att säga skarpa saker, och det väckte förargelse hos kvinnorna. Mrs Eppingwell var den enda som icke lyssnade till vad som sades. Hon hörde visserligen ett svagt och avlägset sorl av tungor som voro i verksamhet, men hon var alltid benägen för att tro godt om folk och sluta till öronen för det

onda, och därför lade hon icke märke till vad som försiggick.

Men så var det icke med Freda. Hon hade alls ingen orsak att hysa sympatier för männen, men tack vare någon säregen alkemi i hennes natur svallade hennes hjärta av medkänsla för kvinnorna — för kvinnorna, vilka hon väl hade ännu mindre orsak att älska. Och nu fylldes hennes hjärta av sympati för Flossie — hon, som anträdt den långa och besvärliga resan dit upp till den bistra Norden för att möta en man, som troligen icke väntade på henne. Freda föreställde sig att Flossie måste vara en blyg och känslig flicka med vek mun och täcka, barnsligt utputande läppar, fladdrande solkysst hår och ögonen fulla av livets enklare och barnsliga fröjder. Men hon tyckte sig också se denna Flossie blåfrusen och inbyltad mödosamt stappla framåt bakom släden... Och därför, då hon dansade en kväll, smålog hon helt förföriskt åt Floyd Vanderlip.

Få män äro så beskaffade, att de skulle kunna likgiltigt ta emot ett leende av Freda, och bland dessa kan man i alla händelser icke räkna Floyd Vanderlip. Den framgång han haft hos f. d. modellen hade kommit honom att överskatta sig själv, och då han nu även såg sig vara i gunst hos den grekiska danserskan, blev hans manliga självkänsla fördubblad. Det måste tydligen finnas fördolda egenskaper och värden hos honom, som dessa bägge kvinnor hade upptäckt. Han hade nu icke precis klart för sig vari dessa egenskaper och värden kunde bestå, men han hade i alla fall en oklar förnimmelse av att de funnos där någonstädes, och detta alstrade hos honom en ofantlig stolthet över

hans eget jag. En man, som kunde förmå två kvinnor sådana som dessa att betrakta honom om och om igen, var säkert en högst märkvärdig man. Någon gång då han fick tid skulle han slå sig ned och analysera vari hans styrka låg — men nu, just nu skulle han helt enkelt ta emot vad gudarna bjödo honom. En svag liten tanke började nu också spira upp i hans hjärna: han förvånade sig över vad i all världen han hade sett för intagande hos Flossie, och han ångrade förtvivlat, att han hade skrivit efter henne. Freda var naturligtvis alldeles utom räkningen. Han ägde många av de rikaste inmutningarna vid Bonanza Creek, och han hade en viss ansvarighet gentemot den ställning han innehade i samhället. Men Loraine Lisznayi — *hon* vore den rätta. Hon hade en rik erfarenhet från den eleganta världen; hon skulle kunna på ett värdigt sätt göra les honneurs i hans hus och ge klang åt hans dollars.

Men Freda smålog, och hon fortfor att småle, tills Floyd Vanderlip kom därhän, att han tillbragte mycken tid tillsammans med henne. Då nu också hon åkte nedåt gatan efter hans hundar, fick f. d. modellen åtskilligt att fundera över, och nästa gång hon var tillsammans med Floyd Vanderlip bländade hon honom formligen med sina prinsar och kardinaler och sina personliga små anekdoter om kungar och hov. Hon visade honom till och med små eleganta biljetter med överskriften »Min dyra Loraine!» och undertecknade »Er hängivna . . .» varpå följde namnet på en verklig regerande konungs gemål. Och Floyd Vandrrlip undrade i sitt sinne över att denna uppburna kvinna värdigades förspilla ett enda ögonblick på

honom. Men hon skötte sina kort mästerligt och uppdrog smickrande kontraster och jämförelser mellan honom och de högborna fantom som hon mest hämtade ur sin fantasi, så att han gick sina färde yr i huvudet av självbelåtenhet och suckande efter den värld, som så länge varit honom förnekad.

Freda var mera slipad. Om hon smickrade, hade ingen någon aning därom. Ödmjukade hon sig, kunde ingen märka det. Om en man kände med sig, att hon hyste vänliga tankar gentemot honom, kom detta medvetande honom till del på ett så slugt sätt, att han icke för sitt liv kunde förklara hur och varför han visste det. Men hon grep allt fastare tag i Floyd Vanderlip och åkte dagligen efter hans hundar.

Och just här var det som fauten begicks. Det allmänna ogillandet blev allt högljuddare och mera avgjort, sedan danserskans namn nämndes i förbindelse med Floyds, och nu öppnades mrs Eppingwells öron. Även hon föreställde sig, hur Flossie timme efter timme trampade framåt med sina mockasinklädda fötter och nu blev Floyd Vanderlip bjuden på te upp till huset på kullen och bjuden rätt ofta. Detta var ju att rent av komma honom att storkna, och han blev totalt yr i mössan av självuppskattning. Aldrig hade väl en man varit i värre dilemma. Hans hjärta var ett ting, som tre kvinnor kämpade om, medan den fjärde var på väg dit för att göra sina anspråk gällande. Och tre *sådana* kvinnor!

Men vi skulle ju tala om mrs Eppingwell och det missgrepp hon begick. Hon talade försöksvis om saken med Sitka Charley, som hade sålt hundar till

den grekiska danserskan. Men där nämndes inga namn. Det tydligaste mrs Eppingwell uttryckte sig var »den där — hm — den där fasliga kvinnan», och Sitka Charley, som tänkte på f. d. modellen upprepade som ett eko »den där — hm — den där fasliga kvinnan». Och han var alldeles överens med mrs Eppingwell, att det var orätt av en kvinna att tränga sig emellan en man och den han skulle gifta sig med. »Hon är nog bara barnet, Charley», sade hon, »det är jag säker på. Och så kommer hon hit till detta främmande land utan att ha en enda vän på platsen. Vi *måste* göra någonting åt saken.» Sitka Charley lovade henne sin hjälp och gick sin väg, funderande över vilken syndig kvinna denna Loraine Lisznayi måste vara och vilka ädelsinnade varelser mrs Eppingwell och Freda voro, som hyste ett så varmt intresse för den obekanta Flossies välfärd.

Mrs Eppingwell var öppen som en dag. Sitka Charley, som en gång hade ledsagat henne över Hills of Silence, tillhör äran av att ha beskrivit hennes klara genomträngande ögon, hennes klart ljudande stämma och hennes ytterligt ärliga öppenhjärtighet. Hennes läppar hade en vana att strama till, då hon uttalade en befallning, och hon brukade gå rakt på sak. Sedan hon hade gjort sina observationer på Floyd Vanderlip, vågade hon emellertid icke bete sig på detta sätt mot honom, men hon var däremot icke rädd för att bege sig ner i staden till Freda. Och det gjorde hon också; midt på ljusa dagen styrde hon kurs till danserskans bostad. Hon själv var höjd över elaka tungors förtal, osh det var även

hennes man, kapten Eppingwell. Hon ville träffa den där kvinnan och tala med henne, och hon kunde icke finna något skäl varför hon icke skulle göra det. Så stod, hon nu i snön utanför den grekiska flickans dörr i sextio graders köld och parlamenterade med hennes uppasserska i dryga fem minuter. Hon hade också nöjet att bli bortvisad från denna dörr och få vandra tillbaka uppför kullen med vrede i hjärtat över den ovärdiga behandling hon varit utsatt för. »Vem var väl den där kvinnan att hon kunde vägra att ta emot henne?» sade hon till sig själv. Man skulle kunna tro att förhållandet vore omvändt och att *hon* bara vore en danserska, som blivit bortvisad från en kaptenskas dörr. Så som sakerna stodo, visste hon med sig, att om Freda hade kommit upp på kullen till henne — sak samma i vilket ärende — så skulle hon ha välkomnat henne och bedt henne sitta ned vid sin härd, och de skulle ha suttit där som två kvinnor och pratat med varandra som två kvinnor... Hon hade överskridit konvenansens fordringar och förödmjukat sig, men hon hade trott, att det var helt olika med kvinnorna därnere i staden. Och nu blygdes hon över att hon hade utsatt sig för en sådan skam, och hennes tankar om Freda voro allt annat än vänliga.

Freda förtjänade emellertid icke detta. Mrs Eppingwell hade nedlåtit sig att komma för att träffa henne, som stod utanför allt vad kast hette — och hon, stark i minnet av sitt forna livs traditioner, hade icke låtit det ske. Hon kunde se upp till en sådan kvinna som mrs Eppingwell, och hon skulle ej ha kunnat önska sig en större glädje än att få henne in

till sig och sitta tillsammans med henne — ja, just sitta tillsammans med henne i en timme. Men hennes aktning för mrs Eppingwell och hennes aktning för sig själv, som ingen aktning kunde göra anspråk på, hade avhållit henne från att göra vad hon mest önskade. Hon hade för övrigt icke helt och hållet hämtat sig efter det besök hon nyss hade haft av mrs Mc Fee, prästens hustru, som hade kommit över henne likt ett slagregn av förmaningar och svavel, och hon kunde omöjligt förstå vad som var anledningen till mrs Eppingwells besök. Hon visste icke med sig, att hon hade gjort någonting särskilt ondt och damen som nu väntade utanför hade säkert ingenting med hennes själs välfärd att skaffa. Varför hade hon kommit? Oaktat all den nyfikenhet besöket väckte hos henne, stålsatte hon sig i kraft av stoltheten hos dem som ingen stolthet få ha, och hon darrade i sitt inre rum likt en ungmö vid älskarens första smekning. Om mrs Eppingwell plågades under vägen uppför kullen, pinades också Freda där hon låg framstupa på sin bädd med torra ögon, torr i halsen och med fast slutna läppar.

Mrs Eppingwells kännedom om människonaturen var stor. Hon var böjd för att generalisera. Hon hade vidare funnit det lätt att vända sig ifrån civiliserade synpunkter och betrakta saker och ting från barbariska. Hon kunde uppfatta vissa primitiva och analoga drag hos en hungrig varghund och en svältande människa, och hon kunde förutse vad bägge skulle företaga sig under samma omständigheter. För henne var en kvinna en kvinna, antingen hon var klädd i purpur eller i rännstenstrasor. Freda var

kvinna. Mrs Eppingwell skulle icke alls ha blivit förvånad, om hon tagits emot i danserskans bostad och blivit bemött som en like — och icke heller om hon släppts in och bemötts med pöbelaktig oförsynthet utan stolthet. Men att hon blev behandlad så som det nu hade skett, det var helt och hållet oväntat och beredde henne en stor missräkning. Hon hade således icke kunnat uppfatta Fredas synpunkt. Och detta var egentligen bra. Det finns synpunkter, vilka man icke kan tillägna sig utan arbete och självplågeri, och det vore väl för världen, om mrs Eppingwells gelikar i vissa avseenden misslyckades i att generalisera. Ingen kan rätt förstå vad besudling vill säga utan att själv ha lagt händerna i beck, vilket är mycket klibbigt — och ändå finns det massor av människor, som äro villiga att företa det experimentet. Vilket allt är av föga betydelse för vår historia, utom i det avseendet att det gav mrs Eppingwell orsak till missnöje och väckte större tillgivenhet för henne i den grekiska flickans hjärta.

III.

Och på detta sätt fortgick det i en månad: mrs Eppingwell strävade att hålla Floyd Vanderlip på avstånd från den grekiska danserskans förförelsekonster; Flossie närmade sig dagligen mil efter mil på den mödosamma färden; Freda mätte sina stridskrafter med f. d. modellens; f. d. modellen ansträngde varje nerv för att vinna sitt mål, och mannen flög

hit och dit som en skottspole i allt detta, mycket stolt över sig själv och övertygad om att han var en ny don Juan.

Det var ingen annans fel än hans eget att Loraine Lisznayi slutligen lyckades fånga honom. En ung mans väg till ena pigo kan vara märkvärdig nog att lära känna, men en kvinnas väg till en man övergår allt förstånd. Varför också en profet skulle ha handlat mycket oklokt, om han hade dristat sig till att förutsäga Floyd Vanderlips handlingssätt ett dygn i förväg. Måhända låg f. d. modellens dragningskraft däri, att hon var ett vackert djur att se på; kanske också att hon hade bedårat honom med sitt prat om Gamla världens palats och prinsar. Säkert är att hon *hade* bländat denne man, vars liv hade formats på avstånd från kultur och civilisation, så att han slutligen fattat det av henne ingivna beslutet, att de skulle göra en tur nedåt floden och låta viga sig i Forty Mile. I denna avsikt köpte han ett spann hundar av Sitka Charley — det behövs mer än en släde, då en sådan kvinna som Loraine Lisznayi ger sig ut på färdvägar — varefter han begav sig uppåt floden för att ge order om Bonanzagruvornas skötsel under hans frånvaro.

Han hade sagt någonting obestämt om att han behövde hundarna för att transportera virke från sågen till sina slussar — och nu var det som Sitka Charley lade sin duglighet i dagen. Han lovade att avlämna hundspannet på bestämd dag, men Floyd Vanderlip hade knappast vändt ryggen till och fortsatt uppåt ån, förrän Charley skyndade med bekymrad uppsyn till Loraine Lisznayi. Visste hon vart mr Vanderlip

hade begivit sig? Han hade nämligen lovat skaffa bemälde herre ett spann duktiga hundar till en viss dag, men nu hade den skamlöse tyske köpmannen Meyer köpt upp alla djur och fördärvat marknaden. Det var alldeles nödvändigt, att han finge träffa mr Vanderlip, emedan den skamlöse tyskens tilltag gjorde, att han ej kunde uppfylla sitt löfte förrän en hel vecka senare. Visste hon vart han hade begivit sig? Uppåt ån? Godt! Då skulle han genast ge sig av efter honom och upplysa om det olyckliga uppskovet. Hade han uppfattat rätt att hon sagt, att mr Vanderlip nödvändigt behövde hundarna fredags kväll? Att han *måste* ha dem då? Det var ju alldeles fasligt illa, men felet var den skamlöse tyskens, som hade drivit upp prisen så oerhört. De hade stigit femtio dollars pr styck, och om han köpte till det priset, skulle han göra förlust på affären. Han undrade om mr Vanderlip kunde vara villig att betala förhöjningen. Jaså, hon visste att han skulle vara det? Och eftersom hon var god vän med mr Vanderlip, skulle hon till och med kunna lägga ut summan för hans räkning i förskott? Bara han inte talade om det för någon. Godt! Hundarna skulle vara till hands.

En timme senare visste Freda, att paret skulle resa fredags kväll, ävensom att Floyd Vanderlip hade begivit sig uppåt ån, och nu voro hennes händer bundna. På fredagsmorgonen kom den officielle kuriren Devereaux åkande över isen med depescher från guvernören. Han medförde också underrättelser om Flossie. Vid Sixty Mile hade han passerat hennes läger, både människor och djur voro i god kondition, och

hon skulle säkert anlända följande dag. Då mrs Eppingwell fick höra detta, kände hon en stor lättnad. Floyd Vanderlip var i godt förvar uppåt ån, och innan den grekiska flickan hann få fatt i honom igen, skulle hans brud vara på platsen. Men samma eftermiddag blev hennes stora S:t Bernhardshund under ett tappert försvar av trappan vid ingången omkullslagen av en flock uthungrade varghundar, som kommo för att skaffa sig föda. Hunden låg begravd under den raggiga röran ungefär en halv minut, innan han hjälptes upp av ett par handfasta karlar väpnade med yxor. Hade han legat där i två minuter, skulle det ha varit alla möjliga utsikter till att han hade blivit söndersliten, utportionerad och bortförd i sina angripares utsvultna magar, men som saken nu gestaltade sig hade han endast fått åtskilliga blessyrer. Sitka Charley kom dit för att se till dem, särskilt ett sår på högra framtassen, som ovarsamt hade lämnats en bråkdel av en sekund för länge mellan en angripares betar. Då Sitka Charley drog på sig vantarna för att gå, råkade samtalet falla på Flossie och i följd därav även på »den där — hm — den där fasliga kvinnan». Sitka Charley kom då händelsevis att nämna, att hon ämnade ge sig av nedåt floden samma kväll tillsammans med Floyd Vanderlip, och han framkastade även den anmärkningen, att olyckshändelser ofta brukade inträffa vid denna tid på året.

Så att mrs Eppingwells tankar om Freda voro mindre vänliga än någonsin. Hon skrev emellertid en biljett, adresserad till mannen i fråga, och anförtrodde den åt en budbärare, som förständigades att invänta

adressaten vid mynningen av Bonanza Creek. Dit kom också ett annat bud, med en biljett från Freda, och även han stod på vakt vid denna strategiska punkt. Så gick det till att Floyd Vanderlip, då han kom åkande där i skymningen, fick de bägge biljetterna sig tillställda. Fredas rev han sönder. Nej, han ville inte gå till henne. Det var viktigare saker i görningen den kvällen. *Hon* var ju alldeles lämnad ur räkningen. Men mrs Eppingwell! Han ville uppfylla hennes sista önskan — eller rättare sagt den sista önskan av henne, som det vore honom möjligt att uppfylla. Han skulle gå och träffa henne på guvernörens bal för att höra vad hon hade att säga. Det lät på biljetten, som om det vore fråga om någonting viktigt. Kanhända att... Han smålog ömt, men tänkte inte sin tanke till slut. Det var då i alla fall tusan till tur han hade hos kvinnorna! Han rev sönder även den biljetten och strödde bitarna för alla isiga vindar, drev på sina hundar och styrde kurs till sin bostad. Det skulle bli maskeradbal, och han måste leta rätt på den kostym, han hade begagnat på operamaskeraden för ett par månader sedan. Och så måste han även raka sig och äta. Därav kom det sig, att han var den ende av de i saken intresserade, som icke visste någonting om Flossies nära förestående ankomst.

»Laga att de ä' till hands vid vaskhålet bortom sjukhuset precis klockan tolv. Låt se att ni är påpasslig», sade han till Sitka Charley, som tittade in med den underrättelsen, att det nu blott fattades en enda hund för att spannet skulle vara fulltaligt, och att denne skulle vara anskaffad om en timme eller

så. »Här har ni min pung. Och där är vågen. Väg upp guldstoftet åt er själv och stör mig inte. Jag måste kläda mig till balen.»

Sitka Charley vägde upp vad han skulle ha och gick sin väg, medförande ett brev till Loraine Lisznayi, vars innehåll han mycket riktigt antog vara en uppmaning att hon skulle möta brevskrivaren vid vaskdammen bortom sjukhuset precis klockan tolv.

IV.

Två gånger skickade Freda bud upp till barackerna, där dansen var i full gång, men bägge hennes budbärare kommo tillbaka utan svar. Då gjorde hon någonting som endast Freda kunde företaga sig — hon satte på sig sitt pälsverk, tog en mask för ansiktet och gick själv upp på guvernörens bal. Men nu råkade där existera ett bruk — ingalunda enastående för den platsen för övrigt — vid vilket den officiella klicken för länge sedan hade vant sig. Det var för resten en mycket klok sed, därför att den gav skydd åt ämbetsmännens damer och gjorde sällskapet vid deras nöjen mera utvalt. När en maskerad gavs, valdes en kommitté, vars enda åliggande var att stå vid dörren och titta under de anländandes masker. De flesta hade alls ingenting emot att placeras i denna kommitté, men just de, som minst eftersträvade äran att höra till de utvalda, voro de som bäst behövdes. Prästen var icke tillräckligt bekant med stadsfolkets utseende och bostäder för att kunna veta, vem som

kunde släppas in eller vem som skulle avvisas. Detsamma var förhållandet med flera andra herrar, som icke skulle ha begärt bättre än att få tjänstgöra. För att få intaga denna ivrigt efterlängtade plats skulle mrs Mc Fee ha äventyrat sin själs salighet, och hon gjorde det också en kväll, då en viss trio släpptes in under hennes presidium och ställde till ett ansenligt rabalder innan deras identitet blev upptäckt. Efter detta valdes endast kompetenta personer till dörrvaktare, och de skötte uppdraget ganska motvilligt.

Denna kväll stod ingenjör Prince vid dörren. Man hade så godt som tvingat honom att stå där, och han hade ännu icke hämtat sig från sin häpnad över att han samtyckt att åtaga sig ett uppdrag, som hotade honom med förlusten av halva antalet av hans vänner, bara för att han skulle behaga den andra hälften. Tre eller fyra av de män han avvisat voro hans personliga bekanta från färdvägar och vaskplatser — präktiga kamrater, men icke precis lämpliga för så utvald societet. Han höll just på att överväga möjligheterna att kunna när som helst resignera från sin post, då en kvinna trippade in i ljusskenet. Freda! Det skulle han ha kunnat svära på, bara att döma efter pälsverket, om han också icke hade känt så väl igen henne på det där sättet att bära upp huvudet... Den sista i världen som han skulle ha väntat att få se på denna plats! Han hade verkligen tilltrott henne bättre omdöme än att utsätta sig för skammen att bli avvisad — eller för damernas förakt, *om* hon finge passera. Han skakade på huvudet utan vidare undersökning; han kände henne för väl att kunna misstaga

sig. Men hon kom närmare. Hon lyfte en smula på det svarta sidenbandet och drog sedan hastigt ned det igen. En enda blixtrande oförgätlig sekund såg han in i hennes ögon. Det var icke för intet som det gick en sägen i landet, att Freda lekte med män som ett barn med såpbubblor. Icke ett ord växlades. Prince steg åt sidan, och några ögonblick senare kunde man ha sett honom med ivrig inkonsekvens lämna den post han hade skött så illa.

* * *

En dam med smärt och smidig gestalt och med harmoniskt behag i varje rörelse stannade än vid den ena gruppen och än vid den andra, medan hon rastlöst irrade omkring bland balgästerna. Män kände igen hennes pälsverk och förvånade sig — män, som borde ha tillhört dörrkommittén. Men de hade ingen lust att säga någonting. Annorlunda var förhållandet med damerna. De hade säkrare blick för växt och hållning, och de sågo genast, att den figuren icke tillhörde någon av deras bekanta, lika litet som pälsverket. Då mrs Mc Fee kom ut från matsalen, där allt var redo, uppfångade hon en glimt av de blixtrande ögonen, som spejade bakom sidenmasken, och hon ryckte till. Hon försökte påminna sig var hon hade sett dessa ögon förut, och för hennes sinne stod plötsligt den livliga hågkomsten av en stolt och upprorisk synderska, som hon en gång hade fruktlöst sökt i Herrens ärenden.

Så gick det till, att den goda damen fortsatte sin väg i flammande och rättfärdig vrede, och hennes väg

förde henne slutligen fram till mrs Eppingwell och Floyd Vanderlip. Mrs Eppingwell hade just nu funnit tillfälle att tala med mannen. Nu, då Flossie var så nära, hade hon bestämt sig för att tala rent ut med honom, och ett skarpt litet etiskt föredrag dallrade just på spetsen av hennes tunga, då en tredje person plötsligt sällade sig till dem. Mrs Eppingwell lade med välbehag märke till den lätt utländska accent, varmed den i pälsverk klädda damen uttalade sitt »Ber om ursäkt», då hon omedelbart lade beslag på Floyd Vanderlip, och hon böjde artigt på huvudet till tecken, att hon gav dem tillåtelse att dra sig litet avsides.

I detsamma ingrep mrs Mc Fees rättfärdiga hand, och med den följde en svart mask, som rycktes från en överraskad kvinnas ansikte. Ett underbart vackert ansikte med granna blixtrande ögon exponerades inför de nyfikna, som sågo ditåt, och det gjorde hela sällskapet. Floyd Vanderlip var alldeles konfys. Situationen krävde ögonblicklig handling av en rådig man och — *han* visste knappt var han var. Han stirrade hjälplöst omkring sig. Mrs Eppingwell var förbryllad. Hon begrep ingenting alls. En förklaring måste emellertid komma från något håll, och mrs Mc Fee var kapabel att ge den.

»Mrs Eppingwell», sade hon med sin gälla, keltiska röst, »det är med stort nöje jag här får göra er bekant med Freda Moloof — *miss* Freda Moloof, efter vad jag antar.»

Freda vände sig ofrivilligt bort. Med sitt ansikte blottat kände hon sig avklädd som i en dröm medan hela det maskerade sällskapet stirrade på henne med

betäckta anleten och glimmande ögon. Det föreföll nästan som om en hungrig vargflock omgav henne, färdig att slå henne till jorden. Det kunde ju ändå hända, att någon kände medlidande med henne, tänkte hon — och vid den tanken blev hon hård till sinnes. Hon föredrog då långt hellre deras förakt. En stark själ hade hon, denna kvinna, och sedan hon nu hade nått sitt byte midt inne i flocken, skulle hon nog inte avstå från det, antingen mrs Eppingwell gillade detta eller ej.

Men nu gjorde mrs Eppingwell någonting märkvärdigt. Jaså, detta var verkligen Freda Moloof, tänkte hon, den grekiska danserskan och manförförerskan, den kvinna från vars dörr hon hade blivit bortvisad. Och hon kände den övermodiga varelsens nakenhet som om den vore hennes egen. Kanske var det hennes anglosachsiska motvilja för att kämpa mot en fiende, som icke hade samma chancer som hon — kanske tänkte hon också, att det skulle ge henne mera makt i kampen om Floyd Vanderlip — det kan ha varit litet av vardera av dessa orsaker. Vare därmed hur som helst, hon gjorde i alla fall det märkvärdiga. Då mrs Mc Fees tunna, gälla stämma ljöd genom rummet, vibrerande av elakhet, och Freda ofrivilligt vände sig bort, vände sig mrs Eppingwell mot danserskan, tog av sig masken och böjde på huvudet till ett erkännande av presentationen.

Nu följde en blixtrande, oförgätlig sekund, varunder de bägge kvinnorna betraktade varandra. Den ena med ögonen flammande meteoriskt; ett jäktat byte, färdigt till självförsvar; lidande i förväg och ursinnig under förväntan på utbrottet av allt det förakt

och åtlöje och hån, för vilket hon hade utsatt sig — en vacker, glödande och sjudande lava i kvinnogestalt. Och den andra lugn och klar, med fridfull panna och ro i ögat; stark i sin egen oförvitlighet, med tro på sig själv, fullkomligt otvungen, sansad och lugn; en gestalt mejslad i den kalla marmorn. Vilken klyfta som än kunde finnas dem emellan, erkände hon den icke. Ingen kompromiss, intet nedlåtande; hennes hållning var densamma, som om hon hade stått inför en fullt jämlik varelse. Hon stod där lugn på grund av deras gemensamma kvinnlighet. Och detta gjorde Freda alldeles utom sig. Det skulle icke ha varit så, om mrs Eppingwell ej hade varit den hon var; men *hennes* omdöme kunde ju omöjligt pejla bottenlösa djup, då Freda däremot kunde följa hennes tankar och känslor ända in i hennes själs innersta och läsa dem tydligt och klart. »Varför drar ni inte undan er klädningsfåll?» ville hon skrika till henne under den blixtrande sekunden. »Spotta på mig, överhopa mig med smädelser — det skulle vara barmhärtigare av er än detta!» Hon skälvde i hela sin kropp och näsvingarna flämtade. Men hon gjorde våld på sig, besvarade den andres böjning på huvudet och vände sig sedan till Floyd Vanderlip.

»Kom med, Floyd», sade hon kort. Jag vill tala med er.»

»Vad tus . . .» började han häftigt, men tystnade lika plötsligt, klok nog att icke fullborda den påbörjade frasen. Vart tusan hade hans rådighet tagit vägen i alla fall? Hade en man någonsin varit värre ute? Han grymtade långt nere i strupen och högt uppe i munnen, ryckte på sina breda axlar, försökte

göra sig kvitt sin obeslutsamhet och stirrade bönfallande på de bägge kvinnorna.

»Jag ber om ursäkt — men skulle *jag* först kunna få tala några ord med mr Vanderlip?» Mrs Eppingwells röst var flöjtlik och lågmäld, men varje tonfall uttryckte en bestämd vilja.

Floyd Vanderlip såg tacksam ut. Nog var *han* villig att uppfylla hennes önskan.

»Jag beklagar, men tiden tillåter det inte», förklarade, Freda. »Han måste komma med nu genast.» De konventionella fraserna gingo lätt nog över hennes läppar, men hon kunde icke låta bli att småle inom sig åt hur matta och intetsägande de voro. Hon skulle mycket hellre ha skrikit.

»Men vem är ni, miss Moloof, eftersom ni kan så här lägga beslag på mr Vanderlip och befalla över hans handlingar?»

Floyds ansikte ljusnade och hans ögon lyste av gillande. Lita på att mrs Eppingwell skulle klara honom till sist! Den gången hade Freda råkat på sin överman.

Jag — jag...» stammade Freda, men så bragtes hennes sinne i harnesk. »Och vem är *ni,* eftersom ni kan framställa en sådan fråga?»

»Jag? Jag är mrs Eppingwell, och...»

»Se där!» avbröt den andra skarpt. »Ni är hustru till en kapten och har således en man. Jag är bara danserska. Vad kan *ni* vilja Floyd Vanderlip?»

»Vilket oerhört oförsynt uppträdande!» Mrs Mc Fee beredde sig att ingripa, upprörd i hela sin själ, men mrs Eppingwell tystaste henne med en blick och företog en ny attack.

»Eftersom miss Moloof tycks ha anspråk på er, mr Vanderlip, och har för brådtom att kunna bevilja mig några sekunder av er tid, måste jag vädja direkt till er själv. Kan jag få tala ostört med er nu genast?»

Mrs Mc Fee slog ihop sina käkar med en smäll. Detta skulle naturligtvis göra slut på den obehagliga situationen.

»Å — hm — ja visst», stammade Floyd. »Naturligtvis, naturligtvis», tillade han ivrigt vid utsikten till befrielse.

Männen äro ingenting annat än flockvis sammanlevande, tämda och utvecklade ryggradsdjur, och man kan ha stora skäl att tro, att den grekiska flickan i sin tid hade handskats med vildare maskulina odjur av människoras. Ty hon vände sig nu mot Floyd Vanderlip med den demoniska glöd i sina flammande ögon, som påminde om det uttryck, varmed en paljetterad djurtämjerska ser på ett lejon, som plötsligt har fått den farliga inbillningen att vara en fri varelse. Och djuret inom Floyd Vanderlip kröp ihop inför slaget.

»Det vill säga — hm — efteråt. I morgon, mrs Eppingwell — ja, i morgon. Det var så jag menade.» Han tröstade sig med den tanken, att om han stannade kvar, skulle det bara bli mera förtretligheter. Och för övrigt hade han ju en förbindelse att uppfylla — det där mötet nere vid vaskdammen bortom sjukhuset — det fick han icke försumma. I gudar! Aldrig hade han trott Freda om att vara så modig! Hon var ju riktigt präktig, den flickan!

»Jag skulle vara tacksam att få tillbaka min mask, mrs Mc Fee.»

Bemälde dam, som för tillfället stod mållös, utlämnade det begärda föremålet.

»Godnatt, miss Moloof.» Mrs Eppingwell var kunglig till och med i sitt nederlag.

Freda besvarade hennes avskedshälsning, men hon kvävde den impuls, som ville driva henne att omfatta den andras knän och tigga henne om förlåtelse — nej, icke förlåtelse, utan någonting annat, hon visste icke vad, men efter vilket hon icke desto mindre hyste en stark längtan.

Floyd Vanderlip bjöd henne sin arm. Men hon hade vunnit sin seger i hela flockens åsyn, och samma känsla, som förmådde forntidens kungar att låta de besegrade släpa efter deras vagnar, drev henne att gå ensam mot dörren, följd i hack och häl av Floyd Vanderlip, som kämpade av alla krafter för att återfå jämvikt i sin själ.

V.

Det var en bister köld. Vägen gick i krökar, och de hade en fjärdedels mil att gå till danserskans bostad. Under vägen lade sig hennes andedräkt som frost över ansiktet, och hans förvandlade de tjocka mustascherna till en frusen ismassa, som gjorde det till en plåga för honom att tala. I norrskenets grönaktiga ljus visade det sig, att kvicksilvret i termometern, som hängde utanför dörren, var hårdt fruset.

Ett tusental hundar klagade i hjärtslitande korus sina lidna oförrätter och anropade de känslolösa stjärnorna om förbarmande. Icke en enda fläkt rörde sig. För de tjutande djuren fanns intet skydd mot kölden, ingen möjlighet att krypa undan i värmande vrår. Kölden var överallt, och de lågo ute i det fria, oupphörligt sträckande på sina styvnade muskler och uppgivande sitt långdragna vargtjut.

Först talade de icke alls, mannen och kvinnan. Medan tjänstflickan hjälpte Freda av med sina överplagg, lade Floyd Vanderlip mera ved på elden, och när flickan hade gått in i det inre rummet, stod han med huvudet lutat över spiseln och lät sin stelnade överläpp tina upp. Därefter rullade han en cigarrett och betraktade henne slött genom de doftande rökmolnen. Hon kastade i smyg en blick på klockan. Den fattades en halvtimme i midnatt. Hur skulle hon hålla honom kvar? Var han ond på henne för vad hon hade gjort? Hur var han till sinnes? På vad sätt skulle hon bäst kunna sköta honom? Icke att hon tvivlade på sin förmåga att göra det. Nej, nej. Hålla honom kvar, det kunde och skulle hon — om det också måste ske med riktad pistol — tills Sitka Charley hade fullbordat sitt värv och Devereaux sitt.

Det fanns många utvägar, och hennes kännedom därom ökade det förakt hon kände för Floyd Vanderlip. Där hon nu satt med huvudet lutat mot handen, flög en tanke på hennes egen tidigare ungdom med dess dystra klimax och tragiska ebb genom hennes själ, och ett ögonblick var hon frestad att ge honom en läxa genom att berätta någonting ur sin historia

för honom. Gud i himlen! Den skulle väl vara sämre än ett djur i människohamn, som icke hölls kvar av en sådan berättelse, framställd så som hon kunde göra det, men — bah! Det var han inte värd — inte den plåga, det skulle vålla henne. Ljuset stod alldeles på sin rätta plats, och medan hon tänkte på detta, som framkallade en helig blygsel hos henne, roade han sig med att betrakta hennes genomskinligt rosenröda lilla öra. Hon märkte, att hans ögon voro fästade på henne, tog detta som en fingervisning och vred på huvudet, så att han såg hennes ansikte i ren profil. Och hennes profil var icke det minst vackra hos henne. Hon rådde icke för, att hon hade blivit skapad med idel skönhetslinjer, men hon hade för längesedan lärt sig inse att så var, och hur föga det behövdes, var hon icke höjd över att framhålla dem på bästa sätt. Ljuset började flämta. Hon kunde aldrig göra någonting utan behag, men det hindrade henne icke från att hjälpa upp naturen en smula, då hon sträckte sig fram och graciöst snoppade av den röda veken midt i ljuslågans gula flamma. Sedan stödde hon åter sitt huvud mot handen, och nu såg hon på mannen framför henne med tankfull blick, så som varje man med välbehag ser sig betraktad av en vacker kvinna.

Hon gjorde sig ingen brådska med att börja tala. Om dröjsmål var i hans smak, så var det även i hennes. Han hade det så bra där han satt; förnöjande sina lungor med nikotin och sina ögon med ett se på henne. Och därinne var det varmt och behagligt, då han däremot borta vid vaskdammen skulle börja en färd på många iskalla timmar. Han kände med sig,

att han borde vara ond på Freda för det uppträde hon hade ställt till på balen, men han kunde icke känna den minsta vrede mot henne. Det var ju ganska troligt, att där aldrig skulle ha blivit något uppträde alls, om inte den där mrs Mc Fee hade varit. Om *han* vore guvernör, skulle han minsann lägga en skatt av hundra uns guld i kvartalet på henne och hennes gelikar och alla slags predikohajar och himlalotsar för övrigt. Och Freda hade verkligen uppfört sig som en riktig lady — och inte givit vika ens för mrs Eppingwell. Aldrig hade han trott flickan om att vara så duktig. Han såg länge på henne, och hans blick återvände oupphörligt till hennes tankfulla ögon, under vilkas djupa allvar han icke kunde ana att ett ännu djupare hån låg fördolt. Det var då själva tusan vad hon såg bra ut! Han kande just undra, varför hon såg på honom så där? Ville kanske hon också gifta sig med honom? Inte otroligt — men hon var inte den enda. Bra såg hon ut, det var då visst och sant. Och ung var hon också — yngre än Loraine Lisznayi. Hon kunde aldrig vara mer än tjugutre eller tjugufyra, allra högst tjugufem. Och hon skulle aldrig bli korpulent. Det kunde man då se på henne genast. Men *det* kunde han inte påstå i fråga om Loraine Lisznayi, ty hon hade med all säkerhet lagt på hullet sedan hon slutade upp att vara modell. Uff! Men det skulle han nog hjälpa henne av med, då han väl fick henne med sig ut på färdvägar — sätta snöskor på henne och ha henne att trampa väg åt hundarna. Det var då ett medel, som aldrig kunde slå fel. Men så flögo hans tankar till palatset, som de skulle ha i Medelhavets soliga nejder — hur

skulle det då bli med Loraine? Ingen köld, ingen väg att trampa, ingen hungersnöd emellanåt till omväxling i enformigheten — medan hon bleve äldre och tjockare med varje dag. Freda däremot ... Han drog omedvetet en suck av saknad över att han ej hade blivit född under turkarnas flagga — och så var han åter i Alaska.

»Nå?» Klockans bägge visare pekade rakt på tolv, och det var hög tid för honom att bege sig ned till vaskdammen.

»Å!» Freda spratt till, och hon gjorde det mycket täckt, så att det tjusade honom, så som hans gelikar alltid ha blivit tjusade genom dylika kvinnolater. När en man har fått den tron, att en kvinna, som betraktar honom med tankfulla ögon, har försjunkit i begrundan för hans skull, måste han vara en ytterligt kallblodig individ, om han skall kunna sätta till segel, hålla utkik och styra klar kurs.

»Jag undrade bara, vad det var ni ville mig», sade han, i det han drog sin stol närmare hennes vid bordet.

»Jag är trött på alltsammans, Floyd.» Hon såg honom stadigt i ögonen. »Jag vill härifrån. Jag står inte ut här tills floden går upp. Om jag försöker det, skall jag dö. Det är jag säker på. Jag vill komma ifrån alltsammans och resa min väg, och jag vill göra det genast.»

Hon lade bönfallande sin hand på baksidan av hans, som genast vändes om och tog hennes till fånga. Så, där var ännu en som kastade sig i armarna på honom, tänkte han. Och han trodde, att det aldrig

kunde skada Loraine att svalka sina fötter vid vaskdammen en liten stund till.

»Nå?» Den gången kom frågan från Freda, men sakta och oroligt.

»Jag vet inte vad jag skall säga», skyndade han sig att svara, och han tillade inom sig, att detta hade kommit över honom hastigare än han hade väntat. »Jag skulle inte önska någonting högre, Freda. Det vet ni mycket väl.» Han tryckte ömt hennes hand.

Hon nickade. Var det underligt att hon föraktade det där släktet?

»Men, ser ni, jag — jag är förlovad. Det har ni naturligtvis hört. Och min fästmö är på väg hit för att gifta sig med mig. Vet rakt inte vad som kom åt mig, då jag friade till henne, men det — det är mycket längesedan, och jag var ung och obetänksam.»

»Jag vill härifrån, ut ur landet, vart det än må bära», fortfor Freda, utan att fästa något avseende vid det hinder han framdrog och ursäktade sig med. »Och jag har i tankarna gått igenom alla mina manliga bekantskaper här och kommit till den slutsatsen, att — att...»

»Att jag var den ni tyckte bäst om av hela bunten?»

Hon smålog tacksamt för att han hade befriat henne från den förvirrande förklaringen. Med sin lediga hand drog han hennes huvud intill sin axel, och doften från hennes hår trängde in i hans näsborrar. I detsamma upptäckte han, att en gemensam puls slog och dunkade där deras händer voro i kontant med varandra. Detta fenomen är lätt begripligt från

fysiologisk ståndpunkt, men när en man för första gången gör denna upptäckt, förefaller det honom som en högst märkvärdig sak. Floyd Vanderlips händer voro mera vana vid att trycka skovelhandtag än kvinnofingrar, varför denna erfarenhet var fullkomligt ny och överraskande behaglig för honom. Och då nu Freda lade sitt huvud mot hans axel, så att hennes hår snuddade mot hans kind och hans ögon mötte hennes helt och fullt och i närmaste närhet — strålande milda, ja, rent av ömma — vems fel var det då, att han förlorade allt välde över sig själv? Han hade varit trolös mot Flossie, varför inte också mot Loraine? Om också kvinnorna skulle fortfara att bråka med honom, så vore väl detta icke något skäl för att han skulle besluta sig så genast. Pengar hade han i mängd, och Freda vore nog den som kunde använda dem trevligt. Hon skulle minsann bli en hustru, som andra män kunde avundas honom. Men man får lov att gå långsamt tillväga. Man måste vara försiktig.

»Ni frågar väl icke mycket efter palats, eller hur, Freda?» frågade han.

Hon skakade på huvudet.

»Jag har haft en viss längtan efter dem själv, men för en stund sedan kom jag att tänka på, att man alldeles säkert bara blir tjock och fet och lat av att bo i sådana», sade Floyd.

»Ja, det kan nog vara behagligt för en tid, men jag föreställer mig, att ni snart skulle tröttna på det», förklarade hon skyndsamt för att uppmuntra honom. »Världen därute är nog bra, men man skall föra ett omväxlande liv. Först irra omkring litet varstädes,

och sedan vila ut. En långtur med yacht till Söderhavet, så en tripp till Paris — en vinter i Sydamerika och en sommar i Norge... Så några månader i England...»

»I fin societet?»

»Naturligtvis — den allra bästa. Och därefter — hej hopp — tillbaka till hundar och slädar och landet vid Hudson Bay! Omväxling, förstår ni. En stark och livskraftig man som ni skulle inte stå ut med att leva i ett palats ens ett år. Sådant kan vara lämpligt för vekliga män, men ni är inte skapad för ett sådant liv. Därtill är ni för manlig, mycket för manlig.»

»Tror ni det?»

»Jag tror inte allenast, jag vet det. Har ni någon gång lagt märke till, att det har varit lätt för er att vinna kvinnohjärtan?»

Hans tvivlande oskuld var superb.

»Det *är* lätt för er. Och varför? Därför att ni är så manlig. Ni anslår de djupaste strängarna i kvinnohjärtat. Ty ni är någonting att stödja sig vid — ni är stor, stark och modig. Med ett ord, det är därför att ni *är* en man.»

Hon kastade en blick på klockan. Den var halv ett. Hon hade givit Sitka Charley trettio minuter på köpet, och nu kunde det göra detsamma när Devereaux kom. Hennes värv var fyllt. Hon lyfte upp huvudet, skrattade med oförställd munterhet, ryckte sin hand ur hans, steg upp och ropade på sin tjänstflicka.

»Alice! Hjälp mr Vanderlip på med sin *parka*. Hans vantar ligga på hyllan vid spiseln.»

Han begrep icke det ringaste.

»Tack så mycket för er vänlighet, Floyd! Ert besök var av oskattbart värde för mig, och det var mycket snällt av er att följa mig hem. Om ni tar av till vänster, då ni går härifrån, så kommer ni fortast till vaskdammen. Godnatt! Nu tänker jag gå och lägga mig.»

Floyd Vanderlip använde starka uttryck för att ge luft åt sin häpnad och missräkning. Alice tyckte icke om att höra svordomar, och därför släppte hon hans *parka* på golvet och slängde vantarna ovanpå. Han rusade fram mot Freda, och hon misslyckades i sin tillämnade flykt inåt det andra rummet därigenom att hon snavade på hans *parka*. Han grep henne hårdt om handloven och ryckte upp henne. Men hon skrattade bara. Hon var inte rädd för männen. De hade gjort henne sitt värsta, och ändå levde hon ju.

»Var inte brutal», sade hon slutligen. »Vid närmare eftertanke —» hon såg på hans hand, som höll henne kvar — »har jag bestämt mig för att inte gå och lägga mig ännu på en stund. Sitt ned och var lugn i stället för löjlig. Har ni några frågor att göra?»

»Lita på det, mylady — och en räkning att göra upp också.» Han släppte icke sitt grepp. »Vad vet ni om vaskdammen? Och vad menade ni med — nej, vänta. En fråga i sänder.»

»Å, just ingenting. Bara att Sitka Charley där skulle träffa någon, som ni kanske känner — och eftersom han inte var angelägen att en man med er bekanta tjusningsförmåga skulle komma dit som tredje person, bad han mig vara snäll och hjälpa ho-

nom. Det är alltsammans. Nu ha de rest, och det för en dryg halvtimme sedan.»

»Vad för slag? Nedåt floden och utan mig? Och han — en indian!»

»Smaksaker skall man aldrig disputera om, som ni vet, i synnerhet när det gäller kvinnor.»

»Men på vad punkt står nu jag i den här affären? Jag har förlorat hundar till fyratusen dollars värde och dessutom en vacker kvinna och har ingenting till ersättning. Utom *er*», tillade han, som om detta just nu hade fallit honom in, »och det är egentligen ett godt pris för en sådan vara.»

Freda ryckte på axlarna.

»Det är så godt ni gör er i ordning med ens. Jag går ut och lånar mig ett par hundspann och inom ett par timmar ge vi oss av.»

»Det gör mig verkligen ondt, men jag tänker gå till sängs.»

»Ni packar, om ni har något begrepp om ert eget bästa. Gå till sängs eller inte, hur ni behagar, men när jag håller här utanför med mina hundar, så Gud hjälpe mig skall ni inte i släden. Det kan hända att ni har drivit gäck med mig, men jag tar saken på allvar. Hör ni det!»

Han klämde henne om handloven, så att det gjorde ondt, men hon smålog och tycktes lyssna uppmärksamt till något ljud utifrån. Där hördes bjällror och en manlig stämma ropade »Hej!» då släden vek om kröken och stannade utanför hyddan.

»*Nu* tänker jag att ni låter mig gå till sängs!»

Medan Freda sade detta, slog hon upp dörren på vid gavel. In i det varma rummet trängde kölden

och på tröskeln stod tvekande en kvinna, klädd i pälsverk, som farit illa under resan, till knäna dold av den utströmmande varma luftens virvlande ångor, men för övrigt tydligt avtecknande sig mot en bakgrund av flammande norrsken. Hon tog bort sin respirator och stod där sedan blinkande och bländad av ljusskenet. Floyd Vanderlip stapplade framåt...

»Floyd!» utbrast hon mad lättnad och glädje och gjorde ett trött litet språng emot honom.

Vad kunde han göra annat än kyssa det han fick i sin famn? Ett vackert litet ansikte var det, som tittade fram ur den yviga pälsen och smög sig intill honom — så trött, men lyckligt.

»Det var bra snällt av dig att skicka mr Devereaux efter mig med utvilade hundar», sade den famntagna. »Annars skulle jag inte ha varit här förrän i morgon.»

Floyd Vanderlip stirrade idiotiskt på Freda, men så gick ett ljus upp för honom. »Och var det inte bra snällt av Devereaux att han reste?»

»Du kunde inte vänta en timme längre, eller hur, älskade?» Flossie smög sig ännu närmare intill honom.

»Neej — jag höll på att bli litet otålig», erkände han undvikande, i det han lyfte upp henne så högt, att hennes fötter icke snuddade vid golvet, varefter han bar henne med sig ut. — —

Samma natt tilldrog sig någonting oförklarligt hos pastor James Brown, en missionär, som uppehöll sig bland infödingarna flera mil nedåt Yukon och såg till, att de vägar de trampade skulle leda till den vite mannens paradis. Han blev väckt ur sin sömn av

en främmande indian, som lämnade i hans vård en kvinna — icke allenast hennes själ, utan även hennes kropp — och när detta var gjort, reste han genast sin väg. Kvinnan var mycket ung, mycket vacker och mycket ond, och i sin vrede lät hon fula ord strömma över sina läppar. Det gjorde den värdige mannen förfärad; han var ännu ung, och hennes närvaro skulle i hans hjords enfaldiga ögon ha varit besmittande — men redan i den första daggryningen begav hon sig till fots tillbaka till Dawson.

Den egentliga uppståndelsen framkallades i Dawson långt efteråt, då sommaren var kommen och befolkningen hedrade en viss kunglig dam i Windsor genom att ställa upp sig utmed Yukons strand och se på, huru Sitka Charley arbetade med glimmande paddelåra och förde den första kanoten över gränslinjen. Denna kapproddsdag återsåg mrs Eppingwell — som under tiden hade blivit upplyst om mångt och mycket — Freda för första gången efter den händelserika kvällen på maskeraden. »Och alldeles offentligt, kom väl ihåg det», som mrs Fee sedermera uttryckte sig, »utan någon hänsyn eller aktning för samhällets moral», gick hon fram till danserskan och räckte henne sin hand. Först — detta komma de ihåg, som sågo detta — ryggade flickan tillbaka, men så utbyttes några ord mellan de bägge kvinnorna, och därpå brast Freda, den hjältemodiga Freda i gråt, lutad mot mrs Eppingwells axel. Det blev aldrig Dawson förunnat att få veta, varför kapten Eppingwells hustru bad den grekiska danserskan om förlåtelse, men hon gjorde det offentligt, och det var högst opassande.

Vi få icke glömma mrs Mc Fee. Hon skaffade sig hyttplats på första ångare, som lämnade Nordlandet. Och hon tog med sig en åsikt, till vilken hon hade kommit under de långa mörka nätternas tysta vakor. Det är nämligen hennes övertygelse, att Nord landet icke kan omvända sig, därför att där är så kallt. Fruktan för helvetets eld kan icke väckas i en iskällare. Det kan förefalla dogmatiskt, men det är mrs Mc Fees åsikt om saken.

INNEHÅLL:

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY
A 000 927 195 8